ПРЕМА ПРОГНОЗАМА МЕТЕОРОЛОГА

ДОЛАЗЕ КИШЕ

БЕОГРАД, 30. јула (Танјуг) — Ако је вјеровати метеоролозима тропским врућинама је одзвонило!

У првих пет-шест дана августа стручњаци у Савезном хидрометеоролошком заводу наговјештавају извјесно захлађење праћено кишом, које ће донијети освјежење у цијелој земљи. Према петнаестодневној прогнози - у првој половини августа ће бити топло, али не и врело љето, јер ће највише дневне температуре, изузев мјестимично, ријетко прелазити 30 степени Целзијусових.

У континенталном дијелу земље очекују се повремени пљускови и грмљавина током читаве прве половине августа. Кише, које долазе, у прави час натопиће жедне њиве. Мјестимично, очекују се и праве провале облака, тако да ће понегдје пасти између 4 и 20 литара по квадратном метру.

ДЕВЕТНАЕСТА СЈЕДНИЦА ЦК САВЕЗА КОМУНИСТА ЈУГОСЛАВИЈЕ

Тринаести конгрес у јуну идуће године

БЕОГРАД, 30. јула - Централни комитет СКЈ усвојио је на данашњој сједници одлуку о сазивању Тринаестог конгреса Савеза комуниста Југославије.

Тринаести конгрес Савеза комуниста Југославије одржаће се у јуну 1986. године у Београду.

Централни комитет СКЈ ће приједлог дневног реда и тачан датум одржавања конгреса утврдити најкасније три мјесеца прије одржавања Тринаестог конгреса СКЈ.

Нацрти докумената за Тринаести конгрес СКЈ биће благовремено објављени.

Страна 6.

БАЊАЛУКА, сриједа, 31. јула 1985.
Број 4467 Година XLII Цијена 30 динара

ГЛАС

ЛИСТ СОЦИЈАЛИСТИЧКОГ САВЕЗА РАДНОГ НАРОДА

ИЗЛАЗИ СВАКОГ ДАНА ОСИМ НЕДЈЕЉЕ

ДЕСЕТА ГОДИШЊИЦА КЕБС-а У ХЕЛСИНКИЈУ

ПОРУКЕ И ДАНАС АКТУЕЛНЕ

ХЕЛСИНКИ, 30. јула (Танјуг) — Фински предсједник Мауно Коивисто отворио је у Хелсинкију конференцију посвећену десетогодишњици потписивања завршног акта Конференције о европској безбједности и сарадњи (КЕБС).

Предсједник Коивисто је изјавио да присуство говори да је хелсиншки програм још актуелан, али да многе наде нису испуњене и да би стога понашање свих земаља учесница требало да буде критички преиспитано.

На конференцији посвећеној јубилеју хелсиншког завршног акта учествују шефови дипломатија 35 европских земаља осим Албаније, Сједињених Америчких Држава и Канаде.

ТРОПСКЕ ВРУЋИНЕ У БАЊАЛУЦИ

ЖЕГА УГРИЈАЛА ВРБАС

● Високе температуре биле су у Бањалуци јуче као и претходног дана: измјерено је више од 38 степени Целзијуса, па се угријао и Врбас до 19 степени

БАЊАЛУКА, 30 јула — Жестоке врућине натјерале су Бањалучане да потраже освјежење у Врбасу. На температури од 38,2 степена Целзијуса ни Врбас није онако пословично хладан. Данас је измјерена температура воде од 19 степени. Иако више није онако чист какав је био прије двадесетак година, када се крај градског моста могао - пити ипак све то није омело многе Бањалучане да изађу на обале, да се купају.

Многи од оних који се овдје расхлађују, задовољни су. Па ипак ваљало би упозорити не само на опасности од сунчанице, већ, много више, на опасности од стакла у ријеци. Примијећено је на више мјеста, посебно у плићацима, да извиривају комади разбијених боца, па би на то ваљало указати нарочито дјеци.

Санитарци препоручују купање на Врбасу само „изнад Шехера и Новоселије" а скрећу пажњу на то да воду са извора не би требало пити. Посјетиоци плаже на Студенцу пију воду и купају се на властити ризик, јер им је несхватљиво да крај хладне, изворске воде морају бити жедни.

Страна 10.

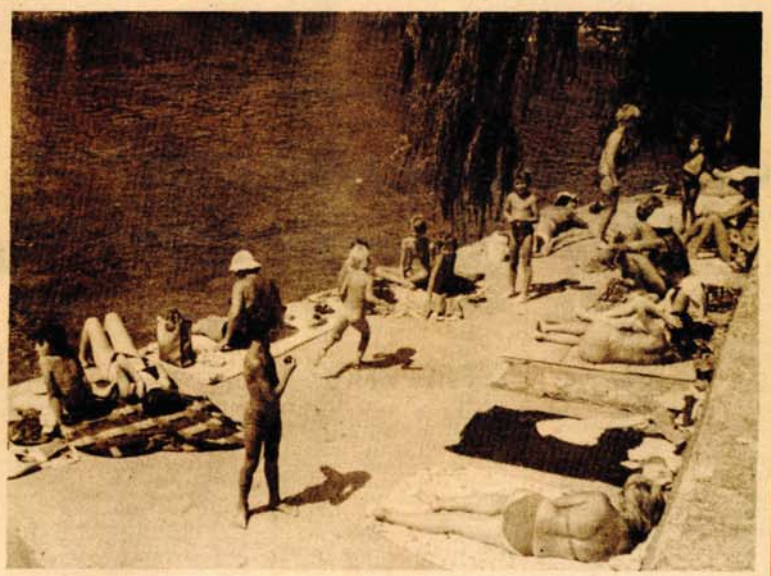

Поред обале пакше се подноси тропско сунце: купачи на Врбасу (Снимио: Д. РЕЉИЋ)

ПРИВРЕДА БиХ У ПРВОМ ПОЛУГОДИШТУ

ПАД ИЗВОЗА

САРАЈЕВО, 30. јула (Танјуг) — У првих шест мјесеци ове године привреда Босне и Херцеговине извезла је робе и услуга у вриједности од 701,4 милиона долара. То је за 3,5 одсто мање него у истом периоду претходне године. За то вријеме увезено је робе и услуга у вриједности од 741,9 милиона долара, што је за 2,2 одсто мање него у истом периоду лане. Негативна разлика у робној размјени са иностранством повећана је са 31,6 милиона долара, на 40,5 милиона долара. Исто тако покриће увоза извозом смањено је од 96 на 94,8 одсто.

Према процјенама привредника ове републике узроци неповољних кретања на плану извоза су даље смањење извозних цијена, наших производа уз истовремени висок раст цијена на домаћем тржишту што смањује мотивисаност бројних колектива за извоз.

GLAS i Nektar

ЧЕТВРТО КОЛО — ТРЕЋИ КУПОН

● Наградна игра "3,2,1 - додатак за годишњи одмор" наставља се данас и објављујемо трећи купон ● Спонзор у овом колу је Бањалучка пивара

ПОЗНАТИ ДОБИТНИЦИ ТРЕЋЕГ КОЛА НАГРАДНЕ ИГРЕ

ПРВА НАГРАДА АНЂЕЛКИ СТУПАР

● Друга награда припала је Харису Каденићу из Улице Авде Карабеговић 15, а трећа Зорану Илић, Мирка Вишњића 1 ● Сви добитници су из Бањалуке

У БАЊАЛУЧКОЈ МЈЕСНОЈ ЗАЈЕДНИЦИ СТАРЧЕВИЦА

ПАРЕ ЗА ШКОЛУ

Изградња четвороразредне основне школе, амбуланте, двонамјенског јавног склоништа и других садржаја на подручју Мјесне заједнице Старчевица у Бањалуци у фази је припремних радова, у које спада прибављање урбанистичке и пројектне документације, потребних сагласности, уплата доприноса и такси, те остале припремне активности.

За ове радове потребно је више од 22 милиона и 578 хиљада динара, па је на захтјев Комисије за урбанизам, саобраћај и комуналне послове, која је задужена да прати реализацију објеката у овој мјесној заједници, Извршни одбор Скупштине општине Бањалука одобрио да се усмјере средства из Фонда за изградњу јавних склоништа.

Биће смјештено више садржаја различите намјене, па ће се изградња финансирати из неколико извора. Стога ће се инвестиционим програмом, кад буде усвојен, дефинитивно утврдити извори и носиоци активности за све, па и припремне радове.

Н.С.Ф.

СОВЈЕТСКИ МОРАТОРИЈУМ НА СВЕ ВРСТЕ НУКЛЕАРНИХ ПРОБНИХ ЕКСПЛОЗИЈА

„ДОКАЗ ДОБРЕ ВОЉЕ"

МОСКВА, 30. јула — Како јавља дописник Танјуга, изјава генералног секретара ЦК КП СС Горбачова да Совјетски Савез од 6. августа до 1. јануара идуће године заводи мораторијум на све врсте нуклеарних пробних експлозија, привлачи значајну пажњу посматрача у Москви.

Иницијатива Горбачова протумачена је у совјетским политичким круговима као „доказ добре воље у интересу стварања повољних услова" за изналажење међународних споразума о разоружању. То је други „једнострани мораторијум" на који се обавезао Совјетски Савез у посљедња четири мјесеца у очекивању да ће његов примјер слиједити и САД. Посљедњи совјетски мораторијум се међу страним посматрачима у Москви оцјењује као „већи изазов" упућен САД-у, јер се његова реализација може стопроцентно контролисати.

РЕАГОВАЊА ВАШИНГТОНА

ОДБАЧЕН ПОЗИВ КРЕМЉА

ВАШИНГТОН, 30. јула - Вашингтон је одбацио позив Кремља да се придружи петомјесечној обустави нуклеарних проба. Како јавља Рojтер, савјетник америчког предсједника за националну безбједност Роберт Мекфарлан изјавио је у разговору са ТВ-мрежом ЕЈ—БИ—СИ да је совјетски приједлог, како је рекао „само маневар који има за циљ да онемогући Сједињене Америчке Државе у настојањима да технолошки достигну совјетске ракете са нуклеарним главама".

DOKLE TAKO?

Stari način

Činjenica da su mnogi kolektivi usljed godišnjih odmora ispraznili hale, piše štampa, govori o starim navikama, neprilagođenim aktuelnoj situaciji. Kao da ništa od privrednih kretanja nije dovoljno ozbiljno da bi moglo da otrijezni privrednike: zalihe u privredi rastu, kao i gubici, repromaterijali i sirovine nabavljaju se, sve teže, devizna likvidnost privrede je sve složenija, pa ipak, mnogi kolektivi ponašaju kao da se sve to njih ne tiče, već, naravno, nekog drugog, i trećeg.

Kada je vlastiti interes u pitanju (pod čime bi trebalo podrazumijevati zbir ličnih interesa!) svaka se subjektivna slabost lako dade objektivizirati. A kao objektivna teškoća, isto tako olako bude i prihvaćena.

Ponašamo se, dakle, na stari način. Pri tome situacija sa godišnjim odmorima u julu i avgustu nije, naravno, jedina stvar iako se na nju može oštro upozoravati, onda je to djelimično i stoga što se ponajbolje vidi. Jedna, pak, od onih stvari u kojima zacijelo postupamo na stari način, a koja se, izgleda, vidi manje, tiče se značajnog porasta fizičkog obima proizvodnje, o čemu je, prekjuče, progovorio na sjednici MOK SK Banjaluka.

Danas je veliki broj proizvodnih radnih sredina u kojima se ponosno ističe visok rast proizvodnje. I bilo bi sve u najboljem redu da se u tim istim sredinama nešto tišim glasom ne govori i o porastu zaliha. Nije to stvar samo pojedinih kolektiva, već se može govoriti o dvjema suprotnim privrednim tendencijama, a kad rastu i proizvodnja i zalihe, opravdano se postavlja pitanje smisla takve proizvodnje.

Uzroci ovkvom stanju svakako su dublji. Dugo godina potražnja je stalno rasla: od poslijeratnog tržišta, gladnog za robama svih vrsta, pa sve doskora, moglo se proizvoditi skoro sve - bez obzira na kvalitet i bez obzira na cijenu. Skoro sve što se proizvelo nalazilo je kupce, a dok ima kupaca, sve je opet u najboljem redu. Danas je situacija sasvim drugačija: tražnja mnogih vrsta robe značajno je opala. Uslovi privređivanja su sve teži. Valjalo bi sad misliti i o poboljšanju kvaliteta i povećanju produktivnosti (i uopšte, o kvalitativnim faktorima privređivanja) kako bi se postigao pad cijena!

Cijene, međutim, ne opadaju - ponegdje se prave rasprodaje, negdje se tek kreditima želi stimulisati tražnja, a i dalje se, glasno i ponosno, ističe povećanje fizičkog obima! Kao da je još uvijek rast proizvodnje, sam za sebe, jedini vrijedan cilj privređivanja.!

Tako, polako, postaje sve jasnije da misliti na stari način ne znači samo zauzimati o pojedinačnim problemima prevaziđena praktična stajališta, već, lako je moguće, zauzimati takva stajališta o čitavom nizu pitanja: čini sa da bi lako mogla postojati dublja veza između rasta cijena, obima proizvodnje, zaliha, pa čak i korištenja godišnjih odmora. U isti mah, takva nam veza otkriva i dimenzije problema svijesti, o kojoj znamo i to da će se morati mijenjati u mnogim pogledima i to bez obzira na teškoće - ukoliko želimo brže ići naprijed.

Dejan SOČANSKI

MEĐUNARODNI SAJAM ŠLJIVE

Druga svjetska sila

Po broju stabala šljive (73 miliona) naša zemlja je prva, a po prosječnoj godišnjoj proizvodnji (700 hiljada tona) druga svjetska sila u šljivarstvu. Gotovo trećina evropskog i petina svjetskog roda obere se u našim šljivicima. Ima godina kad se grane povijaju pod teretom od miliona tona, ali se dešava, kao ove godine, da rod i osjetno podbaci. A to svjedoči o ekstenzivnoj i nestabilnoj proizvodnji, koja ne omogućava trajno prisustvo na svjeskoj pijaci.

Ovo je u razgovoru sa stranim i domaćim novinarima, organizovanom povodom predstojećeg 17. međunarodnog sajma šljiva u Gradačcu u Međunarodnom pres-centru, rekao naš poznati stručnjak za voćarstvo dr Dževad Jarebica.

Na tradicionalnom sajmu šljiva, jedinstvenom u svijetu i kod nas, jer je posvećen samo jednoj voćki, ove godine učestvovače 270 domaćih i 36 stranih izlagača. Na izložbenom prostoru, koji zauzima oko 11 600 kvadratnih metara pod krovom i na otvorenom, biće prikazana najnovija dostignuća iz oblasti selekcija, zaštite voća i prerađevina od šljiva.

Prvi put ove godine biće prikazana i ambalaža za voće koja bi trebalo da omogući transport i lagerovanje, kako bi se na duži rok očuvao kvalitet. Zainteresovani će moći čak i da ugovaraju isporuku ambalaže za narednu godinu na ovom sajmu. Biće organizovana, treću godinu za radom, i izložba na kojoj će biti prikazano proizvodnja i prerada šljive kod nas i u svijetu.

REKLI SU...

SINDIKAT

Kakvo je to poznavanje svoje vlastite sredine ako OOUR sa skoro 50 procenata zaposlenih žena nema odgovor na pitanje „da li se žene, maloljetnici, invalidi i lica ograničene radne sposobnosti raspoređuju u skladu s propisima iz međusobnih radnih odnosa i zaštite na radu". Verovatno se radnici, članovi Sindikata iz takvih sredina s pravom pitaju „šta će nam takav Sindikat".

(Majda Meštrov, predsednik Saveznog odbora Sindikata radnika trgovine, „Rad").

VANREDNE STIMULACIJE

Otkako su uvedene vanredne stimulacije, nikom se ne isplati izostajati, ići na bolovanje, raditi nešto u fušu, kad se u fabrici može neograničeno zaraditi.

(Nedžib Osmanović, direktor Tvornice žice „Mesud Mujkić" u Bijeljini, „Oslobođenje")

PREPREKA

Mislim da smo mi mladi inženjeri sposobni da ispunimo svaku radnu obavezu, naravno uz pomoć starijih kolega. Velika je greška ako se mladost uzima unapred kao prepreka. Ljuti me fraza „Ne može on to, još je mlad". Mislim da može iako je mlad, ali da mu se pomogne, da mu se pokaže, da se uputi... Čini mi se da je to način za brzo savladavanje posla, za sticanje poverenja.

(Inž. Vladan Kovačević, SOUR „Ivo Lola Ribar" u Beogradu, „Omladinska fabrika")

PRENOSIMO **BORBA**

Spas u posljednji čas

Preostali dio ljeta za mnoge gubitaše biće, vjerovatno, posljednja šansa da se bar malo usprave i stanu na sopstvene noge. Inače im se ne piše dobro. Upravo je sada njihovo „biti il' ne biti", možda posljednja prilika da nadoknade propušteno i da u zadnji čas potraže spas.

Najnovije izmjene i dopune saveznog zakona o sanciji onih radnih organizacija koje, perodično ili po završnom računu, iskazuju gubitke, moraće se i primijeniti. Odlaganja više nema, izuzetih i privilegovanih takođe. Nemoguća su i dalja skrivanja u blagonaklone i tolerantne republičke i pokrajinske paragrafe. Jer, nedavnim izmjenama i dopunama saveznih propisa odista je sve predviđeno od položaja i prava koje imaju takve radne organizacije u pogledu isplate ličnih dohodaka, pa do veoma oštrih sankcija zbog eventualnog nepoštovanja propisa.

Republike i pokrajine, kako je to ovih dna konstatovano u Srbiji, nemaju ovom dokumentu bilo šta ni da dodaju ni da oduzmu, pa kako je i predloženo, nema razloga ni donositi poseban republički zakon o tim pitanjima.

Sadašnji zakon o isplati ličnih dohodaka u organizacijama koje iskazuju gubitak biće, dakle, ukinut u ovoj republici, već s jeseni stupiće na snagu pomenuti savezni propisi... Otuda i upozorenja gubitašima da na vrijeme računaju na posljedice ako se u međuvremenu ne izvuku iz gubitaka. Na izdašnu pomoć šire društvene zajednice, kao najčešće do sada, više ne mogu računati. Republika će za te potrebe jedva moći izdvojiti dvije milijarde dinara, a to je tek 15 odsto ukupnih nepokrivenih gubitaka u Srbiji.

Prevaljivanja gubitaka na teret društva, bez obzira na uzrok njihovog nastanka, biće sve manje, privremenih pozajmica uz visoke kamate takođe. Preostaju zdravi, ekonomski potezi, preostaje odista biti ili ne biti - konačno ozdravljenje vječnih gubitaša ili njihovo zatvaranje.

S obzirom na veliku šarolikost dosadašnjih republičkih i pokrajinskih rješenja o gubitašima logično je očekivati slične poteze i u ostalim republikama i pokrajinama (sem Crne Gore koja nije ni donosila poseban zakon). Jer, kako se to čulo i na najvećim mjestima u Federaciji - nema nikakvog razloga da se ovi savezni propisi ne primijene jedinstveno u čitavoj zemlji niti potrebe da se prave bilo kakvi izuzeci.

Negativne tendencije u jugoslovenskoj privredi godinama prisutne, moraju se suzbijati zajedničkim akcijama i jedinstvenim aršinima, pa i kad je u pitanju odnos prema gubitašima.

V. KRSMANOVIĆ

!?

SKRAĆENO ODAVNO

Već od jeseni pokrenuće se inicijativa o uvođenju skraćenog radnog vremena. Ta nova zakonska odredba morala bi da se primijeni u svim radnim kolektivima čiji radnici rade pod otežanim uslovima i u više smjena.

Tako će biti sa radnicima, a neradnici su već odavno uveli kraći radni dan.

BILJEŽIMO

ČUDAN POTEZ

Poslije devet godina postojanja, nedavno je u Vlasenici ukinut SIZ za poljoprivredu. Time je argar ove komune „oslobođen" para, koje su, inače, izdvajali potpisnici dogovora.

Ovaj SIZ je mnogo značio za vlaseničku poljoprivredu, pa je ovakav potez zaista čudan. Sredstva su, prvenstveno, usmjeravana na izmenu pasminskog sastava goveda, jer ovo područje ima sve uslove za razvoj stočarstva. Tako se godišnje nabavljalo desetak rasplodnih bikova, a to je značilo i do 1.000 rasnih teladi.

U okviru „Škole zelenog plana" bilo je obuhvaćeno i obrazovanje poljoprivrednika (u prve tri godine bilo je 600 polaznika), kreditirano je podizanje novih i savremenih voćnjaka. Ovo je kraj poznat po šljivi. Sredstvima SIZ-a, dakle, finansirano je sve ono što je iole značilo za razvoj poljoprivrede na ovom poodručju.

M. L.

Đoko NINKOVIĆ

„GLAS" List Socijalističkog saveza radnog naroda

Opštine osnivači: Banjaluka, Bosanska Gradiška, Čelinac, Kotor-Varoš, Laktaši, Prnjavor, Skender-Vakuf, i Srbac.

Izdaje i štampa NIGRO „Glas" Banjaluka, Ulica AVNOJ-a 93.

Predsjednik Poslovodnog odbora NIGRO „Glas" Edhem Čizmić

Direktor i odgovorni urednik Nebojša Radmanović

Uređuje Redakcijski kolegij: **Mirko Kisjan**, (banjalučka hronika) **Emin Krkić**, (popodnevni desk) **Tomo Marić**, (sport), **Miloš Milinović** (Bosanska krajina), **Arif Sitnica** (tehnička redakcija), **Sabira Piragić** (desk), **Nada Puvačić** (kultura), **Nebojša Radmanović** (direktor i odgovorni urednik), **Fadil Smajić** (hronike), **Dragiša Spremo** (Nedjeljni Glas).

Novinski savjet lista „Glas" **Ivan Andričić, Nusreta Borić** (predsjednik) **Edhem Čizmić, Milenko Čerketa, Jovo Kerkez, Radojka Kuzmanović, Predrag Lazarević, Oto Marušić, Islam Mehdić, Branko Pivašević, Nebojša Radmanović, Grozda Regodić, Nenad Trifunović, Franjo Vardić.**

Prvi broj „Glasa" izašao je kao organ NOP-a za Bosansku krajinu u Župici kraj Drvara, 31. jula 1943. godine. Poslije oslobođenja „Glas" izlazi u Banjaluci kao organ Oblasnog narodnog fronta do juna 1951. Od IX 1953. izlazi kao organ SSRN pod imenom „Banjalučke novine", a od 29. novembra 1955. pod imenom „Krajiške novine". Od 13. maja 1963. list ponovo izlazi pod imenom „Glas". Ukazom Predsjedništva SFRJ od 19. jula 1968. „Glas" je odlikovan Ordenom zasluga za narod sa srebrnim zracima. Od 8. februara 1983. „Glas" izlazi kao dnevni list.

GOJKO UBIPARIP SA SARADNICIMA BORAVIO U PRIJEDORU

RADOM PREVAZIĆI TEŠKOĆE

● Prijedorsku privredu pritišću izuzetno teški problemi ● Industrijska proizvodnja manja za 7,4 odsto u odnosu na isti lanjski period

PRIJEDOR, 30. jula - Znatno manji obim industrijske proizvodnje, nagomilane zalihe gotovih proizvoda, veliki gubici, prezaduženost, nelikvidnost, nedostatak trajnih obrtnih sredstava i sirovina, posebno celuloznog drveta i mazuta, doveli su prijedorsku privredu u tešku situaciju.

Ovo je danas rečeno u petočasovnom razgovoru predsjednika Izvršnog vijeća Skupštine SR Bosne i Hercegovine Gojka Ubiparipa i grupe republičkih funkcionera sa privredno-političkim aktivom Prijedora.

Predsjednik Izvršnog odbora SO Prijedor Živko Vujičić upoznao je na početku razgovora Ubiparipa i njegove saradnike sa poslovanjem ovdašnje privrede u prvom polugodištu. On je rekao da je ostvaren manji obim industrijske proizvodnje za 7,4 odsto u odnosu na isti lanjski period, odnosno za 9,4 odsto manje u odnosu na plan, zatim da je od 17 industrijskih grana samo pet ostvarilo istu proizvodnju u odnosu na prošlogodišnje polugodište i da su gubici dostigli blizu 900 miliona dinara.

Predočavajući Ubiparipu „sliku" prezaduženosti i nelikvidnosti većeg broja radnih i osnovnih organizacija udruženog rada, Vujičić je istakao da su njihove ukupne obaveze prema prijedorskoj Osnovnoj banci dostigle čak 4,3 milijarde dinara i da mnogi kolektivi nisu u mogućnosti da vraćaju dugove. To je banku dovelo u težak položaj, pa je sada primorana da svoju nelikvidnost donekle ublažava kratkoročnim pozajmicama od drugih banaka.

Najteže je stanje u „Celpaku", „Elektrokeramičkom kombinatu", „Prijedorčanki", „Žitoprometu", „Javoru"... Rečeno je da je u „Celpaku" vrijednost zaliha gotovih proizvoda dostigla 2,5 milijarde, a dospjele obaveze 1,7 milijardi dinara. Da situacija bude teža, ova fabrika nema ni sredstava, ni zaliha mazuta, tako da sada ovo gorivo koristi od Gradske toplane.

Vujičić je dalje rekao da su dospjele, a neplaćene obaveze „Elektrokeramičkog kombinata" premašile dvije milijarde dinara i da će društveni pravobranilac samoupravljanja uskoro predložiti delegatskoj skupštini da se u ovoj radnoj organizaciji i novosagrađenoj tvornici pomoćnih vatrostalnih materijala „Keraterm" koja nije ni krenula s probnom proizvodnjom uvedu jednogodišnje privremene mjere društvene zaštite.

Sagledavajući cjelokupno stanje u privredi ove opštine, Gojko Ubiparip je rekao da se nije smjelo doći u ovu situaciju i napomenuo da je iluzorno pomišljati na nove bezkamatne kredite, jer je besparica prisutna na svim stranama. Posebno je naglasio potrebu oslanjanja na vlastite snage i dodao da se samo i većim radom mogu prevazići nagomilane teškoće.

Z. ĐURIĆ

OTKUP ŽITA

U SILOSIMA 30.000 TONA

● Planiralo se da će ovogodišnji otkup u vrijeme žetve biti 49.292 tone, ali do današnjeg dana u silose je smješteno svega 30.270 tona

BANJALUKA, 30. jula - Skidanje zlatnog klasja sa plodonosnih ravnica Bosanske krajine privodi se kraju. Od 43.938 hektara, koliko je jesenas zasijano pšenicom, kombajni su posao obavili na 41.164 hektara, odnosno požnjeveno je 94 odsto zasijanih površina. Žetva jedino nije obavljena u brdsko-planinskim krajevima.

Sa žetvom uporedo ne ide i otkup žita. Računalo se da će u silosima biti smješteno do današnjeg dana 49.292 tona krušnog žita, međutim, otkupljeno je svega 30.270 tona. Društveni sektor je isporučio 20.450 tona, ali u tu količinu je uračunata i sjemenska pšenica, pa je mlinsko-pekarska industrija uskraćena za nekoliko stotina tona žita. Individualni poljoprivrednici su isporučili minimum - 9.819 tona, a planiralo se da će isporuka biti - 27.894 tona.

Zašto u stvari seljak ne da žita? Da li, ponovo, čeka bolju cijenu, iako je i ova dobra i stimulativna, ili je po srijedi neorganizovanost u otkupu? Odgovor na ovo pitanje je - navika jeste prisutna, ali pošto u otkupnim magazinima nema brašna, seljak čuva svoje žito. Naime, poljoprivrednici više pribjegavaju razmjeni žita za brašno i mekinje. To im je garancija da će imati dovoljno brašna za sebe i obezbijeđenu stočnu hranu.

R.M.

U LAKTAŠIMA 1. AVGUSTA

PLAVO REGRUTNO VEČE

LAKTAŠI, 30. jula - Bazen u Laktašima, koji je ovih ljetnih dana utočište stotinama kupača, biće 1. avgusta naveče do 17 sati mjesto organizovanog ispraćaja u JNA nove generacije regruta. Organizatori ove manifestacije, nazvane „Plavo regrutno veče" su OK SSO Laktaši i Sekretarijat za narodnu odbranu.

Pored prigodnog govora predstavnika omladinske organizacije i uprave Vojnog okruga predviđen je niz drugih sadržaja. Tako će se budućim braniteljima domovine obratiti i djevojke vojnici koje su odslužile svoj dobrovoljni rok, a biće upriličen susret sa borcima NOR-a.

Kulturno-zabavni dio programa rezervisan je za veče humora i zabave. Nastupiće i ženski hor KUD-a „Slavko Mandić".

B.D.

DRUGA SMJENA SORA „JASENOVAC 85" ZAVRŠAVA U PETAK

Najbolji na pošumljavanju

● 237 brigadista iz sedam brigada ostvaruju najbolje rezultate na radilištima šumarije u Lipovljanima, Novskoj, Jasenovcu i Okučanima, gdje je radni učinak dostizao vrijednost i do 280 odsto

Naselje „Svijetu mir" u Jasenovcu za vrijeme posjete učesnika SORA „Banjaluka 85" *(Snimio: D. Reljić)*

Pred učesnicima druge smjene Savezne omladinske radne akcije „Jasenovac 85", koja je počela 7. jula, ostala su još dva radna dana. U sastavu brigada iz Novog Sada, Maribora, Zagreba, Beograda, Šapca i Muzičke omladine Bosne i Hercegovine nalazi se 206 brigadista, a u subotu, 27. jula u naselje je stigla i brigada sastavljena od djece naših radnika privremeno zaposlenih u Štutgartu. U brigadi se nalazi 31 akcijaš, a u Jasenovcu ostaju dvije sedmice.

Zamjenik komandanta za radilište Stevo Šarčević ističe izvanredan uspjeh na pošumljavanju i uzgoju mladih sadnica u šumarijama Lipovljani, Novska, Okučani i Jasenovac, gdje je radni učinak dostizao čak 280 odsto.

- Odličnu saradnju ostvarujemo sa „JNA-nafta plinom", koja je i pokrovitelj akcije - kaže Ivo Pranjić, komandant Štaba. Za sada imamo dobar prosjek učinka, jer, uzmemo li u obzir i one najniže i najviše procente, ukupni radni učinak se kreće negdje između 130 i 140 odsto.

Bogdan Marelj, zadužen za društvene aktivnosti objašnjava da su za akcijaše pripremili niz gostovanja glumaca, književnika i rok-grupa, od kojih su najveće interesovanje izazvali „Riblja čorba" i „Film". U popodnevnim satima najviše se igra nogomet jer je brigadistima na raspolaganju igralište, dok za utakmice u drugim sportovima moraju u Jasenovac, pa je i interesovanje slabije.

I.P.

NA PARCELAMA „RATARA" IZ PRNJAVORA

PROIZVEDENO 2.000 TONA PŠENICE

PRNJAVOR, 30. jula - U OOUR-u „Ratar" poznati su konačni rezultati ovogodišnjeg roda pšenice koja je bila zasijana na 613 hektara. Prosječan prinos bio je 3.300 kilograma po hektaru, a sa najboljih parcela ubiralo se i po 3.900 a sa najslabijih 2.800 kilograma. „Ratar" je proizveo ukupno 2.073 tone, od čega je za mlinsku industriju 1.251 tona pšenice. Za vrijedne radnike ovog kolektiva ljetnog odmora još nema, jer je u toku priprema zemljišta za sjetvu uljane repice, koja će se na parcelama u Šibovskoj, Štrpcima i Potočanima zasijati na 340 hektara.

Kroz četiri dana „Ratarovi" kombajneri će početi radove na ubiranju ovogodišnjeg roda zobi, koja je zasijana na 230 hektara.

U individualnom sektoru žetva je do danas završena na više od 95 odsto parcela. Preostalo je da se obavi ubiranje roda sa nepristupačnijih, brdskih područja, gdje su uključene vršalice.

B.R.

U BOSANSKOJ DUBICI

Novi stanovi

BOSANSKA DUBICA, 30. jula - Radnici građevinske radne organizacije „Sloga" u Bosanskoj Dubici, ovih dana su okončali radove na izgradnji nove stambene zgrade sa 70 komfornih stanova. Oni će uskoro započeti gradnju još dva stambena objekta sa 41 stanom, čiji su investitori ovdašnji SIZ za stambenu izgradnju i RO „Knežopoljka".

Z.D.

POČELA TREĆA SMJENA SOR-a „BIHAĆ 85"

Na trasi sedam brigada

BIHAĆ, 30. jula - Juče su na SOR-a „Bihać 85" stigle brigade koje će raditi na trećoj smjeni. Na trasi unske pruge, gdje se izvode radovi na modernizaciji i elektrifikaciji, nalazi se sedam omladinskih radnih brigada iz Štutgarta, koja je sastavljena od djece naših radnika privremeno zaposlenih u SR Njemačkoj, iz Ade, beogradske opštine Rakovica, Kruševca, Vinice, Jastrebarskog i ORB koju sačinjavaju mladi iz gradova pobratima Bihaća i Kikinde. U trećoj smjeni radiće 300 brigadista.

D.M.

SA KOTORVAROŠKE TRŽNICE

DOBRA PONUDA

KOTOR—VAROŠ — Na kotorvaroškoj zelenoj pijaci je ovoga ljeta zadovoljavajuća ponuda povrća i voća. Tezge su posebno popunjene ponedjeljkom, kada je u Kotor-Varošu pijačni dan. Cijene su promjenjive, ovisno od ponude, ali su uglavnom u visini cijena voća i povrća u susjednoj Banjaluci. Tako, paradajz se prodaje po cijeni od 60 dinara, paprike 150, krompir od 60 do 80, mahune 150, breskve 100, kruške 120 dinara. Tekst i snimak: D. KEREZOVIĆ

BOSANSKI NOVI

OBAVEZE UMANJILE ZARADE

BOSANSKI NOVI, 30. jula — Po osnovu neizmirenih obaveza na području međuopštinske regionalne zajednice Prijedor u junu je 21 organizacija udruženog rada isplatila umanjene čiste lične dohotke. Umanjene lične dohotke primilo je ukupno 4.300 zaposlenih. Na području bosanskonovske komune po tom osnovu umanjene zarade primilo je 1.455 zaposlenih u Radnoj organizaciji „Lignošper".

Zbog nepokrivenih gubitaka manje lične dohotke na području regije primilo je više od 1.600 radnika i devet osnovnih organizacija udruženog rada.

F.K.

BOSANSKA KRUPA

VIŠE BRIGE O PENZIONERIMA

BOSANSKA KRUPA, 30. jula - Više od 200 penzionera iz Bosanske Krupe će uz veoma povoljne cijene boraviti u odmaralištu u Kaštel Kambelovcu nakon završetka turističke sezone, dok je jedan broj penzionera u aprilu i maju boravio u Neumu. Da se sve više brige u Opštinskoj organizaciji Saveza penzionera u Bosanskoj Krupi posvećuje penzionerima, potvrđuje i podatak da su ove godine za rješavanje stambenih pitanja dati krediti za individualnu stambenu izgradnju u iznosu od četiri miliona dinara.

Osnovana je i kasa uzajamne pomoći, a u Domu zdravlja je otvorena zdravstvena ambulanta za penzionere, što će svakako uticati na brže pružanje ljekarske pomoći.

B.V.

NARODNI ZBOR U HRNIĆIMA KOD KOZARCA

Otkriće se spomen-kosturnica

KOZARAC, 30. jula — U nedjelju, 4. avgusta ove godine u 15 sati održaće se veliki narodni zbor u Hrnićima kod Kozarca povodom otkrivanja spomen-kosturnice žrtvama fašističkog terora. N nedjeljnom narodnom zboru okupiće se više hiljada radnih ljudi i građana, boraca i omladine sa većeg područja Kozarca i Omarske, zatim Trnopolja, Kamićana, Čeljana, Lamovite, Donjih Garevaca i Orlovaca. Zbor su organizovale zajedno mjesne konferencije SSRN i udruženja SUBNOR-a ovih područja.

L.R.

!?

PIJACA

Nekoliko stotina poljoprivrednika sa područja prnjavorske opštine nisu prošle subote uspjeli u svojoj namjeri da ponude, ili nabave stoku, jer je stočna pijaca bila zaključana, zbog proslave 27. jula. Poljoprivrednici su se razočarani vratili kućama, a gest Komunalne radne organizacije „Park" koja nije ni na koji način obavijestila građane da će pijaca biti zatvorena, zaslužuje sve kritike.

DA LI ĆE PRIJEDORSKI „CELPAK" PREVAZIĆI TEŠKOĆE I ISPUNITI PLAN

BANKA SKRAĆUJE MUKE?

- Sami sebi mogu najviše pomoći - to je poruka koju su prihvatili svi zaposleni, ulažući napore da iziđu iz teškoća i stanu na stabilnije noge - Očekuje se i pomoć banke u reprogramiranju dospjelih kreditnih obaveza, obezbjeđenju novog povoljnijeg kredita i otpisivanju dijela kamata

U Fabrici celuloze i papira „Celpak" u Prijedoru ulažu velike napore da prevaziđu nevolje, ali je, za sada, neizvjesno da li će u tome uspjeti i ove godine proizvesti 122.715 tona celuloze, papira, papirnih prerađevina i drugih proizvoda. Istina, u proteklih šest mjeseci je proizvedeno 49.508 tona celulozno-papirnih proizvoda, što je 18 posto manje od plana. To navodi na zaključak da program mjera i akcije za prevazilaženje vlastitih slabosti nije dao očekivane rezultate.

Uz to, plan izvoza papira je ostvaren sa 70 odsto, a na zalihama gotovih proizvoda i dalje je „zaleđeno" 2,5 milijardi dinara! Ovdje procjenjuju da će gubici u prvom polugodištu dostići oko 560 miliona dinara. Ako se svemu tome doda da su zalihe sirovina, u prvom redu celuloznog drveta, mazuta, celuloze i sumpora neznatne, onda nije teško pogoditi sa kakvim se sve teškoćama sada bori ovaj drugi po veličini prijedorski radni kolektiv.

VELIKE OBAVEZE

U „Celpaku" su ovih dana saopštili da ukupne kreditne i druge obaveze za osnovna i obrtna sredstva iznose 3,84 milijarde dinara. Da situacija bude teža, krajem juna su dospjele obaveze premašile milijardu i 700 miliona dinara. Sve to govori o prezaduženosti i nemoći kolektiva da sam konsoliduje teško finansijsko stanje.

Zašto se, zapravo, „Celpak" našao na velikom iskušenju i šta sve očekuje od Banke i šire zajednice?

Nema nikakve sumnje da je mnogo šta doprinijelo podbačaju plana i poslovanju sa gubicima. Ovdje, prije svega, ističu „zastoje u proizvodnji (zbog nedostatka mazuta) u januaru i februaru, učestale kvarove na linijama proizvodnje celuloze zbog dotrajalosti opreme, nedostatak tehnološki pripremljenog celuloznog drveta i neriješeno pitanje pripreme drveta u Fabrici celuloze, nedostatak celuloze iz domaćih i inostranih izvora za potrebe Fabrike papira, spore intervencije Održavanja na otklanjanju kvarova i zastoja, nezavršene investicione radove i nesanirane štete na opremi od vremenskih nepogoda, nepovoljan proizvodni asortiman, pad plasmana i porast zaliha, i uticaj organizacionih i subjektivnih slabosti na tokove procesa rada".

Uzroci poslovanja sa gubitkom - su između ostalog, negativan uticaj zaliha gotovih proizvoda na likvidnost i finansijske rezultate, narušeni odnosi dinarske i devizne likvidnosti, nedostatak potrebnih obrtnih sredstava i korištenje tuđih uz veoma visoke kamate, podbačaj plana izvoza, pad deviznog priliva i nemogućnost blagovremenog uvoza rezervnih dijelova i drugih repromaterijala, ugrožen kontinuitet nabavke sirovina i tečnih goriva, nedovoljna štednja i „odsustvo kvalitetnih mjera racionalizacije rada i poslovanja"...

Koliko je nepovoljan uticaj cijena sirovina i energetskog goriva, imao odraza na ekonomiju rada „Celpaka"-a, najbolje govori podatak da je prosječna cijena kubnog metra celuloznog drveta dostigla 11.939 dinara, što predstavlja skok od čak 314 posto! Na drugoj strani, u ovom periodu prosječan porast cijena papira je iznosio svega 38 odsto.

GDJE JE IZLAZ?

U „Celpaku", naravno, ne sjede skrštenih ruku, već maksimalno rade na otklanjanju teškoća, smanjenju zaliha, većoj proizvodnji i izvozu. Blizu 3.000 zaposlenih, od kojih su većina kvalifikovani radnici i stručnjaci, svjesni su činjenice da će sopstvenim radom postići najviše, jer primjera na koji bi se ugledali nema, pa su sve podredili interesima kolektiva i u najskorije vrijeme očekuju njegov duži korak.

Izlaz na put finansijske konsolidacije, ovdje vide i u pomoći Banke i šire zajednice. Određenije, očekuju reprogramiranje dospjelih kreditnih obaveza od 300 miliona dinara, zatim obezbjeđenje novog povoljnijeg kredita od 500 miliona, otpisivanje dijela kamata, „poboljšanje novčanog dijela obrtnih sredstava učešćem sredstava valoriziranog dijela Fonda federacije od 200 miliona dinara". Nadaju se, takođe, da će Banka učestvovati u realizaciji investicionog programa za tehnološku pripremu celuloznog drveta.

Ovdje su jednodušni da bi se brzom i potpunom podrškom sa strane, posebno realizacijom mjera internog karaktera, stvorile mogućnosti da „Celpak" ubrzo prebrodi teškoće i pozitivno posluje.

ZI. ĐURIĆ

JAJAČKA PRIVREDA DANAS

IZVOZ U USPONU

- Na inostrano tržište, uglavnom konvertibilno, izvezeno je proizvoda u vrijednosti 30 miliona dolara, što čini četvrtinu ukupnog bruto-proizvoda - Elektrobosna najveći izvoznik: 90 odsto ukupnog izvoza čini roba ovog kolektiva

Od 42.000 žitelja, koliko ih je u jajačkoj opštini, većina radi u privrednim djelatnostima i to u 41 OOUR—u koji su iz sastava većih sistema poput „Energoinvesta", AIPK „Bosanska krajina", INPO, „Krajinaturist", GIK „Kozara" i „Borac", dok je jedino samostalna radna organizacija „Elektrobosna". Privreda ove srednje razvijene opštine ostvaruje dobre rezultate u poslovanju, a u ovo vrijeme bitke za ostvarivanje zadataka stabilizacije i štednje, čini se, rezultati izvoza jajačke privrede su upravo primjer valjanosti ponašanja u provođenju dugoročnog programa stabilizacije. Naime, prošle je godine privreda ove komune izvezla na inostrano tržište proizvoda u vrijednosti od 30 miliona dolara, a najveći dio toga izvezeno je na konvertibilno tržište. Obim izvoza iznosi jednu četvrtinu ukupnog privrednog bruto produkta ove opštine.

Inače, u jajačkoj privredi samo su tri gubitaša i gubici su, recimo, u prvom kvartalu ove godine bili na nivou iz istog perioda prošle godine, dok su za šest mjeseci sada manji od prvog prošlogodišnjeg polugoda. A da bi se ovako dobri privredni rezultati unapređivali, ovdje rade na tome da se integrišu tehnološki srodni privredne komponente u cjeline koje će objedinjene biti i mobilnije i proizvodno sposobnije. Šta je to, zapravo, što karakteriše jajačku privredu koja i po produktivnosti i po izvozu ostvaruje rezultate koji joj garantuju dobru budućnost?

IZVOZ VEĆI OD UVOZA

- Ono što posebno raduje kada je riječ o izvozu privrede naše opštine, a izvoznici su nam „Elektrobosna" koja ostvaruje skoro 90 posto ukupnog izvoza, zatim ASTRO „Vrbas", HUTRO „Pelva", te „25. septembar" i „Jajčanka", to je činjenica da on stalno raste, mada se ostvaruje preko izvoznika u zemlji - kaže **Milan Jokić,** predsjednik Izvršnog odbora Skupštine opštine Jajce. - Inače, izvoz je dva i po puta veći od uvoza, što je takođe izuzetno bitno...

Za šest mjeseci ove godine fizički obim proizvodnje jajačke privrede povećan je za 2,5 posto u odnosu na isti period prošle godine. Povećanje je proizašlo iz porasta produktivnosti zaposlenih, što je takođe bitno u ostvarivanju zadaće stabilizacije i štednje.

- Povećanjem izvoza, osjetnim rastom obima fizičke proizvodnje, smanjivanjem gubitaka i samoupravnim transformcijama u pojedinim tehnološkim cjelinama, a u smislu okrupnjavanja tih cjelina, naša privreda postiže dobre rezultate i sve je stabilnija što je od izuzetnog značaja - dodaje Milan Jokić. - U završenim ili otvorenim integracionim procesima, ono što je bitno, do punog izražaja dolazi svijest o potrebi tehnološkog povezivanja proizvodnih kapaciteta a kao potreba za povećanje proizvodnje i lakše nastupanje na tržištu.

Integracioni procesi su završeni u pekarsko-mlinskoj industriji, a otvoreni su u drvnoj industriji, hotelsko-turističkoj i transportnoj privredi, dok je u oblasti građevinarstva takođe ostvareno okrupnjavanje u GRO „Plivi". Sve ovo, bez sumnje, čini u kompleksu jajačke privrede zaokruživanje koje je čini čvršćom i kompleksnijom.

TEHNOLOŠKA ZAOKRUŽENJA

Okrupnjivanje je učinjeno u oblasti građevinarstva u GRO „Plivu", radnu organizaciju bez OOUR-a, kao i u mlinskoj i pekarskoj industriji u jedinstvenu organizacionu cjelinu - kaže Milan Jokić. - Otvoreni su integracioni procesi u drvnoj industriji radi objedinjavanja OOUR-a „25. septembar", koji proizvodi namještj i OOUR-a za proizvodnju građevinarske stolarije „Šedinac" koji su inače u RO „Janj" iz sastava ŠIPAD-a, kao i spajanje ASTRO „Vrbasa" i HUTRO „Pelve" iz oblasti prevoza putnika, transporta roba, ugostiteljstva i turizma u jednu radnu organizaciju.

Stvaranjem zaokruženih proizvodno-tehnoloških cjelina u jedinstvene samoupravne organizacije izbjegava se dosadašnja usitnjenost i ostvaruju čvršće i mobilnije organizacije. Kada se ovi procesi završe, jajačka privreda dobiće još dvije snažne organizacione cjeline a kao podsticaj za još bolje privređivanje i lakše „izlaženje" na domaće i inostrano tržište. Dosadašnji gubitaši, poput „Plive" i „Elinga", koji se približavaju poslovanju na granici rentabiliteta, takođe dosta dobijaju ovim samoupravnim reorganizovanjem.

R. PRERADOVIĆ

IZLET U SLAVNU PROŠLOST KOZARE

CVIJEĆE ZA HEROJA

Članovi tradicionalne počasne straže, učenici osnovne škole, prošle su nedjelje održali tri svoja „vojnička" ceremonijala: polagali cvijeće, recitovali borbene pjesme nakon minute šutnje: u Karanu kod Prijedora, na Mrakovici i najzad kod Ranjene ptice, u Gornjim Podgradcima. Bio je to njihov izlet, u revolucionarnu prošlost Kozare.

U šumi Karan u kojoj je početkom 1942. bio stacioniran štab bataljona Ivice Marušića Ratka podgrađački pioniri i omladinci najprije su ubrali poljsko cvijeće, redoviti „rekvizit" njihovog dirljivog ceremonijala.

*Počast heroju i snimak za uspomenu kod spomenika **Ivici Marušiću Ratku.** U gornjem redu desno prvi od spomenika Mile Vajkić, predsjednik Savjeta Mjesne zajednice Gornjih Podgradaca i do njega Dragoja Pejić, predstavnik brigade Pejići. Mališani su sa sobom na put ponijeli i zastave koje obično svake nedjelje podižu kod Ranjene ptice.*

*Počasna straža oko vječite vatre podno monumentalnog spomenika ratnoj Kozari. Pionir, inače učenik odlikaš Dragan Pejić recitira pjesmu Desanke Maksimović **„Krvava baljka".***

Predveče vratili su se spomeniku Ranjena ptica. Postavili su zastave na svoje mjesto, te ovdje održali treći ceremonijal Počasne straže. Njihov zadatak je uspješno ispunjen i dugo će ga pamtiti.

M. ŽURL

VANDALSKI NASRTAJ OMLADINACA NA STABLA U ALEJI KOJA JE PONOS NOVLJANA

ALEJA UMIRE OD STIDA

● *Jedno stablo oštećeno, a drugo oguljeno od zemlje do krošnje*

BOSANSKI NOVI — Jedna od osnovnih specifičnosti grada na obalama Une i Sane jeste njegov slikoviti i sjenoviti kej uz Unu. Na tom keju već gotovo stotinu godina postoji aleja lipa i kestenova koja, kao zelena kolona čuvara zdravlja, svakog proljeća u svoj njedra prima hiljade ptica, a u sjenu svojih stabala stotine šetača. U većini su to mladi ljudi, pa zato tim više zaprepašćuje vandalski nasrtaj nekolicine omladinaca na stabla u toj aleji koja je ponos i ukras grada.

Prije nekoliko dana ti su omladinci, iz za sada nepoznatih razloga, oštetili jedno stablo, a s drugog ogulili koru, od zemlje pa do početka krošnje, tako da je to mlado drvo osuđeno na brzu i preranu smrt. Šteta se procjenjuje na 250 hiljada dinara, ali je od te štete teže sazнanje da upravo u vrijeme nedavno održanog jugoslavenskog simpozija o zaštiti čovjekove okoline u Bosanskom Novom ima ljudi koji ne shvataju vrijednost te aleje za zdravlje čovjeka, rekreaciju, šetnje u časovima odmora, pa i za estetski izgled grada. Sudeći po tome što su se nonšalantno potpisali na svoje vandalsko djelo, urezavši svoja imena u stablo, može se zaključiti da im u školi i porodici niko nije ni govorio o potrebi zaštite čovjekove okoline i čuvanju prirode i njenih blagodeti. Na stablu se mogu pročitati brojna imena: Damir, Dijana, Sandra, Pane, Ljilja, Zdenka, Đuran, Branka i druga, pa je moguće da su počinioci ovog ružnog nasrtaja na omiljenu aleju svih Novljana, s nekom još ružnijom namjerom dopisali neka imena koja s tim vandalskim ponašanjem nemaju nikakve veze. To je razlog više da se pronađu počinioci ovog štetočinstva koje baca ljagu na sve Novljane. A Novljani vole svoj grad i ponosni su na svoj kej, pa tim nerazumnim mladićima mora biti jasno da su zloupotrijebili svoj mladalački temperament iskalivši ga na nedužnoj aleji na vrlo ružan način.

Kej u Bosanskom Novom

Ferhat KORAJAC

BOSANSKO GRAHOVO

Asfaltom do Bastasa

BOSANSKO GRAHOVO, 30. jula — Od Grkovaca, koji se nalaze na glavnoj asfaltnoj liniji Grahovo — Livno, pa do Bastasa završena je asfaltna traka u dužini od 14,5 kilometara. Ovaj veliki poduhvat najviše je djelo seljana iz Bastasa, zatim Skupštine opštine Grahovo i drugih društvenih struktura. Preko odbora u Kikindi, Novom Šadu, Beogradu i Livnu prikupljena su znatna sredstva. Ukupna izgradnja koštala je 450 miliona dinara. „Bosna" iz Livna je odmah uvela autobusku liniju Livno — Bastasi — Bosansko Grahovo. Za mještane ove uzorne mjesne zajednice put ima neprocjenjivu vrijednost jer su se povezali sa Livnom i Grahovom.

M.A.

BOSANSKA GRADIŠKA

SMETLJIŠTE U CENTRU GRADA

BOSANSKA GRADIŠKA — U posljednje vrijeme često se i na raznim skupovima raspravlja o komunalnom i urbanističkom uređenju Bosanske Gradiške. Najveću pažnju, svakako, privlače bespravno izgrađene garaže oko stambenih objekata, koje su nicale kao pečurke poslije kiše. Preduzeta je široka akcija da se takvi, bespravno građeni objekti poruše. Nedavno su uklonjene 22 garaže. Međutim, u samom centru grada na Savi i dalje je ostalo pravo ruglo. Između pet velikih stambenih objekata u ulicama Maršala Tita, Skendera Kulenovića i Vojislava Čičića, pored neizglednih i bespravno podignutih garaža i drvarnica, je i smetljište. Tu se parkiraju razna vozila, a četvrtkom, kada je u Bosanskoj Gradišci pazarni dan, čak i sa zapregama. Gotovo da niko ne mari za više od hiljadu stanara zgrada koje okružuje smetljište. Za djecu je to ipak najopasnije. Ostala su bez tako potrebnog i čistog prostora za igru!

VI.SI.

ČELINAC: AKTIVNOST MJESNIH ZAJEDNICA

VLASTITIM ULAGANJEM DO KOMUNALNIH OBJEKATA

● *U komunalnu izgradnju utrošiće se oko pet miliona dinara*

ČELINAC, 30. jula — U svim mjesnim zajednicama čelinačke komune ulažu se veliki napori u izgradnji komunalnih objekata. Pored opštinskog, radni ljudi i građani uplaćuju i lokalni samodoprinos. Svake godine angažuje se više miliona vlastitih sredstava. Ovogodišnjim planskjim zadacima razvoja Mjesne zajednice Čelinac predviđeno je da se izdvoje sredstva za izgradnju vodovoda u Markovcu, zatim proširenje vodovodne mreže u Torinama, Opsječkom i Pejakovićima. Obaviće se i opravka puta u Skatavici i Garićima. Za ove i druge komunalne poslove utrošiće se oko pet miliona dinara i toliko će se dati u dobrovoljnom radu.

— Akcije komunalne izgradnje su u toku. Osposobljeno je više kilometara seoskih puteva, a počela je i izgradnja vodovoda u Grabovcu. Mislim da će se i pored teškoća izvršiti ovogodišnji planski zadaci, kaže Halil Memić, stručni saradnik Mjesne zajednice Čelinac.

Kada je riječ o komunalnom razvoju, valja istaći da je u posljednjih nekoliko godina učinjeno više nego što se očekivalo. Izgrađeno je i osposobljeno na desetine kilometara putne i vodovodne mreže. Riješeno je pitanje društvenih prostorija u Markovcu, Torinama i Babićima. Ove i druge akcije završene su zahvaljujući velikim odricanjima radnih ljudi i građana i šire društvene zajednice.

Š. M.

PRIMJERI

DOBAR ŽIVOT OD ZEMLJORADNJE

Jedan od najboljih i najuspješnijih skender-vakufskih poljoprivrednika je **Anđelko Marković** iz sela Donje Živinice. Zahvaljujući primjenjivanju savremenih agrotehničkih mjera, vlastitom iskustvu i radu, kako on to kaže, od sunca do sunca, sada po jednom dunumu bere hiljadu kilograma kukuruza, 500 kilograma prove (i to dva puta godišnje), 500 ječma i 600 kilograma pšenice. Koliko je unaprijedio obradu zemlje, najbolje ilustruje činjenica da ječam koji zasije početkom mjeseca oktobra dospijeva već krajem juna, što je za ovdašnje klimatske uslove gotovo nezamislivo. U čemu je tajna Anđelkovog uspjeha?

— Prije svega dolazi rad i ljubav prema zemljoradnji. Ja sam najsretniji kada vidim da mi žitarice dobro napreduju. Počeo sam prije deset godina na oglednoj parceli od 500 kvadrata. Pažljivo sam pratio šta ova planinska zemlja traži i čega najviše daje.

Anđelko Marković

Vremenom sam stečena iskustva primjenjivao na ostale parcele i, evo, vidite rezultati nisu izostali, kaže ovaj pedesetogodišnjak.

Višak proizvoda koje ubere sa 35 dunuma zemlje ne prodaje, nego ih prerađuje u stočnu hranu s kojom tovi telad, svinje, piliće i jagnjad.

Višegodišnja Anđelkova upornost se isplatila i obezbijedila jedan sasvim dobar život. Poslije svega nije teško zaključiti da griješe svi oni koji napuštaju svoja imanja, tvrdeći da je obrada zemlje na ovom području izgubljeno vrijeme. To najbolje dokazuju izuzetni rezultati Anđelka Markovića, zemljoradnika iz Donjih Živinica.

Ž. KOPANJA

ZBOG DOTRAJALOSTI U BOSANSKOJ KRUPI

Za rušenje 12 objekata

BOSANSKA KRUPA, 30. jula — Stare i dotrajale stambene zgrade u Bosanskoj Krupi moraće se prema nalazu stručne komisije Samoupravne interesne zajednice srušiti jer predstavljaju opasnost za stanare koji u njima stanuju. Naime, u 12 dotrajalih stambenih objekata nalazi se 59 stanova površine 2.375 kvadratnih metara, čija je vrijednost oko 167 miliona dinara.

Stare trošne zgrade nalaze se u Titovoj ulici, te ulicama Lepe Radić, Dušana Košutića i Proleterskoj, a u Otoci u Željezničkoj ulici. Postavlja se pitanje kuda sa stanarima? U SIZ-u stanovanja ističu da bi sredstva morale pronaći organizacije udruženog rada čiji radnici stanuju u tim zgradama.

B.V.

SKENDER-VAKUF

IZ MATIČNOG UREDA

VJENČANI: Nataša Laušević, nastavnik i Milorad Laketić, milicionar; Mira Đurić ugostiteljski radnik i Jelenko Hrvačanin, mašinbravar; Nermina Nuhanović, službenik i Ranko Bekić, građevinski tehničar; Zorka Kalabić, domaćica i Dušan Četković, poljoprivrednik; Miljka Stolarević, domaćica i Đorđo Glamočić, stolar; Dragica Vuković, ekonomski tehničar i Milivoje Redojević, inž. organizacije rada.

UMRLI: Uroš Raljić (rođen 1912. godine), Petar Gavrić (rođen 1914. godine), Rajko Zlovarić (rođen 1930. godine)

TITOV DRVAR

BRŽE DOSTANOVA

TITOV DRVAR — Intenzivna stambena izgradnja u Titovom Drvaru doprinijela je da se u posljednjih deset godina izgradi 116 novih stanova, a sada je u izgradnji stambeni objekt sa 60 stanova u Aleji Slavka Rodića. Zbog nemogućnosti privrede da izdvoji više sredstava za stambenu izgradnju za sada će se graditi dvije lamele, a ne tri kako je planirano, sa ukupno 84 stana.

Završetkom ovih 56 stanova, čija je izgradnja u toku, i započetog stambenog objekta, u 1987. godini očekuje se da će stambeni fond Titovog Drvara postati bogatiji za 140 novih stanova. S. BAJIĆ

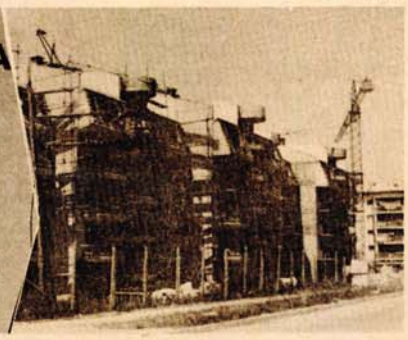

U SANSKOM MOSTU

FABRIKA GRAĐEVINSKIH MATERIJALA

SANSKI MOST, 30. jula — Ako se sve bude odvijalo kako je planirano, uskoro će u Sanskom Mostu započeti gradnja fabrike specijalnih građevinskih materijala, čija je predračunska vrijednost 416 miliona dinara. Ona će raditi u sastavu RO „Sanakeram", a njenu izgradnju podržao je i Kreditni odbor prijedorske Osnovne banke.

Nova fabrika građevinskih materijala treba da se završi i počne probnu proizvodnju 1987. godine. U njoj će posao dobiti jedan broj mlađih radnika, uglavnom građevinske struke, čime će se skratiti spisak nezaposlenih u ovoj opštini.

Zl. Đ.

PRNJAVOR

IZVIĐAČI USPJEŠNI BERAČI

PRNJAVOR, 30. jula — S plantaža Zemljoradničke zadruge „Laktaši" iz Riječana vratili su se članovi Odreda izviđača „Savko Jenjić" iz Mjesne zajednice Donji Vijačani. Mladi akcijaši su za 20 dana ubrali 10 vagona visokorodne sorte breskve, čime su ostvarili čistu zaradu veću od 300.000 dinara. Već u četvrtak izviđači ovog odreda nastupaju na lokalnoj ORA „Donji Vijačani '85", gdje će sa ostalim akcijašima raditi na izgradnji komunalnih objekata i spomen-kompleksa u ovoj mjesnoj zajednici.

B.R.

TRINAESTI KONGRES SKJ ODRŽAĆE SE U JUNU IDUĆE GODINE

Više konkretnog i podsticajnog

BEOGRAD, 30. jula (Tanjug) - U Beogradu je danas održana 19. sjednica Centralnog komiteta SKJ na kojoj je razmotren prijedlog platforme za pripremu 13. kongresa SKJ. Članovi najvišeg partijskog foruma odlučili su i o konceptu izrade prijedloga rezolucija za predstojeći kongres, donijeli odluku o vremenu i mjestu održavanja 13. kongresa SKJ, i usvojili kriterijume za izbor delegata za predstojeći najviši skup jugoslovenskih komunista.

Prije prelaska na dnevni red, sekretar predsjedništva CK SKJ **Dimče Belovski** obavijestio je članove Centralnog komiteta o angažovanju Predsjedništva CK SKJ na bržem rješavanju otvorenih pitanja i nastalih problema u vezi sa ostvarivanjem ustavnog koncepta SR Srbije i statutarnih rješenja SK Srbije i SK pokrajina. Predsjedništvo je, rekao je Belovski, na jučerašnjoj sjednici jednoglasno usvojilo stavove o aktuelnim pitanjima ostvarivanja odnosa na kojima se zasnivaju jedinstvo i zajedništvo u SR Srbiji.

JEDINSTVENA IDEJNO—POLITIČKA OSNOVA

I stavovi imaju za cilj da obezbijede jedinstvenu idejno-političku osnovu za aktivnost komunista na ostvarivanju i unapređivanju odnosa u SR Srbiji zasnovanih na Ustavu SFRJ, Ustavu SR Srbije i ustavima pokrajina. Predsjedništvo je ocijenilo da u ostvarivanju usvojenih stavova treba ispoljiti puno jedinstvo u svim organizacijama i organima SK Srbije, SK Kosova, SK Vojvodine i SKJ i da se treba suprotstaviti pokušajima ponovnog otvaranja pitanja o kojima već postoji jedinstvena idejno-politička platforma i jasna osnova za konkretno djelovanje u dokumentima SK ili u ovim stavovima.

VELJKOVIĆ RAZRIJEŠEN

Centralni komitet SKJ verifikovao je danas odluku CK SK Makedonije kojom se Dušan Veljković razrješava članstva u CK SKJ. Komisija CK SKJ koja je obrazovana na 18. sjednici CK utvrdila je da je odgovornost Dušana Veljkovića nesporna, jer je on, s obzirom na status naučnog i političkog radnika, bio obavezan da organima na Ekonomskom fakultetu u Skoplju blagovremeno dostavi sve nostrifikovane dokumente svojoj kvalifikovanosti za visoka naučna zvanja i tako izbjegne šire društvene i političke implikacije.

Stavovima Predsjedništva CK SKJ, koje je Predsjedništvo jedinstveno prihvatilo, prethodio je višemjesečni rad, koji se odvijao u neposrednoj saradnji sa rukovodstvima SK Srbije, SK Kosova i SK Vojvodine. Time je, istakao je Belovski, ostvaren značajan rezultat u naporima za prevazilaženje razlika i za stvaranje povoljne političke klime u SKJ i društvu uopšte.

- Prijedlog platforme je realan izraz našeg stanja, mogao je da bude konkretan i jasan u onoj mjeri u kojoj su SK i društvo uspjeli da rasvijetle konkretne probleme, rečeno na jučerašnjoj sjednici CK SKJ - Najveći nedostatak ovog dokumenta je što se nedovoljno oslanja na osnovna opredjeljenja Dugoročnog programa ekonomske stabilizacije - Na dvije hiljade članova SK biraće se po jedan delegat za Trinaesti kongres SKJ

Bitne ocjene, opredjeljenja i zadaci iz tih stavova biće uključeni u cjelovit materijal o ostvarivanju i daljem razvoju ustavnog koncepta Federacije, o čemu će Centralni komitet SKJ raspravljati na jednoj od predstojećih sjednica - rekao je Belovski.

Uvodno izlaganje o kojem je - u ime Odbora za pripremu kongresa obrazložen prijedlog platforme za 13. kongres SKJ podnio je predsjednik Odbora i predsjednik Predsjedništva CK SKJ **Vidoje Žarković.**

REALAN IZRAZ NAŠEG STANJA

Obrazlažući predloženi tekst, u ime Odbora za pripremu kongresua, Vidoje Žarković je rekao da on može poslužiti kao koristan podsjetnik za ukupnu partijsku aktivnost do kongresa. Naravno, dodao je, svjesni smo da prijedlog platforme, posebno neki njegovi dijelovi, ne predstavljaju potreban i željeni domet konkretnosti i jasnoće u ocjeni situacije i davanju odgovora na aktuelna pitanja u društvu. U tom pogledu on je realan izraz našeg stanja - mogao je da bude konkretan i jasan u onoj mjeri u kojoj su Savez komunista i društvu do sada uspjeli da rasvijetle konkretne probleme u pojedinim oblastima društvenog života.

Prijedlozi o zaštiti standarda i ličnih dohodaka ne mogu da se realizuju ukoliko se ne riješi pitanje materijalnog položaja udruženog rada i zaustavi rast, inflacije, rekao je prvi učesnik u raspravi **Jakov Sirotković.**

Uz ocjenu da je prijedlog platforme prihvatljiv kao osnova za raspravu, Sirotković je iznio i neke suštinske zamjerke. Prije svega, on je zatražio da se stavovi o zaštiti standarda i ličnim dohocima dovedu u sklad sa Ustavom i Zaključcima 16. sjednice, za koje je rekao da se u toj oblasti ne ostvaruju. Sirotković je, takođe, ukazao i na razlike u pristupu pitanju sticanja i raspodjele dohotka u prijedlogu platforme s jedne, i Ustavu, ZUR-u i dogovoru o sticanju i raspodjeli dohotka s druge strane.

Petar Stambolić, je ukazao na izuzetan značaj pitanja rada Saveza komunista u samoupravnom sistemu. Prije sedam godina, na 11. kongresu SKJ, rečeno je da zaostajemo u dogradnji političkog sistema. Prije nekoliko godina svu brigu o političkom sistemu prenijeli smo na Savezni društveni savjet, iako je jasno da analizu rada SK u samoupravnom sistemu mora da izvrši sam Savez komunista, rekao je Stambolić.

... I u kritičkoj analizi funkcionisanja političkog sistema, primijetio je Stambolić, nije posvećena odgovarajuća pažnja mjestu Saveza komunista. Slično je i sa Zaključcima 16. sjednice CK SKJ. Stoga se on založio da se u izradi rezolucije o Savezu komunista tom pitanju pokloni dužna pažnja s obzirom na njegov značaj za budući samoupravni razvoj.

Sadržaj prijedloga platforme je prihvatljiv, iako je u pojedinim dijelovima ekstenzivan, smatra **Dušan Alimpić,** Ipak, najveći nedostatak je to što se platforma nedovoljno oslanja na osnovna opredjeljenja Dugoročnog programa ekonomske stabilizacije. Ilustrirajući tu tezu Alimpić je pomenuo dio platforme u kojem se govori o sticanju ličnog dohotka, ocjenjujući ga nedopustivo ogoljenim. I problem razvoja je suviše objektiviziran, dok je malo prostora posvećeno utvrđivanju odgovornosti za subjektivne slabosti. Otud, dodao je on, i nedovoljna preciznost u dijelu prijedloga tog dokumenta u kome se govori o utvrđivanju uzroka koji su doveli do postojeće ekonomske krize. Kada je o tome riječ trebalo je više pažnje posvetiti onome što je utvrđeno u Dugoročnom programu ekonomske stabilizacije.

Osnovna primjedba **Munira Mešihovića** na sadržaj prijedloga platforme odnosila se na to da su nedovoljno istaknuti prioritetni problemi čije rješavanje ne trpi odlaganje. To se, dodao je, posebno odnosi na onaj dio dokumenta u kome se govori o odgovornosti - ličnoj i kolektivnoj. Poznato je da samoupravljanja ne može biti sve dok je dohodak udaljen od onih koji ga stvaraju, ali je to, i pored toga, u prijedlogu platforme nedovoljno naglašeno. Za takvo stanje odgovorni su prije svih komunisti, odnosno SKJ u cjelini, ali se još nije dogodilo da je neko zato bio pozvan na odgovornost. Na sličan, nedovoljno konkretan način, govori se i o etatizmu, koji kao da je i dalje enigma, a ne stvarnost sa kojom se svakodnevno susrećemo.

Tri kongresne rezolucije

Prema mišljenju **Svetislava Stojakova,** pretkongresna aktivnost treba da doprinese rješavanju prioritetnih pitanja našeg razvoja, a time i smanjenju s raskoraka između programskih opredjeljenja i konkretne prakse. On je primijetio da se na uzroke tog raskoraka u našem društvu veoma različito gleda, što opterećuje našu idejno-političku situaciju i dovodi do pretjerane heterogenosti javne kritike.

Ragip Halili je pretkongresne pripreme povezao sa aktivnošću na ostvarivanju Platforme o Kosovu, svrstavajući među ključne zadatke sprečavanje daljeg iseljavanja Srba i Crnogoraca iz te pokrajine. Mora se, prema njegovim riječima, istovremeno raditi na suzbijanju uzroka koji utiču na iseljavanje i na stvaranju uslova za povratak onih koji to žele. Neophodni su stoga i konkretni programi aktivnosti ne samo u kosovskim opštinama, već i u organizacijama udruženog rada, jer je rješavanje tog pitanja uslov borbe protiv nacionalizma, a za jačanje međunacionalnih odnosa u Pokrajini.

U prijedlogu platforme jednostrano je formulisano šta je to „za isti rad isti lični dohodak", rekao je **Milutin Baltić,** ističući da kriterijum ne smije biti samo rad, već kvalitet i rezultat rada. Kako ćemo, upitaoje, u suprotnom stimulisati one koji bolje rade. Naravno, u ovom trenutku je bitno osigurati sigurnost radnika i zaštititi njihov standard, ali bi bilo iluzija tvrditi da ćemo sve lične dohotke izjednačiti, a to bi se moglo shvatiti iz predloženog teksta.

U današnjoj raspravi trebalo bi snažnije potencirati ulogu Saveza komunista, smatra **Radovan Radonjić.** U tome, po njegovom mišljenju, treba imati bar četiri činjenice na umu. Prvo, mi smo još uvijek klasno društvo sa klasnim, doduše nešto izmijenjenim, sukobima i sa svim ostacima nedovršene građanske prošlosti. Istina, ključ za rješavanje nagomilanih problema je još uvijek u rukama SKJ, ali se približavamo tački kada bi on mogao preći i u neke druge ruke. Sljedeća činjenica o kojoj moramo voditi računa je to da smo mi ipak partija na vlasti i da smo najodgovorniji za društveni razvoj. Društvene promjene se odvijaju onako kako to Savez komunista hoće, a ne neko drugi. Savez komunista, rekao je Radonjić, ima šansu da ostane avangarda samo ako bude avangarda radničke klase a ne nacije ili nekog drugog entiteta. I na kraju, moramo biti svjesni da nije zadatak Saveza komunista da u svojoj politici odražava interese radničke klase, već da stvara prostor u kome će ta klasa sama odlučivati.

U osnovi podržavši prijedlog platforme **Andrej Marinc** je iznio i određene primjedbe, posebno na dio koji se odnosi na razvoj socijalističkih društvenih-ekonomskih odnosa. On se posebno založio da se naglasi značaj rada i opredjeljenje da se svi subjekti moraju angažovati kako bi se kvalitetnijim radom izvlačili iz teškoća u koje smo zapali. S tim u vezi Marinc je naglasio i zahtjev da se može trošiti samo u zavisnosti od rezultata rada.

Poslije rasprave Centralni komitet je usvojio prijedlog platforme za pripremu 13. kongresa SKJ, s tim da se u predloženi dokument ugrade primjedbe i sugestije koje su se čule u današnjoj raspravi.

Članovi Centralnog komiteta usvojili su prijedlog Odbora za pripremu 13. kongresa SKJ o konceptu izrade kongresnih rezolucija. Centralni komitet zadužio je Odbor da odmah počne da radi tri osnovne kongresne rezolucije, - **o zadacima SKJ u borbi za razvoj socijalističkih samoupravnih društvenih odnosa i političkog sistema samoupravne demokratije, o osposobljavanju SKJ i ostvarivanju njegove vodeće uloge u političkom sistemu socijalističkog samoupravljanja i rezoluciju o međunarodnim odnosima i spoljnopolitičkoj aktivnosti SFRJ i SKJ.**

Odbor za pripremu 13. kongresa SKJ treba do kraja septembra da predloži Centralnom komitetu SKJ o kojim će se još značajnim društvenima pitanjima donijeti posebne rezolucije. Isto tako, obaveza je Odbora da utvrdi ko, osim CK SKJ, može predložiti donošenje posebnih rezolucija. Nacrti rezolucija treba da budu gotovi do kraja decembra. U njihovoj izradi, rečeno je, treba angažovati najširi stručni i naučni potencijal kojim raspolaže SKJ.

U nastavku rada Centralni komitet usvojio je Zaključke o mjestu i ulozi CK SKJ, o čemu se raspravljalo na prošlog sjednici CK. Obrazloženje predloženih zaključaka u ime radne grupe podnio je **Dimče Belovski.** Pošli smo od saznanja da Zaključci 16. sjednice CK SKJ i usvojeni program rada CK SKJ predstavljaju najširu osnovu za ostvarivanje uloge ovog Centralnog komiteta između dva kongresa. Zato smo se - rekao je Belovski - zadržali samo na šest pitanja. Prvo, šta ovaj i ovakav Centralni komitet treba da radi, zatim smo obradili problematiku buduće organizacije jugoslovenskog partijskog „vrha" o čemu će se izjasniti 13. kongres SKJ, djelovanje cjeline SKJ u okviru toga posebno odgovornost CK i PK i ostvarivanje principa demokratskog centralizma. Sljedeće pitanje koje smo razmotrili je ostvarivanje uloge Predsjedništva CK SKJ, zatim zadatke CK SKJ u koordinaciji organa i organizacija Federacije i na kraju metod i javnost rada CK SKJ.

DELEGATI

Centralni komitet SKJ usvojio je odluku o ključu, kriterijumima i načinu izbora delegata za Trinaesti kongres Saveza komunista Jugoslavije

Izbor delegata za Trinaesti kongres SKJ vrši se proporcionalno broju članova Saveza komunista Jugoslavije na dan 31. decembra 1985. godine, i to po ključu: jedan delegat na 2.000 članova Saveza komunista.

Saglasno odredbi Statuta SKJ o izboru istog broja delegata iz Saveza komunista republika i odgovarajućeg broja iz Saveza komunista autonomnih pokrajina i organizacije SKJ u JNA - utvrđuje se da se u savezima komunista republika bira po 60, savezima komunista autonomnih pokrajina po 40 i organizaciji SKJ u JNA - 30 delegata.

Da bi na kongresu bilo zastupljeno što više opštinskih i njima odgovarajućih organizacija Saveza komunista, svoga delegata biraju i one opštinske i druge organizacije Saveza komunista koje imaju od 1.500 - 2.000 članova.

Opštinske i njima odgovarajuće organizacije Saveza komunista sa manje od 1.500 članova udružuju se sa drugim i zajednički biraju delegate.

ELEKTROENERGETSKA SITUACIJA U BiH

VEĆ SADA POTREBNA ŠTEDNJA

Kada bi se ostvarile uštede od samo dva procenta, trošilo bi se praktično ono što se ima

SARAJEVO, 30. jula - (Tanjug) - Zbog niskih akumulacija i manje proizvodnje električne energije u termoelektranama već sada je u Bosni i Hercegovini potrebna štednja struje. Samo 2 odsto štednje bilo bi dovoljno da se dođe u bilansni okvir odnosno da se troši ono što se ima.

To je pored ostalog upozoreno na sjednici Koordinacionog odbora Republičke konferencije SSRNBiH za pitanja opštedruštvene akcije štednje na kojoj je razmatrana elektroenergetska situacija u ovoj republici. Kako je navedeno, do 28. jula ove godine u akumulacijama ove republike ima oko 654 miliona kilovat-sati što je za čak 500 miliona manje od bilansa. Istovremeno termoelektrane ne, proizvode električnu energiju u okviru planašto otežava već dosta složenu elektroenergetsku situaciju u BiH.

„ŠIPADOVA" MJEŠOVITA FIRMA U DUBAIJU

OBRADA TRŽIŠTA ŠEST ZEMALJA

SARAJEVO, 30. jula - Sarajevski „Šipad", na današnjoj sjednici Radničkog savjeta, SOUR—a donio je odluku o osnivanju mješovitog preduzeća u Dubaiju, u Ujedinjenim Arapskim Emiratima, koja će obrađivati tržišta Saudijske Arabije, Omana, Bahreina, Katara i Jemena.

Ovaj poslovni potez dio je „Šipadovih" napora da lanjski izvoz u vrijednsoti od 156 poveća ove godine na 200 miliona dolara.

OD SUTRA

SKUPLJI ZENIČKI UGALJ

ZENICA, 30. jula - Od 1. avgusta ugalj iz četiri zenička ugljenokopa poskupiće za 18 odsto. Odluku o novim cijenama zeničkog ugljadonijeli su članovi Izvršnog odbora Skupštine potrošača i proizvođača uglja zeničkih rudnika, na osnovu uredbe SIV-a o novim cijenama uglja od 19. jula

POSLIJE KRSTARENJA MEDITERANOM

„GALEB" U SPLITSKOJ LUCI

SPLIT, 30. jula - Poslije šesnaestodnevnog školskog krstarenja Sredozemljem i nezvaničnih i prijateljskih posjeta ratnoj mornarici Sovjetske crnomorske flote u Sevastopolju i rumunskoj ratnoj mornarici u Monstanci školski brod naše ratne mornarice „Galeb", uplovio je jutros u svoju matičnu luku u Splitu.

PROIZVODNJA UGLJA U BIH

VIŠE OD PLANA

SARAJEVO, 30. jula - Rudnici uglja u Bosni i Hercegovini u prvih šest mjeseci ove godine proizveli su 8 miliona i 592 hiljade tona uglja. Proizvodnja u ovom periodu veća je za 4,7 odsto u odnosu na isti period prethodne godine. Istovremeno ona je veća za 80 hiljada tona ili 0,9 odsto od planskih predviđanja.

GENERAL TITO OKELO, NOVA PRVA LIČNOST UGANDE

Između plemena Lange i Akoli

Mnoge nepoznanice, na koje je sada nemoguće dati odgovor, čine ugandsku budućnost jednom od najdramatičnijih zagonetki savremene Afrike

NAJROBI, 30. jula - Nakon vojnog udara koji je prije tri dana zbrisao sa kormila ugandskog predsjednika Obotea izašao je kao nova prva ličnost zemlje čovjek u uniformi. To je Tito Okelo, general armije, koji je do sada stajao u sijenci akcije, do juče nazivane pobunom, ali već sutra može biti nazvana i revolucijom.

U odnosu na uobičajeni scenario vojnih udara u Africi, u Kampali se dosta kasnilo sa formiranjem vojne vlade. To je učinjeno tek trećeg dana, a Vojni savjet, na čijem je čelu Tito Okelo, preuzeo je obavezu da smiri zemlju i najdalje za dvanaest mjeseci omogući slobodne i fer izbore.

MEĐUPLEMENSKE SVAĐE

Valja imati na umu da je u ugandskom slučaju žilavi otpor opozicije predsjedniku Oboteu i stvaranje haotične situacije u zemlji, pomognuto djelovanjem gerile Patriotskog pokreta otpora i zaostalih Aminovih pristalica u zapadnom Nilu, otvorilo put vojnicima ka preuzimanju vlasti. Hoće li armija odvratiti zahvalnost, ostaje da se vidi.

U ovom trenutku novi upravljači svom žestinom kritikuju bivšeg predsjednika koji se sklonio u susjednu Keniju. On je, prema jučerašnjem saopštenju vlade, jedini i isključivi krivac za svaz lau zemlji Obznanjeno je da je Obote bio tiranin, da je huškao Ugandane jedne na druge i kršio ljudska prava.

Ako su tačne optužbe generala da je Obote pet godina uspješno zavađao Ugandane, favorizujući svoje manjinsko pleme Lango, onda nad Ugandom visi prijetnja teških međuplemenskih obračuna, bez obzira što se vojna vlada zaklinje na politiku jedinstva. To jedinstvo zemlje može obezbijediti u ovoj fazi samo potpuno složna armija, a Uganda je, u stvari, kao i oružane snage, poodijeljena akcijom generala Tita Okela koji se, nezadovoljan nekim Oboteovim postavjenjima u Generalštabu, odmetnuo i podstakao pobunu sjevera. Vojni vrh je praktično podijeljen između starješina iz plemena Akoli, iz koga je novi lider, i Langa, sa plemenika Obotea.

AVETI I KRV

Ako se Lange i pokore, pritisnute okolnostima, dokle će to trajati i ne spremaju li se represalije protiv onih koji u potaji snuju da Obotea vrate. Jer, ne treba zaboraviti da je ugandski predsjednik već jednom preživio političku smrtnu presudu koju mu je izrekao general Amin.

Sva ta pitanja, na koja je nemoguće sada dati odgovor, ugandsku budućnost čine jednom od najdramatičnijih zagonetki savremene Afrike.

Kampala je mirna, ali dezorganizovana i opljačkana. Gradom još lutaju pijani vojnici koji razbijaju prazne boce piva o zidove i šenluče pucnjima iz „kalašnjikova". Leševi su uklonjeni, ali zjape polomljeni izlozi i ispražnjeni dućani. Kolone automobila i kamiona polako se udaljavaju sa poprišta još jednog državnog udara u Africi, odnoseći kao plijen u šikaru luksuznu robu, frižidere, tekstil.

Po ko zna koji put neumorni Indusi, koji drže trgovine u istočnoj Africi, počeće iz početka.

Dragan MILOSAVLJEVIĆ

VELIKI ODJEK GOVORA NOVOG PERUANSKOG PREDSJEDNIKA

Hrabrost Alana Garsije

- Nesvrstani pokret jači za jednog „novog" starog člana - Peru sa Garsijom na čelu - Otplata stranih dugova - da, ali ne uz žrtvovanje naroda „zarad zelenaških interesa"

LIMA, 30. jula - „Peru će ponovo zauzeti izgubljene pozicije unutar pokreta nesvrstanih zemalja, odlučan da igra ulogu protagoniste u toj grupi nacija koje afirmišu svoju volju da ostanu daleko od sukoba supersila". Tim riječima, novi peruanski predsjednik, 36-godišnji Alan Garsija opisao je, primajući predsjedničku lentu iz ruku predsjednika Kongresa Luisa Alberta Sančesa, spoljnopolitičku orijentaciju svoje vlade.

U prisustvu predstavnika više od 100 zemalja, među kojima i iz Jugoslavije s Josipom Vrhovcem na čelu, Garsija je oštro osudio politiku „najbogatije i najimperijalističkije zemlje svijeta", uz očiglednu aluzuju na SAD, pozvao zemlje Latinske Amerike na ujedinjenje radi zajedničkog suprotstavljanja problemu duga i potvrdio odlučnost povratka Perua na autentične staze nesvrstavanja.

Veliko iznenađenje za mnoge bile su riječi novog predsjednika da mu ni na kraj pameti ne pada da „žrtvuje peruanski narod" zarad zelenaških interesa međunarodnih banaka. „Hoćemo da platimo svoj dug, ali želimo da razgovaramo, i to isključivo u boljim i pravednijim uslovima otplate, sa našim povjeriocima bez posredništva međunarodnih organa finansijske kontrole".

Garsija odlikovao Vrhovca

LIMA, 30. jula - Peruanski predsjednik Garsija uručio je sinoć članu Predsjedništva SFRJ Josipu Vrhovcu najviše peruansko odlikovanje, „Veliko sunce Perua", iz reda „Velikog krsta" koje se dodjeljuje inostranim državnicima za doprinos razvijanju međunarodnih odnosa.

Uručujući visoko odlikovanje Alan Garsija je istakao zahvalnost peruanskog naroda što je jugoslovenska delegacija sa Josipom Vrhovcem na čelu doputovala na tako visokom nivou da bi prisustvovala svečanosti proglašenja novog predsjednika Perua. „Peru je time veoma počašćen", rekao je Garsija. On je tom prilikom podsjetio na tradicionalno prijateljske odnose dviju zemalja s jedne, i APRE i SKJ, s druge strane i istakao veliko poštovanje koje je osnivač APRE, Viktor Raual Aja de la Tore gajio prema Titu i Jugoslaviji. Garsija je, takođe, podvukao da Peru želi razvoj prijateljskih odnosa i saradnje dviju zemalja na svim područjima.

Vrhovec završio posjetu Peruu

LIMA, 30. jula - Član Predsjedništva SFRJ Josip Vrhovec završio je danas trodnevnu zvaničnu i prijateljsku posjetu Peruu. Jugoslovenska delegacija, u kojoj se nalazi i zamjenik saveznog sekretara za inostrane poslove Budimir Lončar prisustvovala je u Limi svečanosti proglašenja novog predsjednika Perua Alana Garsije.

Tokom posjete Peruu, Vrhovec i Lončar su imali kontakte sa više državnika iz latinoameričkih zemalja, koji su takođe bili gosti peruanske vlade. U ovim razgovorima izvršena je razmjena mišljenja o stanju bilateralnih odnosa i dalje saradnje u okviru pokreta nesvrstanih zemalja, aktivnostima nesvrstanih s obzirom na predstojeću ministarsku konferenciju pokreta u Luandi i pripremama za samit.

Jugoslovenska delegacija danas je otputovala u Bogotu u dvodnevnu zvaničnu i prijateljsku posjetu Kolumbiji.

„Deklaracija iz Lime"

LIMA, 30. jula (Tanjug) - Predstavnici svih zemalja Latinske Amerike, koji su se ovih dana okupili u Limi da bi prisustvovali svečanoj inauguraciji novog peruanskog predsjednika Alana Garsije, usvojili su sinoć „Deklaraciju iz Lime", dokument u kome afirmišu volju da započnu proces kontinentalne integracije i zahtijevaju od zemalja - kreditora „fleksibilnije i realističnije kriterijume u tretiranju pitanja dugova". U Deklaraciji iz Lime Latinska Amerika odlučno ističe da otplata duga mora biti u uskoj vezi s pospješivanjem unutrašnjeg razvoja zemalja - dužnika, jer bez razvoja nema povećanje proizvodnje niti povećanja izvoza, jedinog izvora sredstava za otplatu duga.

UKRATKO

O omladinskim pravima

MOSKVA, 30. jula (Tanjug) - Još jedna tribina počela je danas rad na moskovskom omladinskom festivalu. Posvećena je „omladini i studentima i njihovim pravima". Paralelno sa festivalskim debatskim centrom nastavljaju da rade već počete diskusije po drugim aktuelnim pitanjima međunarodnih odnosa i održavaju se nove kulturno-umjetničke priredbe.

Problem latinoameričkih dugova

HAVANA, 30. jula - Više od pet stotina uglednih ličnosti iz političkog, privrednog i kulturnog života Latinske Amerike i Kariba učestvuje od sutra na kontinentalnom dijalogu o stranim dugovima koji je sazvao kubanski predsjednik Fidel Kastro. Polazna osnova za debatu biće, zapravo, stavovi Fidela Kastra da su dugovi Latinske amerike i Kariba nenaplativi i da ih ne treba platiti. Kao izlaz iz sadašnje akutne privredne i socijalne krize kontinenta kubanski predsjednik predlaže uspostavljanje novog međunarodnog ekonomskog poretka i ekonomsku integraciju Latinske Amerike.

Njerere raspustio parlament

NAJROBI, 30. jula - Pred izbore, zakazane za oktobar, predsjednik Tanzanije Džulijus Njerere raspustio je Parlament i održao oproštajni govor kojim je potvrdio namjeru da se ne kandiduje za peti mandat, mada su to nacija i revolucionarna partije od njega zahtijevale. „Nastaviću da služim Tanzaniji", rekao je Njerere, „i pomagaću novom predsjedniku da zemlju vodi putem socijalizma".

Američko--egipatske vojne vježbe

KAIRO, 30. jula (ROJTER) - Kako se saznaje u Ministarstvu odbrane Egipta, u Kairo su počeli da stižu američki vojnici koji će se pridružiti vojnim vježbama egipatskih oružanih snaga. Očekuje se da će vježbe početi iduće sedmice u pustinji na zapadu zemlje.

TAMILSKI PROBLEM

Bez novih ideja

- Tamilski pregovarači insistiraju na svom planu od četiri tačke, a zvanični Kolombo jasno stavlja do znanja da neće dozvoliti rješenje protivno nacionalnom jedinstvu, teritorijalnom integritetu i ustavu Šri Lanke

KOLOMBO, 30. jula - Vlada u Kolombu i tamilske vođe uskoro nastavljaju pregovora u cilju rješavanja dugotrajnog i opasnog tamilskog problema, ali zasad bez novih ideja koje bi pomogle da se premosti duboki jaz između njihovih viđenja konačnog rješenja. Druga runda ovih pregovora održaće se za desetak dana u butanskoj prijestonici, gdje su i započeli početkom ovog mjeseca.

Tamilski pregovarači, javlja indijska novinska agencija PTI, insistiraju na tome da vlada predsjednika Džuniusa Džajevordenea prihvati njihov plan od četiri tačke, dok je zvanični Kolombo jasno stavio na znanje da neće dozvoliti bilo kakvo rješenje koje bi bilo protivno nacionalnom jedinstvu, teritorijalnom integritetu i ustavu Šri Lanke.

Vlada u Kolombu, smatraju upućeni, sklona je da, između ostalog, tamilskom stanovništvu (Sinhalezi čine ogromnu većinu žitelja Šri Lanke) pruži nešto veću lokalnu autonomiju, pa otuda i njeni prijedlozi o novom ustrojstvu savjeta u distriktima i provincijama.

Međutim, tamilska delegacija zahtijeva priznavanje „posebnog nacionalnog identiteta" za Tamilce, poštovanje njihovog integriteta u tradicionalnoj tamilskoj „domovini" i pravo na samopredjeljenje što Kolombu „miriše" na svojevrsni separatizam. Utoliko prije što postoje ustanički pokreti među Tamilicima koji se otvoreno zalažu za posebnu tamilsku državu.

BORBE U BEJRUTU UPOREDO S POLITIČKOM AKCIJOM

Oči uprte u Siriju

BEJRUT, 30. jula - (Tanjug) - Dok političke, etničke i vjerske vođe Libana nastoje u Damasku da sa sirijskim najvišim rukovodiocima pronađu puteve za obnavljanje Libanskog nacionalnog dijaloga o pomirenju vjerskih zajednica i izlaženju iz desetogodišnjeg građanskog rata, njihove milicije nastavljaju okršaje u Bejrutu i u planinskom području Šuf, jugoistočno od libanskog glavnog grada. U Damask, gdje se već nalaze ključne ličnosti „muslimanskog bloka" Libana, danas je otputovao specijalni izaslanik libanskog predsjednika Amina Džemajela, ministar Žozef al Hašen, inače član rukjovodstva hrišćanske „Partije falange" kojoj pripada i šef države. On će sirijskom predsjedniku Asadu uručiti pismo libanskog predsjednika Džemajela.

HAVANA

TEŠKOĆE PROIZVOĐAČA ŠEĆERA U LATINSKOJ AMERICI I KARIBIMA

OD DOPISNIKA TANJUGA

„Koka" i „Pepsi" ugrožavaju

S obzirom na to da umjesto šećera sve više koriste surogate u proizvodnji svog famoznog napitka, dvije američke kompanije dovode čak u pitanje opstanak latinoameričkih i karipskih „slatkih proizvođača"

HAVANA, 30. jula - Flašice kokakole i pepsi-kole, koje su pedesetih godina krenule u veliko „osvajanje svijeta", podstakle su proizvodnju šećera u latinoameričkim i karipskim zemljama, stvarajući u nekima od njih potpunu zavisnost od te industrije. Danas, tri decenije kasnije, te dvije američke kompanije diktiraju životni opstanak miliona latinoameričkih radnika, ili bolje reći ugrožavaju ga.

Koka i pepsi, doduše, nisu smanjile proizvodnju, već su šećer jednostavno zamijenile surogatima, pa se sve više smanjuje kupovina šećera u zemljama Latinske Amerike i time postepeno „ubijaju" neposredni proizvođači.

Izvozne kvote, kojima je prevashodni cilj da spriječe konkurenciju karipskih izvoznika američkim proizvođačima, smanjuju se svake godine sve više. Sjedinjene Američke Države su u razdoblju 1977-1981. iz Latinske Amerike uvozile po 3,3 miliona tona šećera godišnje, 1983. godine uvoz je pao na dva miliona tona, prošle godine na 1,7 miliona, a za ovu godinu se predviđa uvoz samo 1,05 miliona tona šećera.

Čitava Latinska Amerika je 1984. godine od izvoza šećera u SAD ostvarila prihod od 692 miliona dolara, ove godine taj iznos se računa na 460 miliona, a iduće godine očekuje se svega 418 miliona dolara. Kompanije „Koka" i „Pepsi" su svakako, najviše doprinijele smanjenju uvoza, a samim tim i sve većoj krizi latinoameričke šećerne industrije. One su 1970. godine zasvoju proizvodnju tražile 2,3 miliona tona šećera, ali su već tada, zbog relativno malih profita, počele da traže surogate, prije svega u sirupu od kukuruza. Tako su postepeno surogati počeli da zamjenjuju šećer, da bi ga u novembru prošle godine gotovo potpuno eliminisali.

Prošle godine su te dvije kompanije za svoju cjelokupnu proizvodnju utrošile samo 775 hiljada tona šećera a to je trećina količine upotrebljene 1970. godine. Ove godine biće potrošeno samo 125 hiljada tona, što je samo pet odsto od količine šećera prije petnaest godina.

Stalno smanjenje kvote za neke od zemalja izvoznica znači pravu tragediju. Najdrastičniji primjer je Dominikanska Republika, koja više od trećinu svojih deviza dobija od izvoza šećera na sjever, a preko deset odsto stanovništva direktno zavisi od šećera. Samo najnovije američko smanjenje kvote, za dominikansku državnu kasu znači 60 miliona dolara manji priliv deviza.

Tone HOČEVAR

KONTROVERZE OKO PRIRODE BOLESTI ČUVENE FILMSKE ZVIJEZDE

ROK HADSON BOLUJE OD SIDE

● Nakon špekulacija da glumac boluje od raka jetre, sada u Parizu saopšteno da je riječ o SIDI

PARIZ, 30. jula (Od dopisnika Tanjuga) — Predstavnica za štampu glumca Roka Hadsona Janu Kolar objavila je prije nekoliko dana u Parizu da čuveni filmski star boluje od side. Ona je dodala da je dijagnoza o bolesti ustanovljena još prije godinu dana u Sjedinjenim Američkim Državama. Žrtve side su najčešće homoseksualci.

Objelodanivši tu vijest ona je prekinula seriju nagađanja i špekulacija koje su se posljednjih dana plele oko prirode bolesti filmske zvijezde. Prethodno je, naime, bilo objavljeno da on boluje od raka jetre. Predstavnik Roka Hadsona u Los Anđelesu Dejl Olson izjavio je ranije da, prema medicinskim nalazima iz Pariza, pedesetdevetogodišnji glumac boluje od raka, a vijesti o tome da Hadson boluje od side nazvao je špekulacijama.

U međuvremenu, američka bolnica u Parizu nije komentarisala saopštenje predstavnice za štampu i lične prijateljice glumca Janu Kolac, a komentar je odbio i Hadsonov ljekar u Los Anđelesu Džefri Helfinštajn.

Rok Hadson primljen je prije deset dana u bolnicu u Parizu pošto je prethodno doživio kolaps u hotelu „Ric". On je, inače, došao u Pariz sa namjerom da se konsultuje sa ljekarom o svom zdravstvenom stanju. Prema izjavama Hadsonovih prijatelja u Kaliforniji, koji su provodili vrijeme s njim posljednjih nedjelja, on je prilično izgubio u težini i izgledao je iscrpljeno. Kažu da je glumac veliki ljubitelj duvana i alkohola. Pušio je i pet paklica cigareta dnevno.

Slavni glumac nekad i sad

Rođen u Vinetki u Ilinoisu 17. novembra 1925. godine kao Roj Šerer Hadson je započeo svoju glumačku karijeru u Holivudu. Snimio je preko 60 filmova. U braku je bio svega tri godine, od 1955. do 1958.

Rok Hadson nema živih članova porodice, ali ima mnogo prijatelja. Oni mu u ovim teškim danima šalju poruke i telegrame. Među njima je želja za ozdravljenje od Doris Dej Hadsonove partnerke iz više filmova, kao i od američkog predsjednika Regana i njegove supruge Nensi.

ŽELJEZNIČKA NESREĆA KOD LIPOVLJANA

„VENECIJA-EKSPRES" ISKOČIO IZ TRAČNICA

● U ovoj nesreći 11 putnika lakše ozlijeđeno, a jedan zadobio teže povrede ● Do iskakanja iz tračnica, vjerovatno, došlo zbog prevelike brzine prilikom ulaska u stanicu

LIPOVLJANI, 30. jula (Tanjug) — U Lipovljanima kraj Novske jutros se dogodila teška željeznička nesreća kada je međunarodni ekspresni vlak broj 263 „Venecija expres", koji vozi na liniji Venecija — Atina u 4 sata i 20 minuta prilikom ulaska na željezničku stanicu Lipovljani iskočio iz tračnica. U ovoj je nesreći 11 putnika lakše ozlijeđeno, a jedan je putnik ekspresnog vlaka zadobio teže ozljede.

Prema riječima istražnog suca Okružnog suda u Sisku Ivice Leše, do iskakanja ekspresnog voza došlo je vjerovatno zbog prevelike brzine prilikom ulaska u željezničku stanicu. Ustanovljeno je da je strojovođa ekspresnog voza Mihajlo Đukanović (40) iz Rume signalnim uređajima bio upozoren da obavezno smanji brzinu i s kompozicijom uđe na četvrti kolosijek, gdje je trebalo da sačeka i propusti dva brza vlaka iz pravca Beograda. Istražni sudija odredio je pritvor za strojovođu Mihajla Đukanovića.

Istraga je u toku.

Svim povrijeđenim putnicima odmah je pružena pomoć u Lipovljanima i Novskoj. U vlaku je bilo oko 350 putnika, kojima je obezbijeđen prevoz do Novske odakle su nastavili put prema Beogradu.

Materijalna šteta je velika, znatno je oštećena elektrolokomotiva i 7 od ukupno 11 vagona ekspresnog vlaka, a znatna je šteta učinjena i na elektrosignalnim uređajima i kolosijecima. Počeli su radovi na osposobljavanju kolosijeka za saobraćaj za koji se očekuje da će biti uspostavljen oko 17 sati. Sada se saobraćaj prema Beogradu odvija preko Siska.

OPET POTRES NA KOPAONIKU

BEOGRAD, 30. jula (Tanjug) — Tačno u 12,30 sati Seizmološki zavod Srbije registrovao je jači zemljotres na udaljenosti 172 km južno od Beograda. Kao epicentar potresa navodi se brdo Rujevac na Kopaoniku gdje je jačina u magnituti iznosila 4,8 stepeni Rihterove skale. Potres je na površini dostigao 7,5 stepeni Merkalijeve skale i pretpostavlja se da je mogao nanijeti štete. Sa tog područja javljaju o uznemirenosti stanovništva, a bližih podataka o posljedicama još nema.

ŽRTVE NEMIRA U GUDŽARATU

NAJMANJE 237 MRTVIH

NJU DELHI, 30. jula (Rojter) — Indijski ministar za unutrašnje poslove S. B. Čavan saopštio je da je najmanje 237 ljudi poginulo, a 1.800 povrijeđeno u nemirima u zapadnoj indijskoj državi Gudžarat u protekla četiri mjeseca. Nemiri su izazvani kampanjom protiv vladine politike povećavanja kvota za obrazovanje i zapošljavanje pripadnika siromašnih slojeva stanovništva.

Ministar Čavan je u Parlamentu rekao da su 93 osobe poginule kada su policija i vojska vatrenim oružjem rastjerivale demonstrante, a da su ostali ubijeni u sukobima između Hindusa i muslimana i između viših i nižih kasta Hindusa.

OČEKIVANJA U PARIZU

OSLOBOĐENJE SVIH TALACA?

● Komandosi šiitskog pokreta već mjesecima drže 14 talaca iz Francuske, SAD i Britanije

PARIZ, 30. jula (Tanjug) — Pariz očekuje oslobođenje svih 14 talaca koje već mjesecima drže u Bejrutu komandosi šiitskog pokreta. Riječ je o devetorici Amerikanaca, četvorici Francuza i jednom Britancu. Ovaj optimizam Pariza je došao poslije posjete Damasku emisara predsjednika Miterana.

Iber Vedrin, diplomatski savjetnik Miterana, tajno je posjetio Damask prošle sedmice. Poslije povratka u Pariz, on je izrazio izvjestan optimizam u uspjeh ove misije ali, sirijski ministar odbrane, general Tlas je izjavio da Sirija čini sve za oslobođenje ovih talaca.

General Tlas je precizirao da je „predsjednik Asad naredio da se učini sve kako bi francuski taoci bili oslobođeni". Poznato je da su u Bejrutu oteti francuski diplomati Marsel Kanton i Marsel Fonten, zatim novinar Žan Pol Kofman i naučnik Mišel Sera.

Francuski ministar inostranih poslova Rolan Dima je ukazao na izuzetnu ulogu Sirije u libanskim poslovima. Zato je predsjednik Miteran uputio emisara u Damask da bi zatražio oslobođenje svojih zemljaka, čija otmica već prerasta u ozbiljan politički problem socijalističke vlade.

POPLAVE U CENTRALNOJ KINI

UGROŽENI MILIONI LJUDI

PEKING, 30. jula (Rojter) — Kineski dnevnik na engleskom jeziku „Čajna dejli" piše da poplave u centralnoj Kini sve više prijete i da je rijeka Jangce drastično nadošla, pa nasipi nisu sigurna brana od nabujale vode. Poplava ugrožava oko deset miliona ljudi i 600.000 hektara zemljišta. Pojedini tereni su čak dvanaest metara ispod nivoa rijeke, ali brana još zadržava poplavu.

Nabujali Jangce do sada je odnio mnogobrojne živote u istoriji Kine. Početkom jula u poplavama u gornjem toku Jangcea utopilo se 275 ljudi.

NA VOJVOĐANSKIM POLJIMA

Rastu lijekovi za srce i jetru

NOVI SAD, 30. jula (Tanjug) — Dugogodišnji rad selekcionara ljekovitog bilja u Zavodu za hmelj u Bačkom Petrovcu urodio je plodom. Dobijeno je ljekovito bilje koje sadrži za gotovo trećinu veće količine aktivne materije za proizvodnju ljekova i kozmetičkih proizvoda, a prerađeno aromatično bilje koristi se i kao začin u prehrambenoj industriji.

Prema riječima stručnjaka u Zavodu za hmelj u Bačkom Petrovcu polovina svih lijekova sadrži sastojke koji se dobijaju iz prirodnog ekstrakta ljekovitog bilja, a 80 odsto svih lijekova za srce ne mogu se proizvesti bez aktivne materije koja se dobija iz biljke digitalis, koji su u stručnjaci ovog zavoda uspjeli da oplemene i povećaju njena ljekovita svojstva. Selekcionar ovog zavoda Dušan Adamović ističe da je nauka uspjela da poveća za više procenata i aktivnu materiju zmijske trave, koja se koristi za proizvodnju lijekova za jetru. Oplemenjivanjem biljke tatula, posebno indijske tatule, povećan je sadržaj ljekovitog alkaloida, a i prinosi dostižu oko 5 tona suve herbe po jednom hektaru.

ZBIVANJA U JUŽNOJ AFRICI

UHAPŠENO 1.259 CRNAČKIH BORACA

JOHANESBURG, 30. jula — U rasističkoj Južnoj Africi uhapšeno je 1.259 crnačkih boraca i najnaprednijih ljudi koji se zalažu za jednakost rasa i slobodu Crnaca u tom bastionu aparthejda. To je posljednji podatak koji je danas saopštila rasistička policija, kojoj je zakonom o vanrednom stanju, uvedenom 21. jula, omogućena puna sloboda djelovanja.

Međutim, kako javlja Rojter, nemiri u Južnoj Africi ne jenjavaju. Nezadovoljno crnačko stanovništvo podmeće požare i kamenuje prestavnike rasističkih vlasti i njihove domove. Policija je gumenim mecima, suzavcem i pucnjima u vazduh i u protekla 24 časa rastjerivala demonstrante. Demonstracije su bile najžešće u istočnoj provinciji Kejp. Demonstranti su u mjestu Ketkart zapalili jednu školu, a u blizini Port Elizabeta kamenjem zasuli dvije zgrade iz kojih je na njih pucano.

U AUSTRIJI

OŠTRIJI ZAKON O VINU

BEČ, 30. jula (AP) — Austrijski kancelar Fred Sinovac obećao je da će sazvati vanrednu sjednicu Parlamenta da bi se usvojio „najoštriji zakon o vinu u Evropi". Cilj pooštravanja zakona je izbjegavanje dalje štete za austrijske proizvođače i izvoznike vina izazvane otkrivanjem otrovne supstance dietilen-glikol u nekim sortama austrijskog vina.

Ministarstvo za poljoprivredu je u međuvremenu saopštilo da ne može da objavi listu čistih vina, kako je obećano prošle sedmice, i da je antifriz pronađen u nekim vrstama austrijskog šampanjca.

Milioni litara austrijskog vina povučeni su do sada iz prodaje u samoj Austriji i u Sjedinjenim Američkim Državama, Saveznoj Republici Njemačkoj, Japanu i drugim zemljama zbog sumnji da sadrže dietilen-glikol koji je, prema nalazima zdravstvenih vlasti, opasan po život.

TRAGIČNI JAPANSKI VIKEND

UTOPILO SE 55 LJUDI

TOKIO, 30. jula (Kuna-Pul) — U toku proteklog vikenda u Japanu se utopilo 55 osoba, dok se za devetoro još traga. Sve su to žrtve plivanja. Policijske vlasti su ocijenile da je protekli vikend bio jedan od najgorih za plivače u ovoj godini.

Od početka jula u Japanu se utopilo 318 osoba, među kojima 109 djece.

U SLICI I RIJEČI

SUŠA UGROŽAVA KUKURUZ

Dugotrajne tropske vrućine ozbiljno su ugrozile sve usjeve na području srednjeg Pomoravlja i Šumadije. Kiša je prijeko potrebna šećernoj repi, kukuruzu, grožđu, povrću i voću. Visoke temperature posebno ugrožavaju kukuruz koji je na ovom području odlično ponio, ali mu sada nedostaje vlage. Na parcelama na kojima je primjenjena slabija agrotehnika kukuruz je počeo da vene i podgorijeva.

VIŠOKO OBRAZOVANJE

ŽELJE BEZ BODOVA

● U vakuumu, koji nastaje od primanja diplome do radničke knjižice, prelamaju se naše velike brige: zapošljavanje, briga o mladima, podmladivanje kadrova u radnom odnosu, izmjena kvalifikacione strukture...

BANJALUKA, 30. jula — Panična vijest objavljena pred donošenje plana upisa novih studenata u SR BiH da će neki fakulteti i više škole zatvoriti svoja vrata (zbog velikog broja nezaposlenih kadrova tih profila) nije se obistinila. Doduše, lagano i sistematski svake godine smanjuje se broju pisanih: u odnosu na prošlu školsku godinu (upisanih 13.241 studanata) ove će po svoj prilici, po planu, taj broj biti manji za dvije hiljade — u prvoj godini studija naći će se u SR BiH nešto više od 11.000 brucoša, od čega 8.605 redovnih i 2.410 studanta uz rad.

Po broju studenata u odnosu na broj stanovnika još uvijek smo u evropskom vrhu, po broju diplomiranih i izdvajanjima za visoko obrazovanje — na posljednjem smo mjestu. Ove relacije nas manje brinu od onih koje i dalje pokazuju da je mnogo pogubniji odnos između onih koji su završili studij i koji su se zaposlili. U vakuumu, koji nastaje od primanja diplome do radničke knjižice, prelamaju se naše velike brige: zapošljavanje, briga o mladima, podmladivanje kadrova u radnom odnosu, izmjena kvalifikacione strukture i još mnogo toga. Školovanje visokostručnih kadrova ne može se vještački, preko noći prekinuti. Naprotiv, u ovakvoj krizi, više znanja i stručnosti i te kako bi dobrodošlo bržem razvoju. Međutim, čitava generacija mladih stručnih kadrova čeka svoj trenutak na upražnjeno radno mjesto. One optimalne godine za rad prolaze, stižu novi diplomci, vrijeme nemilosrdno gazi naprijed. Kako nadoknaditi izgubljeno?

Ovo pitanje za sada sebi postavljaju samo pojedinci koji su u koži nezaposlenih. Školstvo, u današnjem statusu, nije kadro da pruži odgovor za sve njih zajedno. Briga o mladima koji odlaze sa fakulteta prestaje: stiže nova mladost, upisi se obnavljaju, sve poprima prirodan tok.

U ovom trenutku visoko školstvo je u stanju jedino da smanjuje broj upisanih. Što planom upisa, što rigoroznijim kriterijima — pribjeglo je mjeri, koju bi u drugim uslovima osudilo: da reforma školstva, započeta 1974. godine nije načinila ovoliko propusta studiranje bi danas bilo igra za najvrednije, završnica u trci najboljih. Po prirodi stvari, ograničenja upisa bi postavljala selekcija po znanju, ne bi ga diktirao broj nezaposlenih. Jer, kako objasniti onima koji se ne upišu na fakultete, a za to imaju sposobnosti, da su uzroci dublji i dalekosežniji i da ne zavise samo od nekoliko bodova na prijemnom ispitu.

Još uvijek su im svježe vijesti kako je i univerzitet u Banjaluci još prije tri-četiri godine, upisivao po nekoliko hiljada novih studenata, a ove — samo dvije hiljade. Na tržištu rada, gdje vladaju drugi zakoni, želje pa i sposobnosti se ne snalaze najbolje.

N. PUVAČIĆ

KNJIŽEVNI SUSRETI NA KOZARI

OČEKUJE SE 60 PISACA

PRIJEDOR, 30. jula — Sve je spremno za početak završnih svečanosti ovogodišnjih 22. književnih susreta na Kozari, koje će se održati 5, 6. i 7. septembra. U okviru ove značajne manifestacije, pored ostalog, promovisane su knjige „Sin" Mladena Oljače i „Književna krajina" Miljka Šindića, a početkom septembra će se organizovati izložba slika Božidara Jakca. Tada će na Mrakovici nastupiti i Umjetnički ansambl JNA.

Već je poznat ovogodišnji dobitnik nagrade „Skender Kulenović" koju dodjeljuju rudari Ljubije. To je akademik Blaže Koneski iz Škoplja. Predstavnici osam poktozarskih komuna dodijeliće, takođe, Nagradu „Skender Kulenović" istaknutim pojedincima ili organizacijama za unapređenje kulturnog amaterizma.

Očekuje se da će na Književnim susretima i mitingu poezije na Mrakovici učestvovati 60 pisaca iz svih naših republika i pokrajina. Pozivu su se, do sada, odazvali: Milorad Gončin, Tome Momirovski, Ali Podrimja, Hasan Merdžan, Luka Paljetak, Đakomo Skoti, Valerija Škrinjar — Tvrz, Rade Obrenović, Sunčana Škrinjarić, Džemaludin Alić, Enes Kišević, Irfan Horozović, Franci Zagorčnik, Jasmina Musabegović i drugi.

Zl. Đ.

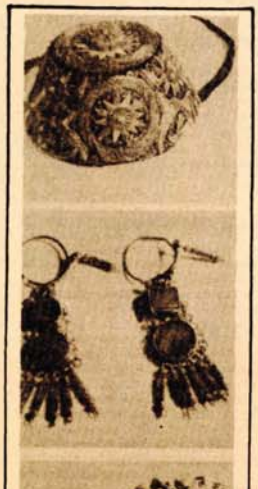

Odjeća, nakit i vez Bosanske krajine — (sa izložbe)

U MUZEJU II ZASJEDANJA AVNOJ-a U JAJCU

VIŠE GOSTIJU, BOGATIJI SADRŽAJ

● Prošle je godine ovu veliku učionicu istorije naroda i narodnosti Jugoslavije posjetilo više od 150.000 posjetilaca a za prvih šest mjeseci ove godine — 70.000 domaćih i inostranih gostiju

JAJCE, 30. jula — Mada je situacija u zemlji takva da je sve teže organizovati đačke i turističke ekskurzije i izlete, a ako se i organizuju maršrute su im, u odnosu na ranije godine nešto kraće, ipak, Muzej II zasjedanja AVNOJ-a u Jajcu, tu jedinstvenu učionicu novije istorije naroda i narodnosti Jugoslavije, sve je posjećeniji. Ovdje je, recimo, prošle godine boravilo više od 150.000, a za šest mjeseci ove godine muzej je posjetilo 70.000 domaćih i inostranih posjetilaca.

— Organizovanim grupama, pored kustosa koji ih vodi kroz postavku muzeja, nudimo zvučni blok sjećanja vjećnika I to druga Tita, Rodoljuba Čolakovića, Edvarda Kardelja i Josipa Vidmara, zatim dva galerijska prostora: malu galeriju u zgradi Muzeja u kojoj su stalne ili izmjenične postavke likovnih ostvarenja vijećnika AVNOJ-a, odnosno slikara-boraca iz fundusa Muzeja i drugu u „šoping-centru" koja sada ima prodajnu izložbu jugoslovenskih slikara, a ubuduće će imati tipske izložbe — veli Ljupčo Jarčov, vršilac dužnosti direktora Muzeja II zasjedanja AVNOJ-a. — Tu su još i brojna naša izdanja i suveniri koje nudimo posjetiocima, kao trajne uspomene na posjetu našem muzeju.

Zajedno sa Institutom za savremenu istoriju iz Beograda Muzej priprema i dvotomi leksikon vijećnika tri zasjedanja AVNOJ-a, koji će izaći iz štampe u okviru proslave 40-godišnjice slobode u Jugoslaviji. Tu su još i brojne druge manifestacije muzeja koji ukupno zapošljava 18 radnjka i ostvaruje u svom namjenskom smislu izvanredne rezultate.

— I pored toga što je ove godine u odnosu na ranije manji broj domaćih posjetilaca, ipak, mi smo među vodećim muzejima ove vrste po godišnjoj posjećenosti — dodaje Jarčov. — Nastojimo da posjetioci budu što potpunije informisani o svim detaljima kako muzejske postavke tako i uopšte iz muzeja, odnosno da su što zadovoljniji posjetom i da im ona dadne očekivane efekte...

Muzej II zasjedanja AVNOJ-a u Jajcu je, inače, jedinstven te vrste u nas po mnogo čemu napose po činjenici da je to kuća rođenja nove Jugoslavije. Otud i činjenica da se u posljednje vrijeme i finansira iz sredstava Skupštine SFRJ, SIZ-a za kulturno-istorijsko i prirodno nasleđe SR BiH, te sredstva jajačke opštine. Istina, ta sredstva su još nedovoljna za ostvarivanje potpunosti funkcije Muzeja, ali su daleko sigurnija i sistematskija nego li su bila ranijih godina.

R. PRERADOVIĆ

NAUČNA FANTASTIKA

Mogućnost više

● Putovanje kroz svemir, kroz vrijeme, u ljudsku dušu — sve su to polja naučne fantastike, koja nije laka literatura kao što to većina želi da pokaže, no mogućnost više da se piše o čovjeku

Svake godine u svijetu iziđu milioni knjiga naučne fantastike. Definicija naučne fantastike je muka na koju su se stavili teoretičari umjetnosti dvadesetog vijeka, ali samo mali broj njih — oni koji ne odbijaju da se bave ovom oblasti ljudskog stvaranja. Da li je težište ove literature na prvoj ili drugoj riječi iz naziva?

Kao što je to odnos kritičara i teoretičara ovdje sporan, ista stvar se dešava i među čitaocima. Oni koji malo znaju o književnosti odbiće ponuđeni naslov iz neke od naučno-fantastičnih biblioteka, s napomenom da čitaju ozbiljniju prozu. Tome su najvjerovatnije najviše krive „filmadžije" koji su snimili bezbroj filmova sa naivnom potkom u kojoj ljudi u putu kroz svemir nailaze na razna čudovišta i dogodovštine.

Naučna fantastika nije igra. Ona često nije ni literatura za vruće ljeto, jer nije tako naivna i puna akcija. Prava naučna fantastika (kojoj ponajviše smeta ova žanrovska odrednica) vuče dobro korijene od Dostojevskog, Igoa. U stvari, većina dobrih i izvrsnih djela ovog žanra bolje bi stajala s prefiksom fantastika, no naučna fantastika.

Interesantno je da ima mnogo „orvelijanaca", koji čak naizust govore citate o Velikom Bratu, a da potpuno odbijaju mogućnost da čitaju naučnu fantastiku u kojoj se cijela jedna struja, uslovno se može nazvati antiutopija — bavi istim pitanjima — čovječanstvom u budućnosti. Sigurno je lakše prihvatiti dobrog pomodnog pisca kakav je Orvel, no se zadubiti u čitanje djela koja se bave istim pitanjima. — Mnogi i ne znaju da je roman „Mi" Evgenija Zamjatina nastao prije „1984", a da se bavi veoma sličnom vizijom svijeta; da su u tom nizu i odlični Hakslijev „Vrli novi svijet", Simakov „Grad", pa nezaboravni Klarkov „Kraj djetinjstva", pa „Na kraju ostaje reč" Ivana Ivanjija... Bilo bi naporno nabrajati sve tako dobre romane iz ove struje.

I u filmskom stvaralaštvu ovakva nastojanja pisaca su našla odjeka. Nije li Bradberijeva priča „Farenhajt 451" poslužila za jedan od najpoetičnijih i najangažovanijih filmova, pa zar na našoj televiziji skoro prikazano „Sjeme zla" ili „Zardoz" nisu filmovi koji tjeraju na razmišljanje?

Suviše je nova ova grana umjetnosti, i većina proslavljenih pisaca još stvara da bi se o njihovom djelu dao konačan sud, ali nije van pameti svjetove koje stvaraju, recimo Herbert ili Asimov, njihovu Dinu i Zadužbine, poreditі sa Balzakovom „Ljudskom komedijom". Početna premisa da čovjek može da krstari svemirom, koja je ponuđena čitaocu da je prihvati, je oaza u kojoj postoji ogroman prostor da se pisac pozabavi čovjekom. A on je, ne mašine ili naučna dos.'qnmuća, glavna tema naučne fantastike.

Ako želite putovati kroz vrijeme, tu će vam najbolje biti sa francuskim fantastima, ali ne propustite Farmerove „Dveri vremena" koje postavljaju more pitanja.

Sterdžen sa svojim „Više nego ljudski" je jedan od najboljih predstavnika onog dijela naučne fantastike koji roni u ljudsku svijest i tamo istražuje. I tu je umjetnost našla pravo carstvo — pa i ona priznata. Nisu li Virdžinija Vulf, Foknet i Džojs već klasici, kao i njihov prauzor Stern? Tako će vjerovatno jednog dana biti i sa velikanima naučne fantastike.

Pa i kada je riječ o putovanju u svemir, nije li Klarkova „Odiseja 2001", koja je poslužila i za tako savršen film Stenlija Kjubrika, dovoljan razlog, da se vrijednosti nađu i u tom carstvu. Nema zaista opravdanja da se prezire naučna fantastika, posebno u zemlji koja se može pohvaliti bibliotekom kakav je „Kentaur". Smišljeno probrana djela, a najbolja u prevodu našeg prvog doktora nauka koji se posvetio naučnoj fantastici, Zorana Živkovića, jeftina i prikladno opremljena, pravi su raj za književne sladokusce. Od prve, udarne serije do danas izišle su desetine romana koje ne treba pročitati pa zaboraviti, nego im se uvijek i ponovo vračati.

S. ŠILJEGOVIĆ

TURIZAM I KULTURNA BAŠTINA

PROŠLOST U PROSPEKTIMA

● Svjetski turizam, za razliku od nas, i te kako računa na kulturno stvaralaštvo, istoriju, legendu. Da li smo iskoristili sve što nudi kulturna baština

BOSANSKI NOVI, 30. jula — Poznato je da u programima društveno-ekonomskog razvoja bosanskonovske komune značajno mjesto zauzima intenzivniji razvoj turizma i ugostiteljstva. Tome su u velikoj mjeri doprinijeli smještajni kapaciteti novog hotela „Una", i moteli „Ada" u selu Rakanima i „Mlakve" na Sportsko-rekreacionom centru. Međutim, odavno je u svijetu dokazano da unapređenje turizma i povećanja obima ugostiteljskog prometa ne može biti bez modernog pristupa turističkoj ponudi, a ona podrazumijeva prije svega atraktivniju i kvalitetniju prezentaciju kulturnog i prirodnog nasljeđa užeg zavičaja. U tom pogledu nije dovoljno sačiniti i štampati kvalitetan informativni materijal o turističkoj ponudi, nego se moraju dovesti u red i učiniti pristupačnim posjetiocima svi iole vredniji objekti kulturne baštine i prirodne atrakcije, uz što veću popularizaciju svih elemenata te baštine koji privlače pažnju turista.

Međutim, u tom pogledu Novljani su zaista još na samom početku, a malo se ko trudi da se rješavanje tog krupnog zadatka pomakne s mrtve tačke. Trebalo bi naći poveći iznos sredstva za štampanje turističkog vodiča, zavičajne monografije i turističke karte zavičaja, a još veća za sanaciju i konzervaciju spomenika iz NOB i istorije prošlosti, koji su sada u žalosnom stanju, kao na primjer spomenik Majci partizanskoj, zgrada stare gradske Vijećnice, ostaci Derviškule i drugi. Takođe ovdje nisu postavljene vizuelne informacije o svim turističkim zanimljivim objektima. Posebno se to odnosi na značajne događaje iz starije i novije prošlosti. U gradu na ušću Sane u Unu za sada su samo četiri ploče bronzanim natpisom, i to iz novije istorije, dok o staroj i vrlo burnoj istoriji nema ni spomena. Čak ni za širom Jugoslavije poznatu ljubavnu dramu iz 1811. godine, kada su mlada Novljanka Vasvija i francuski vojnik Žan iz kasarne u Dvoru na Uni, kao bosanski Romeo i Julija, svojim životima platili svoju neočekivanu i za tadašnje pojmove grešnu ljubav., Takvu legendu o ljubavi, koja nije priznavala državne granice na Uni, niti vjerske i nacionalne razlike, mnogi drugi gradovi platili bi „suhim zlatom", jer ti dokumenti imaju veliku privlačnost za turiste. U Bosanskom Novom kao da nemaju sluha za takve stvari.

Nadamo se da će osnivanje Turističkog saveza, o kojem se već govori desetak godina, dati nove impulse rješavanju ovih zadataka.

Ferhat KORAJAC

ZAGAĐEN DONJI TOK VRBASA I IZVORI NA NJEGOVIM OBALAMA

Žedan kupač na Studencu!?

● Sanitarci preporučuju kupanje na Vrbasu samo „iznad Šehera i Novoselije", a skreću pažnju na to da vodu sa izvora ne bi trebalo piti ● Posjetioci plaže na Studencu piju vodu i kupaju se na vlastiti rizik, jer im je neshvatljivo da kraj hladne izvorske vode moraju biti žedni

Stotinjak metara iznad Studenca u Vrbas se ulijeva kanalizacija

Sedamdesetih godina su Banjalučani napustili Vrbas i osvježenje za ljetnih vrućina potražili na bazenu u Laktašima, na Balkanu, u vikendicama, izletištima udaljenim od grada, a mnogi su odlazili na naše i tuđa mora. Osamdesete doniješe materijalne probleme i učiniše more predalekim, a Vrbas približiše kupačima i svima koji traže osvježenja. Omladinske radne brigade uređuju svake godine obale, a kupači obnoviše plaže i izvore čiste, hladne vode. Nekad jedno od najpopularnijih kupališta na Studencu (u blizini benzinske pumpe kod SUP-a i bivših prostorija „Cistoće", sada tombole BK „Slavija"), ponovo je pogotovo u popodnevnim satima i neradnim danima krcato. Na prvi pogled idealno mjesto za kupanje snabdjeveno vodom iz česme s izvorskom vodom. Ali...

- Atmosfera je ovdje izvanredna, voda osvježava, ima prostora i za djecu i za plivače, i za dajakše: žegasimo hladnom vodom i pivom koje se u njoj hladi. Odavde je krenuo i najljepši plovni objekat na Karnevalu u subotu. Sve to dovoljno govori o našoj privrženosti rijeci, ali nešto, ipak, kvari zadovoljstvo. Opasnost od zaraze je stalno prisutna, jer se stotinjak metara uzvodno u Vrbas ulijeva kanalizacija, zbog čega je voda uz sa mu obalu prljava. Išli smo u inspekciju i mjesnu zajednicu (Hiseta II) no tamo nam rekoše da se sa kanalizacijom ništa ne može učiniti, ali vodu sa izvora ne pijemo - govori Sead Kulenović, jedan od „starosjedilaca" na ovoj plaži.

Asim Husendžinović se plaši da bi se izvor mogao zagaditi fekalijama iz septičke jame, smještene u dvorištu zgrade u Ulici Slavka Rodića 13, koja se često prelije. A ljudi su naučili piti ovu vodu i to čine i dalje.

U Sanitarnoj inspekciji Skupštine opštine kažu da im cjelokupna situacija oko kanalizacione mreže nije poznata, pa da ne mogu ništa poduzeti. Zna se da bi samo izgradnja jednog kolektora iz kojeg bi se voda odvodila do toka Vrbasa nizvodno od Banjaluke, očistila rijeku u gradu. No, u pitanju su ovdje velika sredstva.

To potvrđuju i odgovorni u Komunalne radne organizacije „Vodovod i kanalizacija" i ističu da za sada nema dovoljno sredstava za gradnju kolektora koji bi se spajao sa Vrbasom kod INCEL-a.

Sami kupači pronašli su interesantno „privremeno rješenje čišćenja" plaže na Studencu. Sagradili su ostvo koje če uskoro betonirati i koje treba razdvajati plitki dio od brzaka. U plićaku bi bila sva nečistoća i kroz njega bi se gazilo do relativno čistih brzaka, a poslije povratka kroz prijavu „dionicu" predviđeno je sapiranje izvorskom vodom. Omer Hasanbegović objašnjava ovaj „projekat", koji će ostvariti dobrovoljnim prilozima i vlastitim radom.

Što se, pak, vode za piće tiče, ostaje i dalje otvoreno pitanje: piti ili ne piti? Sanitarci su kategorični kada je tvrde da je grad dobro snabdjeven pitkom vodom i da nisu jedniog izvora, pa ni sa Studenca, vodu ne bi trebalo piti, kao što se ne preporučuje ni kupanje u Vrbasu, iako ne postoji zvanična informacija da je voda opasna za zdravlje. Preporučuju kupačima da podnesu prijavu protiv vlasnika septičke jame u Slavka Rodića 13, kako bi mogli izvršiti kontrolu njene ispravnosti.

I. PERIJA
Snimio: D. RELJIĆ

PIJAČNI BAROMETAR

POVRĆE: luk 40, krompir 40, kupus 40, grašak u mahuni 100, tikvice 40, paradajz 50 do 60, paprike 50 do 100, krastavci 40, mrkva 100, mahune 60 do 80, grah 250, kelj 80, blitva 50, plavi patlidžan 180 dinara po kilogramu.

VOĆE: grožđe 250, banane 420, breskva 80 do 100, lubenice 60, dinje 100 do 120, kruške 40 do 60, šljive 40, jabuke 60 do 80 dinara po kilogramu.

JAJA: 15 do 18 dinara po komadu.

MED: 400 do 500 dinara po kilogramu.

MLIJEČNI PROIZVODI: sir 350 do 450, kajmak 400 do 500, ujčić kajmak 900 do 1.000 dinara po kilogramu.

CVIJEĆE: karanfil 10 gerber 60, ruže 15 do 20, gladiole 50 dinara po struku.

Z. P.

AEROZAGAĐENJE

Prema podacima dobijenim od banjalučkog Instituta zaštite za 29. i 30. jul 1985. godine, koncentracija sumpor-dioksida po kubnom metru izmjerena je u Centru 101, Boriku 193, Mejdanu 52, Vrbanji 80, Česmi 125, Delibašinom selu 104. Dozvoljena gornja granica kratkotrajne koncentracije iznosi 500, a dugotrajne 150 mikrograma.

Koncentracija čađi po kubnom metru izmjerena je u Centru 41, Boriku 52, Mejdanu 46, Vrbanji 41, Česmi 34, Delibašinom selu 38, a dozvoljena gornja granica i kratkotrajne i dugotrajne koncentracije je 150 mikrograma.

M. V.

VRELA NOĆ SA DEŽURNOM EKIPOM U SLUŽBI HITNE POMOĆI

Pacijenti koji se u ovim vrelim julskim danima, kada se temperatura u termometru podiže do 35 stepena Celzijusove ljestvice, najčešće obraćaju Službi hitne pomoći su hronični bolesnici - asmatičari i oni koji imaju izražene srčane tegobe. Međutim, sve je više pacijenata i sa raznim tjelesnim povredama i ujedima insekata. Tako se za protekleih 24 sata ovoj službi javio 215 pacijenata od kojih je poslovi u noćnom dežurstvu zatražilo 99 osoba.

REKORDNE VRUĆINE

Jučerašnja temperatura od 38 Celzijusovih stepeni je najviša u ovoj godini. Juče je Banjaluka bila i najtoplija grad u Jugoslaviji. Do sada najviša temperatura u Banjaluci bila je 14. avgusta 1955. godine, iznosila je 41,4 stepena Celzijusa.

M.D.

- Pacijenti nam se najčešće obraćaju u toku noćnog dežurstva, i to od 19 do 22 sata, kaže Melita Metlić, ljekar opšte medicine. Uglavnom, najviše je onih kojima nedostaju pojedini ljekovi a nisu ih pribavili u toku dana. Često nam dolaze i sa zahtjevom za uputnicama specijalistima za naredni dan, ili bez pregleda, traže recepte za ljekove članovima svojih porodica. U ovakvim prilikama, nastavlja doktorica Metić, ne možemo udovoljiti zahtjevima, pa često dolazi i do rasprave sa pacijentima.

- Za prva tri sata noćnog dežurstva, dodaje Sanja Šmit, takođe ljekar, imali smo 60 pacijenata od kojih je četrnaestoro dovezeno kolima hitne pomoći. Do kraja dežurstva imaćemo sigurno još tridesetak i to su uglavnom, oni „pravi" hitni slučajevi, koji dolaze iza ponoći. Mi obrađujemo lakše, a teže slučajeve upućujemo na hirurgiju, interno odnosno odgovarajućoj specijalističkoj službi.

I tako svake noći u ordinacijama Službe hitne pomoći ljekarima se javi stotinjak pacijenata a isto toliko i tokom dana. U prosjeku za 24 sata oko 200 do 210 pacijenata. Za minuli praznik, 27. jul, ovoj službi se obratilo čak 260 pacijenata.

U dežurnoj ekipi su i dvije medicinske sestre, jedan tehničar, te četiri vozača.

Zdenka Marc, medicinska sestra, kaže da u Hitnoj ima puno posla ali joj to ne pada teško. - Dođuše, dodaje, imam dosta slobodnog vremena pa mi rad u ovoj službi odgovara. Posebno me raduje sazvanje da pomažem onima kojima pomoć u određenom trenutku potrebna. No, ponekad se i ljutim na pacijente, jer svi misle da su „najbolesniji" i da moraju odmah, čim se pojave u hodniku, ući i u ordinaciju.

U Dječijoj hitnoj pomoći, dežurale su Aida Zaimović, ljekar, i Asima Fetah, medicinska sestra.

- Najviše nam roditelji dovode djecu sa simptomima glavobolje, povišene temperature, povraćanja... To je, uglavnom sunčanica ili prehlada, ali imamo i slučajeva trovanja hranom, slaodolednom i voćem, te ujeda insekata, kaže doktorica Zaimović.

Do 11 sati uveče u Dječijoj hitnoj službi pomoć je zatražilo 27 pacijenata a proseđe noćnog smjeni javi i do šezdesetoro djece.

Ž. PAVLOVIĆ

APEL IZ KRO „VODOVOD" I KANALIZACIJA"

Štedjeti vodu

Zbog ograničene mogućnosti proizvodnje, ne čega dolazi usljed velike suše, KRO „Vodovod i kanalizacija" nije u mogućnosti da zadovolji potrebe potrošača za vodom. Smanjena proizvodnja i povećana potrošnja uslovljavaju nestanak vode na područjuMZ Pobrđe, Lauš, Pavlovac, Paprikovac, Ramići i Starčevica.

Molimo građane i radne organizacije da maksimalno štede vodu kako bi omogućili što bolje snabdijevanje svih potrošača vodom.

KRO „Vodovod i kanalizacija"

ZAŠTO TAKO NAOPAKO

Vrućine pune „hitnu"

● U ponedjeljak se Službi hitne pomoći obratilo 215 pacijenata od kojih je u nočnom dežurstvu intervenicje zatražilo 99 osoba ● Često se za pomoć obraćaju i oni kojima ona u tom trenutku nije neophodna ● I u dječjoj službi je sve veći broj onih koji traže pomoć

Detalj iz „hitne pomoći": pune ruke posla

Crkvena kao deponija

Šta učiniti da se zaštiti Crkvena, pitanje je koje godinama nema - pravog odgovora. Da li se može danonočno paziti da neko od prodavača voća i povrća ne baci svoj (ili tuđi) poljoprivredni proizvod, i ambalažu u rijeku koja se ulijeva u Vrbas i donosi sa sobom prljavštinu? Ovom aranžmanu nemara i ne treba komentar.

I.P.
Snimio: R. OSTOJIĆ

U BANJALUČKE KNJIŽARE

STIGLI UDŽBENICI

● Za prvaće je, da bi se kupili udžbenici i pribor, potrebno oko sedam hiljada dinara, a što viši razred, veći su i troškovi

Polazak prvaka u školu radost je za roditelje, ali vodeći prema cijenama u knjižarama i prilični izdatak. Za polazak u školu potrebne su knjige, keceljа, bojice, tekst, patike... Za to je potrebno izdvojiti oko 6.950 dinara. A tek kta će učiteljica reći prvih septembarskih dana kada škola počne.

U Banjalučke knjižare su stigle knjige za osnovne i srednje usmjereno obrazovanje. Istina, kažu prodavači, u knjižarama možda će nedostajati dio udžbenika, a u matematici i fizici, ali i u udžbenici treba da stigne do početka škole.

Cijena udžbenika za prvake je 1.200, a za učenike osmih razreda 2.200 dinara. Ostali su u toku okta.

Nevolja učenicima i nihovim roditeljima je i to što u Školama nije rečeno šta sve treba u za naredni školski polovni pa sada praktično trgovci „prevadimo" treba li ovu ili ono. A mnogo je, ota se, važan prometi.

M. V.

PRIRPEME ZA ZAVRŠETAK IZGRADNJE I PREDAJU U SAOBRAĆAJ AERODROMA „BANJALUKA"

Letjeće poslovna flota?

Aerodrom „Banjaluka" treba da pri uključi u redovan linijski zračni saobraćaj, imamo u vidu da se sve pripremne radnje na završetku izgradnje objekata i montaži opreme, te ukloniti sve tehničkih prijera, mogu završiti do prvog u predaju Aerodroma u saobraćaj do 10. septembra. Ovo je zaključak radničkog savjeta, a prvi u nedelju Koordinacionog odbora za realizaciju izgradnje i Izvršnog odbora Skupštine opštine Banjaluka.

Međutim, i dalje ostaje otvoreno pitanje uključivanja Aerodroma u redovan linijski zračni saobraćaj. Naime, prema odgovorima koji su dobili od domaćih avio-prevoznika, na ukinuvanje u saobraćaj ne bi se moglo računati u narednoj godini. Ovakav odgovor nisu očekivali i je odredena zarmišljanja i inicijativa da se u Republici organizuje mala poslovna avijacija koja bi pored vozdušne funkcije prenosila od zračnog zadružnog saobraćaja samo na sekundarnoj mreži, u početku na relaciji Banjaluka - Mostar - Tuzla - Sarajevo - Beograd.

Ovaj prijedlog, uz pregled stanja priprema za puštanje Aerodroma „u saobraćaj, upućen je Izvršnom vijeću Skupštine SR BiH. Bez obzira na određene prepreke za ovakvo rješenje, cijeni se da bi se mogli postići značajni efekti u racionalizaciji troškova prevoza na ovim relacijama a kroz odgovarajuće dogovorne zaintereseiranih strana mogao bi se naći zadovoljavajuće rješenje.

Pretpostavlja se da bi iz Banjaluke svakodnevno putovalo nainanje šest do osam putnika za Sarajevo i Beograd. Sto znači da bi se svaki dan mogao obezbjediti po jedan takav let poslovnog aviona. S druge strane, poznato je da se, sadašnjim načinom korištenja poslovne flote ne obezbjeđuje racionalnost i ekonomičnost. Ukoliko bi ova inicijativa bila podržana od strane republičkih organa i subjekata koji raspolažu poslovnom avijacijom, to bi u svim slučajevima bilo najpovoljnije rješenje, bez koje je nezrcjeno kada bi se banjalučki aerodrom mogao uključiti u saobraćaj.

N.S.I.

SORA „BANJALUKA 85"

Danas udarni dan

Prva smjena SORA „Banjaluka 85" ulazi u završnu fazu, u kojoj je njen učesnici sve do petka, 2. avgusta, radili na regulaciji toka Sirokе mjeke. Za danas (srijeda), je planiran udarni dan, kada će, pored svih bez brigada iz naselja, natrašiće sredi i brigada sastavljena od 45 vojnika Kasarne „Kozara", te jedan dio štaba i službe SORA. Uveče će se organizovati brigadirski veče i priređba, na kojoj će se birati najbolji plesni par. U programu će, pored brigadista, učestvovati i orkestar vojnika iz „Kozare", sa kojima je u dosadašnjem periodu ostvarena odlična saradnja. Njegovi članovi su u ponedjeljak učestvovali i u programu, u okviru kojeg je održano kviz-takmičenje. Pobjedila je ekipa brigade „Svetozar Marković" iz Kragujevca.

I.P.

OSMA SMOTRA SAVEZA IZVIĐAČA BIH

Naselje mladosti

Od 20. do 30. jula Boračko jezero kod Konjica bilo je mjesto pjesme, vesеlja, mladosti, mjesto novih poznanstava i druženja, ali i mjesto ozbiljnih izviđačkih zadataka, polaganja ljetelesnih ispitanja, sticanja prve ili druge zvijezde... Na Osmoj smotri Saveza izviđača BiH, u logoru „Bratstvo i jedinstvo" boravilo je više od tri hiljade mladih iz 68 opština iz BiH, te gosti iz svih republika i pokrajina. Ovdje je nekoliko dana zajedno sa jugoslovenskim drugovima provela i grupa poljskih „harcera". Smotra je organizovana povodom četrdesetogodišnjice pobjede nad fašizmom i 35 godina djelovanja Saveza izviđača Jugoslavije.

Ovaj veliki izviđački grad šatora bio je organizovan u šest partizanskih logora i 57 taborskih jedinica. Domaćini su nam se s razlogom i s pravom pohvalili da za ovo naselje brinu amateri, zaljubljenici i entuzijasti izviđačke organizacije. Iako bez profesionalnih obavezama, bilo je vremena da se zabavimo, upoznamo nove drugove, zapjevamo, kažu Dragan Šantro, starješina odreda „22 april" i Mladrag Stanivuković, načelnik ovog odreda.

Za kontakte sa ostalih pet partizanskih logora, te brigu o provođenju plana i programa smotre, vodio je Banjalučanin Ervin Borović, starješina partizanskog logora „Kozara", a brigadu o cijelo smotri i koordinaciju sa svim starješinama partizanskih logora u štabu vodio je Zeničanin Mustafa Poparić, starješina Smotre.

- U odnosu na prošlu smotru, koja je održana prije četiri godine u Čapljini, sada je bilo više učesnika, jači su nam kadrovi. Mislim da smo prešli veliki korak naprijed. Naravno neki su centri jači, neki slabiji. Tako su neki odredi već, svojom opremljenošću, zakoračili u 21. stoljeće. Izviđački programi su široki i raznovrsni i mogu zadovoljiti svakog mladog čovjeka, kaže Poparić.

Svje oduševljenje logorom „Bratstvo i jedinstvo" nije kriio ni proborac Milan Kecman, koji je posjetio izviđače i održao im čas istorije.

- Po ovoj vrućini u mojim godinama nije više lako ljeti dan provesti na putu. Ali sutra bih opet došao i porazgovarao sa ovim mladićima i djevojkama. Oduševljen sam tom mladošću i poletom, njihovim entuzijazmom. Kad čovjek vidi jedno ovakvo naselje bratstva i jedinstva shvati da ne mora brinuti za budućnost naše domovine, kaže Kecman.

D. RELJIĆ

Najbolje mjesto za školu poletaraca je u hladovini krošnje

Pogled s izviđačke osmatračnice - u prvom planu i detalj taborske jedinice „Milan Bjelovuković Deva" iz Šabca, a u pozadini šatori izviđača tuzlanske regije

Dušanka Bošković, Dinka Stanić, Snježana Dukić iz Odreda „Triko" Srbac dežuraju u kuhinji. Dok one gule krompir kuharica Mira Davidović je iskoristila kratak odmor za sliikanje

nalaca, sve je pristeklo u najboljem redu, od nabavke namirnica i pripremanja hrane do izuzetne saradnje sa stanovnicima Konjica, koji su ove godine izviđačima poklonili dio zemljišta uz prekrasno Boračko jezero.

U partizanskom logoru „Kozara" boravilo je ovih julskih dana 408 izviđača iz Prnjavora, Prijedora, Bosanske Dubice, Jajca, Jezera, Banjaluke, Srpca, Kotor-Varoša.

— Ovdje su se svakodnevno takmičilo na nivou smotre, druženja uz logorske vatre, takmičenja poletaraca, izviđački viševoj. Ono što smo teoretski naučili kod kuće, na Boračkom jezeru smo u praksi razradivali i utvrđivali. Iako je cijeli dan svakom izviđaču bio unaprijed isplaniran, ispunjen

NA KAŠTELANSKOJ RIVIJERI

SEDAM BIJELIH GOLUBOVA

● Ono što je industrija uzela kaštelanskoj rivijeri nastoje, i uglavnom uspijevaju, nadokniditi vrijedni turistički radnici

KAŠTEL STARI, 30. jula - Iznad Kaštela češće prolijeću avioni nego galebovi. Svako gleda svoja posla. Avioni turiste unose u ljetovališta i statističke rubrike, a galebovi su odavno na ovom području, nekad čuvenom ribarskom (k)raju, ostali bez hrane.

Oni koji su „bistrili" puteve razvoja spoljtskog podrušja nastojali su „vjenčati" hemijsku industriju, proizvodnju cementa i željeza. Idilični trougao je morao posrnuti. Željezara pliva u gubicima, a brodogradnji najbolje radi „Brodospas", a najprimamljiviji adut Kaštelana za turizam je: navika. Neko je davno rekao da sedam kaštela izgleda kao sedam bijelih golubova. Golubovi su malo posivjeli!

Sve je, međutim puno. U hotelu „Palas" u Kaštel Starom nema mjesta ni za ljeka. U privatnom smještaju gazdarice „otkrivaju" nove ležajeve. A feragosto, dani kada je Italija na godišnjem odmoru, tek predstoji.

„Slobodna Dalmacija" je 25. jula na prvoj strani „uskliknula": Milion gostiju! Nekad je briga bila osipanje turističkih brojki, sada bi nevolja već mogla biti i to što je gostiju iznad svih očekivanja. Domaćini obećavaju: neće biti problema, za sve će se naći mjesta. Ako drugačije ne može onda se posesjedne i za preseljenjem kao što je učinjeno sa jednom grupom stranaca koji su se naumili odmarati u Bolu na Braču a smjestieni su na Hvar.

Kaštelani su dobri, ljubazni, predusretljivi domaćini. Nastoje da gosti osim plavetnila na celuloidu filmova ponesu i zovog kraja i drage uspomene. A uspomena je, ako se čovjeku ureže u sjećanje, trajnija i od fotografije. U „Palasu" se ugostitelji zaista upinju da makar ljubaznošću razbiju gorčinu visokih cijena. I uspijevaju kako je pun pansion od oko 3.000 dinara, kafa stotinu, pivo 160, čaša vina 150... prilično gorka „impresija". Bar za našeg čovjeka. Za strance i tako i tako. Naime, sve te cijene su u tim zemljama iz kojih nam turisti stižu znatno više, a sa druge strane oni se baš i ne izlažu visokim troškovima u takozvanoj vanpansionskoj potrošnji. Na stolu se najčešće nađe bokal čiste ili boca mineralne vode. Ali, kad je hotel priredio gala večeru sa besplatnom ribom i vinom, ne gledajući ko će koliko pojesti ni popiti svi su se razmahnuli... Čast izuzecima.

Ako malo porazgovarate sa Marinom Roguljem, iskusnim turističkim radnikom, koji je nekada vodio brigu o računovodstvu hotela „Palas", a sada mu je briga što ugodniji boravak na moru onih koji dođu u ovdašnje željezničarsko odmaralište, doznaćete da je prvo što stranci pitaju kada stignu:

- Kako vam je samo palo na pamet da ovdje, uz samo more, pravite fabrike.

Kao odgovor može im se jedino ponuditi slijeganje ramenima. I šta bi drugo.

A Marin Rogolj pamti da se nekad govorilo da će željezara samo petnaestak kilometara iza brda. Da se tako radilo ne bi s vremena na vrijeme dim zaklanjao pučinu.

Međutim, da bi boravak bio zaista ugodan, s mnogo rafinmana, brinu se ovdašnji turistički radnici pa se, kad se odlazi, žali „za još kojim danom". Kad bljesne sunce, preko mora se osmjehne Čiovo, pozdrave Marjan i Brač i kaštela su stvarno sedam bijelih golubova.

A. KASIPOVIĆ

U BANJALUČKIM POSLOVNICAMA TURISTIČKIH ORGANIZACIJA KAŽU:

MJESTA JOŠ IMA

● Mjesta još ima na Korčuli, Braču, u okolini Dubrovnika... Krajem mjeseca više mjesta i niže cijene

BANJALUKA, 30. jula - Jedninje je odmor već prošao, ostalo je da se na banjalučkih trideset i više stepeni priča o tome kako je bilo, a drugi se tek pripremaju. Turistički radnici kažu da je prošlo tek prvo julovrijeme, predstoji dakle još jedno, a kako stvari stoje možda i „produženi". Očekuje se naravno i bogata turistička žetva.

U potrazi za informacijama o slobodnim mjestima u banjalučkim poslovnicama turističkih agencija dođjali smo da mjesta još uvijek ima, ali ni izdaleka onoliko koliko se traži. Imali su i banjalučki turistički radnici vrelo ljeto, pune ruke posla, a sudeći po komentarima onih koji su se odlučili na ovakav način ljetovanja posao su obavili zaista kako valja.

U „neks-turistu" kažu da do 20. avgusta ima mjesta na Korčuli, Braču i poneko na dubrovačkoj rivijeri. Primjera radi u Supetru se sedam dana, u privatnom smještaju, u sobama druge kategorije može ljetovati za 12.950 dinara. Isto toliko je u restoranu. U Brelima u dvokrevetnoj sobi za 10 dana treba 24.000 dinara i to za pun pansion. Mjesta ima i na sjevernom Jadranu, a u dubrovačkom hotelu Libertas sedmodnevni boravak (polupansion) u dvokrevetnoj sobi je 24.570 dinara.

„Atlas" vas u avgustu može odvesti na Brač, gdje, u apartmanu Blato, sedmodnevni boravak stoji 19.900 dinara.

Za ovo godina i nije do avgustovskih vrućina čini se ipak da je bolje čekati kraj sljedećeg mjeseca i početak septembra kada će biti više slobodnih mjesta i to uz popust od 30 do 50 odsto.

Dakle, mjesta i mogućnosti da se bira još uvijek ima. Svako opet ima svoju mjeru (na jednoj su strani želje, a na drugoj najčešće mogućnosti). Valja se odlučiti - vreli avgust ili jeftiniji septembar.

L. MARTINOVIĆ

GLAS Nektar

Anđelki Stupar prva nagrada

Nagrade je izvukla Slavica Filipov, radnica Tvornice duvana

Za Banjalučanku **Anđelku Stupar** iz Mutije Gupca ulice broj 1, **Harisa Kadenić**, Avde Karabegović 15 i **Zorana Ilić**, Mirka Višnjića 1, takođe iz Banjaluke, radnica Tvornice duhana Banjaluka **Slavica Filipov** je sretne ruke. Oni su dobitnici naše nagradne igre „3,2,1 - dodatak za godišnji odmor", trećeg kola, u kojem je sponzor bio „SENATOR". Nagrade su izvučene u prisustvu brojnih čitalaca, a pred komisijom, koju su sačinjavali: **Ibrahim - Baho Fazlagić**, direktor poslovnice „ATLAS" u Banjaluci, **Ljiljana Muljkanović**, iz RZZP „Glas", **Slavko Grahovac**, službenik SIZ-a u Laktašima, **Ajdar Cimerman**, novinar „Autoservisa" i naš novinar **Ratko Marić**.

Sretnim dobitnicima čestitamo i pozivamo ih da dođu u našu redakciju i prime nagrade, a mi nastavljamo našu nagradnu igru. Na redu je četvrto kolo. Danas objavljujemo treći kupon. U ovom kolu sponzor je NEKTAR.

NEKTAR je najpoznatiji proizvođač Banjalučke pivare. Prisutan je na svakom koraku. Najviše mu se obraćaju u ove sparne ljetne, da uz njegovu pomoć ugase žeđ. Za NEKTAR se čulo i van naših granica, čak preko okeana. Velika je poslastica pivopija u Los Andelesu i Čikagu. Na lanjskom festivalu pića Mond seleksion u Madridu proglašen je najboljim pivom u Evropi, u konkurenciji i Čehoslovaka i Nijemaca.

Danas objavljujemo kupon sa rednim brojem dva, a treba ih sakupiti, dvanaest. Na vama je, da ih sakupite i pošaljete na adresu: NIGRO „GLAS", AVNOJ-a 93, 78.000 BANJALUKA.

NAGRADE:

● I NAGRADA 3.000.000 starih dinara
● II NAGRADA 2.000.000 starih dinara
● III NAGRADA, 1.000.000 starih dinara

PRAVILA IGRE:

Pravo učešća u nagradnoj igri imaju svi čitaoci „Glasa" tzuzev onih koji su zaposleni u NIGRO „Glasu", članova njihovih porodica i bliže rodbine.

Učesnici treba da sakupe sve kupone (12) III 12 džokera i u koverti ih poslaju na adresu: NIGRO „GLAS", AVNOJ-a 93, 78.000 BANJALUKA, ZA NAGRADNU IGRU "3,2,1".

GLAS Nektar 3

KRAJIŠKI SPORTSKI DNEVNIK

Zašto najbolji odlaze

U Bokserskom klubu Slavija održali su konferenciju za novinare. Povod je bio odlazak reprezentativca Nasera Rušidija u Pulu. U Fudbalskom klubu Borac nisu održali konferenciju za štampu, a mogli su kao i Slavija, jer su i oni ostali bez ponajboljeg igrača Mlodraga Đurđevića.

Da li na velika zvona treba oglašavati ovakve odiaske, pitanje je za diskusiju. Evo i zbog čega: iz jedne u drugu radnu organizaciju prelaze stručnjaci, motivi su približno isti kao i kod sportista: bolji uslovi za napredovanje u struci i afirmacija. O tome novine ne pišu iz prostog razloga što je to normalna pojava.

U sportu taj „normalni prelazak" ima prizvuk afere, stvaraju se „slučajevi", novinski stupci ustupaju se jednoj ili drugoj strani koja iznosi na hiljade „svojih argumenata". Govori se o svemu i svačemu, najčešće i o onom o čemu se u svakoj drugoj prilici u klubovima nailazi na zid šutnje. Na primjer u Slaviji je u ponedjeljak u razgovoru sa novinarima član Predsjedništva Dragan Batar rekao da je Rušidi, bez premija, u Slaviji imao primanja veća od šest starih miliona, plaćen stan, zatim i vanredan prihod od klupskog bifea... Sve je to imao, a otišao je...

U Fudbalskom klubu Borac Đurđeviću su uplatili sredstva za stan, dobio je i rješenje, ono o čemu ne može da sanja jedan dvadesetšestogodišnjak, a toliko godina ima Đurđević, njemu je riješeno za tili čas! I on je u Borcu bio u prvom platnom razredu, pri nadležnosti između sedam i osam starih miliona. Međutim, to nije bilo i dovoljno da ga Borac zadrži, i Đurđević je otišao u zenički Čelik.

Nameće se sada logično pitanje: zašto odlaze?

Sport je odavno, nažalost mnogi to neće da priznaju, postao biznis, tačnije rečeno haotični biznis. U tom prostoru ko se bolje snalazi, bolje i prolazi. Priče su za malu djecu da pitanje vrhunskog sporta treba rješavati u sklopu ukupnih društveno-ekonomskih odnosa.

U sportu su vladajući stilovi menadžerstva, tehnomenadžerstva, birokratizacije; sve ono, dakle, protiv čega se društvo svim snagama bori. Da bi sport našao svoje pravo mjesto u društvu, on se mora prilagoditi društvenim stremljenjima. Njegov način rada i djelovanja trebalo bi, prije svega, da bude u skladu sa ZUR-om. I tu se nailazi na Kamen spoticanja. Prije svega: šta je klub? OUR, udruženje građana ili društveno-sportska organizacija.

U sadašnjim prilikama klub bi želio da bude OUR u društvenom tretmanu, u odlučivanju udruženje građana, u javnoj manifestaciji društveno-sportska oranizacija. A to ne ide.

U banjalučkom kvalitetnom sportu pitanja na ovu temu nisu ni blizu rješenja. Izuzev, donekle, Rukometnog kluba Borac, nijedan drugi kvalitetni klub i ne pokušava da se organizuje tako da bude kadar da stiče dohodak. Svi se okreću društveno-političkoj zajednici uz svakodnevni vapaj — grad nam je okrenuo leđa! Kad je riječ o Banjaluci, ne bi se mogio reći da je to i tačno. FK Borac, BK Slavija, KK Mladi Krajišnik, RK Borac imaju priliku, baš zahvaljujući pomoći šire društvene zajednice, da dopunskim djelatnostima obezbjeđuju sredstva za rad. Neki su to kao RK Borac, zbog dobre organizacije, uspjeli, drugi nisu...

Prošla su vremena kada su se iz „opštinskog budžeta" mogla „izvući" tri-četiri stana godišnje i dodijeliti sportistima. Danas o tome moraju da brinu klubovi. Drugog rješenja nema.

Mladi ljudi koji se bave sportom i iskazuju natprosječnu taletovanost, a pogotovo oni sa vanserijskom darovitošću, hoće i uslove za napredak.

Ako ih nemaju, oni odlaze.

Tamo gdje ih imaju.

Tomo MARIĆ

REVIJALNI TURNIRI U TITOVOM DRVARU I BOSANSKOM PETROVCU

Finale: Jedinstvo - Mladost

● *Susret se igra danas u 18 sati u Titovom Drvaru*

TITOV DRVAR - U Titovom Drvaru i u Bosanskom Petrovcu odigran je tradicionalni revijalni fudbalski turnir najboljih ekipa zapadnog dijela Bosanske krajine. U Titovom Drvaru učestvovale su ekipe Jedinstva iz Bihaća, Krajine iz Cazina, Grahova i domaćeg Borca. U ovoj grupi najbolji je bio drugoligaš Jedinstva koji se plasirao u finale. U drugoj grupi u Bosanskom Petrovcu igrali su Bratstvo iz Bosanske Krupe, Krajišnik iz Velike Kladuše, Mladost iz Bosanskog Petrovca i Mladost iz Vrnograča. Bosanskopetrovačka Mladost je iznenadila izvanrednom igrom i postala je pobjednik grupe, pa će se tako u srijedu 31. jula, u finalu sastati sa Jedinstvom iz Bihaća. Utakmica se igra u Titovom Drvaru sa početkom u 18 sati.

OBILJEŽAVANJE 75-GODIŠNJICE FK SLOBODA BOSANSKI NOVI

Pripreme za slavlje

● *Prvo gostovanje beogradskog Partizana u Bosanskom Novom* ● *Ulaznice puštene u prodaju*

BOSANSKI NOVI — Poznati su učesnici revijalnih utakmica koje će se igrati 3. i 4. avgusta u Bosanskom Novom u sklopu obilježavanja 75-godišnjice Fudbalskog kluba Sloboda.

Tako će se u subotu prvog dana proslave u prvom susretu, u 16 sati sastati Rudar — Ljubija iz Prijedora i Bačka iz Bačke Palanke. U glavnom susretu snage će odmjeriti slavljenik Sloboda i beogradski Partizan. Zanimljivo je istaći da će ovo biti prvo gostovanje beogradskih „crno-bijelih" u Bosanskom Novom, gdje, inače, imaju veliki broj svojih navijača. Sutradan, u nedjelju, u 10 sati u konferencijskoj sali hotela „Una" održaće se svečana sjednica Konferencije Kluba i Organizacionog odbora na kojoj će zaslužnim članovima ovog najstarijeg bosanskohercegoačkog fudbalskog kluba biti uručene zlatne, srebrne i bronzane značke Slobode. Potom će biti predstavljena publikacija „75 godina FK Sloboda" u izdanju sarajevskih „Večernjih novina" i otvorena foto-izložba o radu ovog fudbalskog kolektiva. Poslije podne u prvom fudbalskom susretu u 16,30 sati sastaće se Mladost iz Petrinje, koju predvodi doskorašnji trener Trepče iz Titove Mitrovice, Novljanin i najuspješniji trener Slobode Fahrudin Mustedanagić, i Krajina iz Cazina. Na zeleni sag veleljepnog Sportsko-rekreacionog centra Mlakva potom će istrčati fudbaleri Sarajeva, ovogodišnjeg prvaka Jugoslavije, i slavljenika Slobode.

Za revijalne utakmice „Sloboda '85" u Bosanskom Novom, Bosanskoj krajini i Baniji vlada veliko interesovanje. Ulaznice su već puštene u pretprodaju, pa se očekuje i rekordan broj posjetilaca, tim prije što i meteorolozi predviđaju u dane vikenda, oblačno vrijeme s padom temperatura.

F.KORAJAC

FUDBALSKA PRIČA IZ GORNJE SANICE

Omladinac dokazao kvalitet

● **Osvajanjem šestog mjesta u Međuopštinskoj fudbalskoj ligi Banjaluka Omladinac iz Sanice se istakao kao odličan debitant i kolektiv koji još može napredovati**

GORNJA SANICA - Kada su prošle godine nadmoćnim osvajanjem prvog mjesta u Grupnoj ligi Sana fudbaleri Omladinca ostvarili svoj najveći uspjeh, mnogi su ovom klubu predskazivali nesigurnu budućnost. Priče o brzom ispadanju i drugi izrazi nepovjerenje ubrzo su razbijeni odličnim startom. U jesenjem dijelu prvenstva Saničani su osvojili izvanredno visoko četvrto mjesto.

Taj rezultat je došao kao logičan slijed jer se u Omladincu o posljednjih nekoliko godina radilo marljivo, a jedna generacija fudbalera je polako počela dostizati svoj zenit. Ono što je svojevremeno započeo Mehmedalija Džaferagić, nastavio je Adem Babović, pa je na kraju sezone Omladinac zauzeo izvanredno šesto mjesto sa tačno 50 postotnim procentom osvojenih bodova, što ovaj kolektiv svrstava u uspješnije klubove u ovom rangu.

Mada je trener Omladinca dugo vremena imao problema oko sastava tima, jer su povrede, a povremeno i kazne činili svoje, osloncem na vlastiti igrački potencijal Omladinac je kao početnik dokazao kvalitet i pomrsio račune starim ligašima.

Sa 11 pobjeda, četiri remija i 11 poraza uz 26 osvojenih bodova Omladinac je pretekao i takve sastave kakvi su oprobani ligaši Naprijed, Sloboda iz Mrkonjić-Grada, Mladost i drugi, što je samo još jedna potvrda kvaliteta rada u ovom klubu.

Za upsjehe u protekloj sezoni zaslužni su svi, od agilnog Predsjedništva na čelu sa Milom Drobcem, preko trenera Adema Babovića do posljednjeg igrača. Međutim, posebno zaslužuju da budi istaknuti veteran Ibrahim Škerić, koji je igrao kao u najboljim danima, i Fadil Kesedžić. Njima uz bok stoje Midho Ramić i Mile Vojinović koji su zajedno sa Šerifom Konjevićem dali zapažen dio osvajanja ovako visokog plasmana. Započeto prošle godine u Omladincu će nastojati da nastave ove...

O. FILIPOVIĆ

ZAŠTO JE NASER RUŠIDI NAPUSTIO SLAVIJU?

Stan nije bio obećan

BOKS

Predsjedništvo Slavije Rušidija je suspendovalo zbog nevraćene opreme i inventara na radnom mjestu gdje je bio zaposlen

BANJALUKA - Zahvaljujući „mućki" sa poštanskim odreskom o slanju preporučene pošiljke najbolji pojedinac Slavije i učesnik prvenstva Evrope u boksu u Budimpešti Naser Rušidi će, po svemu sudeći, u narednoj sezoni braniti boje svog bivšeg kluba Pula.

- Sve nas u klubu boli nekorektan postupak Rušidija, priča Dragan Botar, član Predsjedništva Slavije. Neposredno po završetku prvenstva Evrope u klubu smo se uz prisustvo samog Rušidija, dogovorili da ga nagradimo sa 50.000 dinara. Sada vidimo da je u tom momentu on uveliko pregovarao sa Pulom. Tada mu je bio odobren i vanredni odmor. Rušidi je takođe imao i specijalni tretman. Više je bio plaćen od zlatnog olimpijca Antona Josipovića.

U jugoslovenskoj sportskoj štampi pojavila se informacija da je Rušidiju bio obećan i stan, ali da to obećanje nije ispunjeno. O tome je Dragan Batar, inače u prethodnom mandatu predsjedavajući Slavije, rekao:

- Ne znam šta mu je bilo obećavano prije mog dolaska. S nama uopšte nije razgovarao o problemu stana. Zato nas čudi što je Banjaluku ovako naprasno napustio. Moram, ipak, da istaknem da je on izvanredan sportista i čovjek, koji je maksimalno ispunjavao sve svoje obaveze. Duboko sam ubijeđen da je kojim slučajem u Budimpešti osvojio Zlatnu medalju da bi mu stambeni problem veoma brzo bio riješen.

Tek, bilo kako bilo, Rušidi se nalazi u Puli, gdje sa istoimenim prvoligašem obavlja pripreme za novo prvenstvo. U Slaviji su odlučili da istraju u nastojanjima da dokažu da je postupak, prije svih Rušidija, pa onda BK Pula i Bokserskog saveza Hrvatske, van propisanih normi i registracionog pravilnika Bokserskog saveza Jugoslavije. Za 15 mjeseci boravka u Banjaluci Rušidi je bio i stalno zaposlen, ali do ovog momenta nije razdužio sav inventar i sportsku opremu. Zbog toga je Predsjedništvo Kluba donijelo odluku da ga suspenduje i službenim putem zatraži od njega da sve što je zadužio vrati.

M. JOKSIMOVIĆ

SPORTSKI TELEKS

MELBURN - I trećeg dana boravka u Australiji fudbaleri Crvene zvezde intenzivno se pripremaju za prvu utakmicu koja se igra protiv reprezentacije Australije 31. jula u 19,30 sati po lokalnom vremenu. Trenira se dvaputa dnevno na terenima kojih ovdje u Australiji ima isuviše za naše prilike. Crvena zvezda je, okružena velikom pažnjom naših iseljenika, predstavnika jugoslovenskih klubova koji svakodnevno posmatraju treninge naših fudbalera. Jugoslovenski konzul u Melburnu Luka Novak i vicekonzul Janković razgovarali su sa rukovodstvom i fudbalerima Crvene zvezde i poželjeli im uspjeh na ovom turniru... Danas je, inače, održana konferencija za štampu predstavnika Crvene zvezde, reprezentacije Australije i Fudbalskog saveza Australije, te države Viktorije. Treneri Crvene zvezde Gojko Zec i reprezentacije Australije Ferenc Arok vjeruju u dobru igru na početku ovog turnira...

NJUJORK - Pobjedom na otvorenom prvenstvu SAD u Indijanapolisu čehoslovački teniser Ivan Lendl vratio je drugu poziciju na listi najuspješnijih tenisera ove sezone,

Druga pozicija: Ivan Lendl

koju mu je nakratko preuzeo Šveđanin Mats Vilander. Prvu poziciju i dalje suvereno drži „prgavi" Amerikanac Džo Mekinro, sa prednošću od 285 poena. Vilander je treći, a slijede Džimi Konors, Boris Beker, Janik Noa...

KUALA LUMPUR - Poslije odluke UEFA, kojom se engleski klubovi kažnjavaju neigranjem na „starom kontinentu", fudbaleri engleskog prvoligaša Svonsija odletjeli su na Daleki istok da bi učestvovali na turniru koji se igra za „Kup Mardeka". U prvoj utakmici Svonsi je igrao neriješeno protiv Indonezije 2:2. Strijelac oba gola za Svonski bio je Nil Frajs, dok su golove za Indonežane postigli Maukar Mustari i Teodorus Bitpit.

BEOGRAD - Pobjedom nad reprezentacijom Egipta od 2:0 fudbaleri Maroka postali su četvrti finalisti afričke zone kvalifikacija za odlazak na svjetsko prvenstvo u fudbalu 1986. godine u Meksiku. Prije Maroka, plasman u polufinale obezbijedile su najbolje selekcije Tunisa, Alžira i Libije. Tunis je to pravo stekao u utakmicama sa Nigerijom (0:1, 2:0). Libija je protiv Gane igrala neriješeno u gostima 0:0, a za polufinale se plasirala poslije pobjede na svom terenu 2:0, dok je Alžir bio bolji u obje utakmice za Zambijom (2:0, 1:0). Prva utakmica između Egipta i Maroka završena je neriješenim rezultatom 0:0. U polufinalu afričke zone sastaće se: Alžir - Maroko i Libija - Tunis. Prve utakmice igraju se 1. septembra, a revanš-mečevi 15. novembra.

NEVESINJE - Danas je bio prvi slobodan dan šampionata Jugoslavije za omladince i omladinke.

Popodne su igrani nastavci prekinutih partija iz 4. kola i odložene partije iz prvog kola u obje konkurencije. Postignuti su ovi rezultati: omladinci: odložena partija iz 1. kola: Mičić - Dražić, prekinuto u maloj prednosti za bijelog, ali u granicama remija. Nastavak partije Grosar - Mulugeta završen je remijem, a partija Nebojša Nikolić - Kiroski je po drugi put prekinuta u nešto boljoj poziciji za bijelog.

Stanje poslije 4. kola: Nebojša Nikolić 3 (1), Dizdar 3, Kosić 2,5; Kiroski 2 (2), Mičić 2 (1), Kontić, Dombek, Grosar i Mulugeta po 2, Pujuklijev, Sernek, Ilinočić, Pancalović i Aleksić po 1,5; Dražić 0,5 (2) Grguri 0,5.

ZA ILI PROTIV PROŠIRENJA REGIONALNE FUDBALSKE LIGE GRUPA „ZAPAD"

NIJE NEGO

KASNO ZA PROMJENE

● *Danas govore fudbalski radnici: Mladen Srdić, Jasmin Latifić i Viktor Šalić*

Do 4. avgusta, kada će se na Konferenciji Udruženja klubova Regionalne lige grupa „zapad" raspravljati o eventualnom proširenju Lige na 16 klubova, svi klubovi trebaju da pribave saglasnost SOFK—i u svojim mjestima. Međutim, ovih ljetnjih dana u vrijeme godišnjih odmora malo ko će moći na Konferenciji da se pojavi sa takvim dokumentom.

— **Veoma kasno je počela akcija za proširenje Regionalne lige** — priča Mladen Srdić, tehnički sekretar Udruženja klubova RFL BiH grupa „zapad". **Malo ko od klubova može da pribavi saglasnost. Lično mislim da nije moment za proširenje, tim prije što nam za godinu dana predstoji kompletna reorganizacija takmičenja. Sami ćemo sebi stvoriti probleme. Umjesto da na kraju naredne sezone Ligu napuste najviše dva kluba, u slučaju proširenja ispadače ih pet, šest.**

Jasmin Latifić, fudbalski radnik iz Banjaluke smatra da se sa pripremama za eventualno proširenje kasni i da je veliki problem kako za kratko vrijeme sačiniti kalendar takmičenja. Naveo je primjer kako će, recimo, klubovi u posljednjim kolima prvenstva nastupati u Glamoču, gdje zima izuzetno rano dolazi, a ona bi se u slučaju proširenja igrala krajem decembra.

— Protekla prvenstvena sezona u Regionalnoj ligi, a pogotovo u obje međuopštinske lige, obilovala je brojnim nepravilnostima, ističe **Viktor Šalić**, predsjednik Udruženja trenera Međuopštinskog fudbalskog saveza Banjaluka. Tako je zbog spleta okolnosti ispao Šator, a ista sudbina je zadesila Slogu iz Trna. Ona je Međuopštinsku fudbalsku ligu Banjaluka napustila ne zbog slabije gol-razlike, već zbog manje postignutih pogodaka. Eventualno proširenje Regionalne lige povuklo bi za sobom i ispravku propusta u međuopštinskim ligama Banjaluka i Bihać.

U nedjelju, 4. avgusta, delegati svih klubova će se definitivno izjasniti o eventualnom proširenju Regionalne lige BiH grupa „Zapad". Do tada klubovima ostaje najteži dio posla: kako u sezoni punih godišnjih odmora dobiti saglasnosti Saveza organizacije fizičke kulture opština u kojima egzistiraju.

M.J.

FUDBAL

PRIPREME BANJALUČKOG DRUGOLIGAŠA

DANAS S BRATSTVOM

BANJALUKA — Nakon napornog turnira u Prijedoru, koji se igrao po sparnom vremenu, fudbaleri Borca u ponedjeljak su dobili slobodan dan, a već u utorak nastavili s pripremama. Za danas, srijeda, predviđena je prijateljska utakmica sa ekipom Bratstva iz Ključa. Susret će se igrati na Gradskom stadionu od 18 sati.

— Kako smo bili prisiljeni da proteklih dana uigravamo najvjerovatniju prvu postavu, šansu da zaigraju manje su dobijali trenutno igrači iz drugog plana, kaže trener Ilija Miljuš. Stoga ćemo u meču sa Ključanima od početka omogućiti i njima da zaigraju. Još uvijek je rano govoriti o kvalitetima i mogućnostima sadašnjeg sastava Boraca. Tek nakon provjera u Tuzli i sa Iskrom u Banjaluci moći će se dati približna ocjena.

Prema riječima šefa stručnog štaba pripreme se sprovode prema ranije zacrtanom programu i za sada nema nikakvih problema. Da je prvi dio uspio, potvrdio je primjer iz Prijedora, gdje su Banjalučani po pravom tropskom vremenu igrali izuzetno angažovano.

U.P.

ŠAH

ZAVRŠENO OSMO OTVORENO PRVENSTVO BOSNE I HERCEGOVINE

Begić pobjednik

VITEZ — Uz učešće 148 igrača iz čitave Republike završeno je Osmo otvoreno prvenstvo Bosne i Hercegovine u šahu. Nakon odigranih 9 kola po švajcarskom sistemu najviše uspjeha imao je majstorski kandidat Senad Begić član ŠK Partizan (Sarajevo). On je u konačnom plasmanu osvojio 7,5 poena koliko i internacionalni majstor Zvonko Meštrović i majstorski kandidat Mustafa Sprečić, ali je zahvaljujući boljem rezultatu po Buholc-sistemu uspio osvojiti titulu prvaka.

Za redovni šampionat Republike koji će se igrati po Bergerovom sistemu plasirali su se Begić, Meštrović, Sprečić i Subašić, dok su „vizu" za Savezni turnir majstorskih kandidata izborili Begić, Sprečić i Vlatković.

Devetnaestorici prvoplasiranih uručene su novčane nagrade, a pobjedniku i pehar Šahovskog saveza BiH u trajno vlasništvo.

Konačan plasman: Begić, Meštrović i Sprečić 7,5 poena, Subašić, Vlatković i Milošević 7, Gavrić, Lakić, Dževlan, Pašić, Nurkić, Dautović, Lejlić, Brđanović, Obralić, Kukić, Šantić, Praštalo i Zildić 6,5 poena, itd.

GRAHOVO POČELO PRIPREME

POJAČANJA IZ CAZINA

BOSANSKO GRAHOVO — Fudbaleri FK Grahovo ulaskom u Regionalnu ligu riješili su još ozbiljnije raditi da bi dio kazali svoj kvalitet u ovoj ligi. Ovih dana obavljaju se treninzi da bi se što spremnije dočekao početak prvenstva. Na turniru krajiških klubova povodom Dana ustanka BiH, koji se ove godine održava u Titovom Drvaru, Grahovo je odigralo tri utakmice i, ostavilo vrlo dobar utisak. Ovo je pomoglo da se ponovo srede redovi u timu. U drugoj fazi će Grahovo biti izdvojeno od sredine u Mjesnoj zajednici Preodac 30 kilometara od Grahova. Kako smo saznali od trenera Marića, vrše se pregovori sa trojicom fudbalera iz Cazina koji će, možda, pojačati Grahovo u novoj sezoni.

M.A.

FUDBALSKI TURNIR U VLAKNICI

LEPENIČANI NAJBOLJI

VLAKNICA — U organizaciji Opštinske konferencije Saveza socijalističke omladine i SOFK-e, a povodom Dana ustanka BiH, u Vlaknici je održan tradicionalni turnir u malom fudbalu na kome je učestvovalo osam ekipa. Prvo mjesto i pehar osvojila je ekipa Mladosti iz Lepenice koja je u finalu savladala Bratstvo iz Nove Vesi rezultatom 3:0. Istim rezultatom u borbi za treće mjesto Borac iz Dugog Polja porazio je sastav Radnika iz Kaoca.

Pobjedničkoj ekipi pored pehara pripala je i sportska oprema, dok su manje pehare dobile i ekipe Bratstva i Borca.

S.K.

HUMANOST NA DJELU

FUDBALERI ZA KOŠARKAŠA BILANOVIĆA

MRČEVCI — Fudbalski klub „Termal" iz Mrčevaca organizovao je fudbalski turnir na kojem je učestvovalo 9 ekipa, a sav prihod je išao u korist liječenja Miše BILANOVIĆA, košarkaša KK „Potkozarje" iz Bosanskog Aleksandrovca. Obavještavajući o pobjedniku, ekipi iz Mrčevaca, značajnije je istaći da je od sredstava solidarnosti prikupljeno 25.000 dinara za liječenje teško oboljelog košarkaša „Potkozarja" Miše BILANOVIĆA

Akcija za svaku pohvalu.

S.G.

NA PODRUČJU PRNJAVORSKE OPŠTINE

SERIJA TURNIRA

PRNJAVOR — Na području prnjavorske opštine nastavljena je serija ljetnih turnira u malom fudbalu koji u ovom dijelu Bosanske krajine imaju veliku popularnost. U selu Prosjek nastupalo je 14 ekipa, a u finalu Partizan iz Hrvaćana savladao je Omladinca iz Lišnje boljim izvođenjem penala nakon što je u regularnom toku bilo bez pobjednika (0:0). Na turniru u Vršanima nastupalo je 13 ekipa, a trijumfovao je Čelik iz Gornje Mravice pobjedom u finalu protiv domaćih Vršana uspješnijim izvođenjem udaraca sa bijele tačke nakon tri u regularnom toku. I u Palačkovcima je održan turnir pozivnog karaktera na kome su nastupale četiri ekipe. Trijumfovao je Borac iz Šibovske ispred domaćeg Strijelca, Poleta iz Smrtića i „27. juli" iz Kalenderovaca.

B.R.

U KOSTAJNICI ZAVRŠENA LJETNA LIGA U MALOM FUDBALU

Masovnost u prvom planu

KOSTAJNICA — Među 28 ekipa iz dviju Kostajnica, Hrvatske i Bosanske, Petrinje, Sunje, Bosanske Dubice i drugih mjesta najviše uspjeha na ovogodišnjem devetom po redu prvenstvu u malom fudbalu održanom pod pokroviteljstvom i organizacijom Gradskog rukometnog kluba „Una" iz Kostajnice imala je „Pizzerija MS" iz Bosanskog Novog. Novljani su od deset odigranih susreta devet riješili u svoju korist i samo jednom igrali neriješeno. Ekipa „Pizzerije" bila je sastavljena od igrača „Slobode" i pojačana s Jankovićem iz „Osijeka" i Jeremićem iz bihaćkog „Jedinstva". Njima je veliki pehar i zlatne medalje predao Milan Kljaić, predsjednik GRK „Una". Srebrne medalje za drugo mjesto pripale su ekipi iz Bosanske Kostajnice, a bronzane „Petrinjčici" iz Petrinje.

Pehar za fer-plej pripao je ekipi sisačke „Željezare" OOUR-a u ručni sat dobio je Branko Kljaić, najbolji strijelac ljetne lige koji je postigao 17 golova.

Ekipama mjesnih zajednica i organizacija udruženog rada pripala su posebna priznanja — plakete za poseban doprinos u razvoju fizičke kulture u svojim sredinama.

Na ovogodišnjem prvenstvu u malom fudbalu u Kostajnici učestvovalo je preko 350 igrača, a susrete je promatralo više od 18 hiljada gledalaca.

F. KORAJAC

Pobjednik: Ekipa „Picerija MS" iz Bosanskog Novog

BRATSTVO IZ POVELIČA, PRVAK OPŠTINSKE FUDBALSKE LIGE SRBAC

Fudbaleri Bratstva iz Poveliča

RADOM DO TITULE

● *Poveličani osvojili prvo mjesto tek u četvrtom pokušaju* ● *Ovo je jedina ekipa koja je prije titule prvaka obezbijedila sve uslove za normalno takmičenje u višem rangu*

Tri puta do sada fudbaleri Bratstva iz Poveliča bili su nadomak najvećeg uspjeha — prvog mjesta u Opštinskoj ligi. Međutim, sticajem raznih okolnosti, a ponajviše odsutnosti sreće, Bratstvo je ostajalo kratkih rukava, pa su i viši rang — Grupnu ligu „Lijevče" — otišle ekipe Kaolina, Motajice, Lepenice... U četvrtom pokušaju, zahvaljujući pregalačkom radu i angažovanju svih fudbalera i rukovodstva Kluba, postignut je pun uspjeh. Sa 18 pobjeda, četiri neriješene utakmice i samo jednim porazom prvo mjesto je osvojeno kolo prije kraja prvenstva.

— Moram reći da smo u ekipi Sitneša imali velikog rivala, ali smo u međusobnom duelu bili uspješniji i to nam je donijelo titulu prvaka, kaže jedan od trenera Zoran Vučenović.

Kako se radi i kakva je organizacija u fudbalskom klubu Bratstvo, može poslužiti uz ugled i mnogo poznatijim i priznatijim klubovima u Bosanskoj krajini. Ovdje svako zna svoj posao, a Predsjedništvo, na čelu sa predsjedavajućim Zdravkom Petkovićem u potpunosti je realizovalo program rada. Ne samo što je osvojena titula, što će Bratstvo od jeseni svoje snage pokazati u Grupnoj ligi, već se gotovo godinu dana vodila i aktivnost oko izgradnje Sprotskog centra u okviru koga je i fudbalsko igralište. Nedavno je proslavljen završetak izgradnje stadiona, u šta su radni ljudi i građani Mjesne zajednice Povelič uložili više od pet miliona dinara.

— Ogradili smo igralište željeznom ogradom, napravili svlačionice u kojima je topla i hladna voda, sve prostorije za službena lica, zatim nastrešnice i drugo, pa ovaj sportski objekt spada među najljepše uređene u mjesnoj zajednici — ističe s ponosom Zdravko Petković, predsjednik Kluba.

Bilo je dosta samoodricanja, ne samo u borbi za prvo mjesto, već i u izgradnji stadiona, svi su učestvovali, ali neki i mnogo više za što su na nedavnoj svečanosti dobili i zaslužena priznanja — plakete Kluba. To su Žarko Brezovac, Čedo Kljajčin, Zdravko Brezovac, Velinka Petković, Ljubo Petković, Mićo Savić, Jovanka Petković i mnogi drugi.

Fudbaleri Bratstva počeli su pripreme za novo prvenstvo. Uslovi su izvanredni, radi se ozbiljno, a o takmičenju u višem rangu - Grupnoj ligi — Goran Kljajčin, prvi trener, kaže:

— Na kraju takmičenja u Opštinskoj ligi otvoreno smo rekli na koje igrače računamo, a na koje ne u višem rangu. Interesantno je da je većina onih za koje smo rekli da mogu igrati u drugim klubovima ostala vjerna našem klubu iako neće igrati. Napravili smo spisak igrača iz drugih klubova za koje smo mislili da nam mogu pojačati ekipu i od sedam njih samo su došla dvojica. Valjda zato što im nismo ništa ponudili osim ozbiljnih treninga i ozbiljnog odnosa prema igri.

S. KESER

POSLIJE BLAMAŽE PO RINGOVIMA AUSTRALIJE I NOVOG ZELANDA

Ugled vrijedan šest miliona!

zapaženo

● Takmičar Petronijević tvrdi da je nastupao kao reprezentativac Jugoslavije, dok savezni selektor Gojko Radunović kaže da nije ni znao za pomenutu turneju

BEOGRAD - Član bokserske ekipe od devetorice, koja je gostovala na Novom Zelandu a poslije malo skoknula i do Australije, vjerovatno njen najbolji pojedinac na ovom tajanstvenom petešestvuju **Đorđe Petronijević** bio je iznenađen pitanjem - da li su on i njegovi drugovi boksovali kao reprezentativci Jugoslavije.

- Pa, kako bismo drugačije! - kaže prvotimac Goše iz Smederevske Palanke. **Na oba meča mi smo bili članovi jugoslovenske nacionalne ekipe. Ali mogu vam reći, da se nije dogodilo ono u Sidneju, kada nas je grupa političkih emigranata maltretirala i šikanirala, da bi silom skinula i našu zastavu bila bi to lijepa i korisna turneja. Svaki od nas primio je po šest miliona deviznih dinara u vidu dnevnica. A o poklonima i da ne govorim.**

Vijest da je nekompletna selekcija Srbije boksovala na prekookeanskoj turneriji pod imenom reprezentacije Jugoslavije, izazvala je potres u bokserskoj kući. I ne samo u bokserskoj! U SOFK-i Srbije nisu uopšte bili obavješteni da će neka bokserska selekcija krenuti na prekookeansku ekskurziju, kao što to nije znalo ni Predsjedništvo BSJ ili kluba Radničkog čiji su šest prvotimaca preko noći proizvedeni u reprezentativce.

Opšti šok proširio se i na stručni štab BSJ. Selektor **Gojko Radunović**, koji je sa svojim saradnicima jedini nadležan da sastavlja reprezentaciju, kaže da će tražiti odgovornost onih koji su mimo njegovog znanja izabrali boksere za turneju o kojoj apsolutno ništa nije znao. I eto: uzdanica reprezentacije Damir Škaro na ringu u Sidneju doživio je težak nokaut koji sad neko iz rukovodstva turneje hoće da proturi kao bezazleni tehnički nokaut.

- Škaro nije smio da putuje bez našeg odborenja kaže šef stručnog staba BSJ Gojko Radunović. **- On je bio jedini reprezentativac u ovoj selekciji. Za svakog mi imamo plan i program i svako je dužan da se toga reda pridržava. Škaru ćemo pozvati na odgovornost, a i ne samo njega, - već sve koji su ovo neslavno gostovanje aranžirali.**

SFJ u prvom redu, a zatim i SOFK-a Srbije najhitnije bi morali da ispitaju ko stoji iza ove turneje, čiji je početak bio na Novom Zelandu, a neslavni kraj u Australiji, zatim, ko je sastavio ekipu i ugovarao ostale materijale prilike i neprilike.

Jer, ukoliko bi se ostavilo da BSJ sam raščišćava situaciju u svojoj kući, može lako ispasti - nikom ništa? „Neriješeno" su se završavali i mnogi raniji zamršeni slučajevi koji su veoma štetili ugledu jugoslovenskog ringa. A u njih direktno nikad nije bilo umiješano toliko članova Predsjedništva BSJ, kao ovog puta na Novom Zelandu u Australiji.

Selektor protestije: Gojko Radunović

Toma HLADNI

SEAD HANDAN, NAJUSPJEŠNIJI FUDBALSKI SUDIJA REGIONALNE LIGE

TRAŽE GA KLUBOVI

Od jeseni Republička liga - fudbalski sudija Sead Handan

BANJALUKA - Tridesetjednogodišnji Sead Handan, skladištar u „Incelu", najbolji je fudbalski sudija na listi Regionalne lige Zapad. Kao nagrada za ovaj uspjeh, došla je i odluka Stručnog savjeta MSFS po kojoj je Handan došao na listu sudija Republičke lige BiH. Ovaj mladi i perspektivni sudija bio je najtraženiji arbitar u proteklom prvenstvu Regionalne lige. Jedan je od rijetkih koga su svi klubovi tražili i željeli da upravo on vodi najteže utakmice. Handan se tu i dokazao, ponajviše autoritetom energičnim držanjem i poštenjem. Po ocjenama izvještača „Glasa" najbolje je ocijenjeni sudija.

- Fudbal sam igrao od 1969. godine u FK „Jedinstvo". U sezoni 1972 - 73. nastupao sam za „Želju" sa Predgrađa, a poslije odsluženja vojnog roka vratio sam se u Jedinstvo. Povreda meniskusa me je odvojila sa fudbalskih terena, pa sam poslije operacije i oporavka zajednosa Hasanom Halilovićem počeo suditi - priča Sead Handan.

U to vrijeme nije bilo lako napredovati. Banjaluka je imala nekolicinu kvalitetnih fudbalskih sudija. Nakon dvije godine provedene u opštinskom, te u grupnom rangu Handan je 1979. godine sudio utakmice Međuopštinske lige, a od 1981. godine došao je na listu Regionalne lige.

- Sudio sam do sada preko 300 utakmica. Pa ipak dvije su mi ostale u najdubljem sjećanju. Prva utakmica na kojoj sam debitovao, u Mišinom Hanu, kada je domaća Kozara poražena od SLobode iz Piskavice sa 3:1 i utakmica u Prijedoru između Rudara i Bereka (0:0). To su mi, ujedno, i najdraže utakmice u karijeri, kaže Handan.

Od proljeća Handan je stekao zvanje saveznog fudbalskog sudije. U narednoj sezoni vodiće utakmice Republičke fudbalske lige. U Regionalnoj ligi sudio je trinaest utakmica u prošloj sezoni sa prosječnom ocjenom 3,58, a na sedam utakmica je bio pomoćni sudija sa prosjekom 3,64.

- Republička liga je za mene veliki izazov, ali i obaveza da se dokažem. Mislim da to nije moj krajnji domet. Šteta je za Banjaluku što nema prvoligaškog sudiju. Tu krivica nije samo na sudijskoj organizaciji. Klubovi bi trebali posvetiti pažnju i slati igrače koji su pred završetkom karijere na kurseveza fdubalske sudije.

Za Seada Handana stariji drugovi iz sudijske organizacije kažu da je izuzetno perspektivan.

M. MUJIĆ

KOMENTAR KARIKATURISTE

1. ČLAN UPRAVE ZADUŽEN ZA BODOVE KOD KUĆE
2. ČLAN UPRAVE ZADUŽEN ZA DVA BODA U GOSTIMA
3. ČLAN UPRAVE ZADUŽEN ZA JEDAN BOD U GOSTIMA
4. ČLAN UPRAVE ZADUŽEN ZA GLAVNOG SUDIJU
5. ČLAN UPRAVE ZADUŽEN ZA POMOĆNE SUDIJE
6. ČLAN UPRAVE ZADUŽEN ZA KONTROLORA
7. ČLAN UPRAVE ZADUŽEN ZA DELEGATA
8. ČLAN UPRAVE ZADUŽEN ZA PROTIVNIČKOG GOLMANA
9. ČLAN UPRAVE ZADUŽE ZA JEDANAESTERCE U GOSTIMA
10. ČLAN UPRAVE ZADUŽE ZA NOŠENJE „CRNE TAŠNE"
11. ČLAN UPRAVE ZADUŽI ZA „ISPRAĆAJ" SUDIJE POSLIJE UTAKMICE

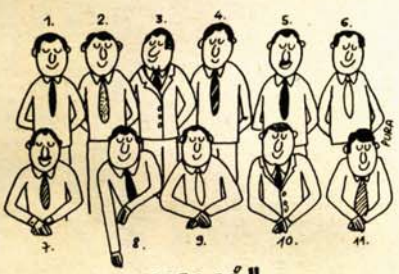

TRGOPRODAJA TRIJUMFOVALA U GRUPNOJ FUDBALSKOJ LIGI „SANA"

Ekipa Trgoprodaje, novi član Međuopštinske lige Banjaluka

UZ JUBILEJ TITULA

PRIJEDOR - Za samo deset godina postojanja ekipa Trgoprodaje iz Prijedora ostvarila je više nego zapažene rezultate. Odmah nakon formiranja nastupila je u Opštinskoj fudbalskoj ligi Prijedor, gdje je osvojila prvo mjesto. Slijedi nastup u Grupnoj ligi „Vrbas" i ponovo se osvaja titula prvaka. Neiskusna ekipa za samo sezonu igranja u Međuopštinskoj ligi Banjaluka nije mogla da opstane i ponovo se vratila u niži rang.

Osipanje igračkog kadra je zaustavljeno. Treneri Tanasije Berić, Eniz Kandžić i Huso Salihbašić svojski su zasukali rukave. Uslijedile su teške ligaške borbe i tako će se Trgoprodaja od naredne sezone ponovo naći u Međuopštinskoj ligi Banjaluka. Novi uspjeh kluba u jubilarnoj, desetoj godini postojanja ne mogu a da se ne vežu i za imena Gojka Rašića, Ratka Galonje, Tomislava Papca i Rudija Filipovića.

Osim uspjeha u prvenstvu fudaleri Trgoprodaje su ove godine u Kupu oslobođenja Prijedora „16. maj" osvojili prvo mjesto, savladavši u finalu drugoligaša Rudara iz Ljubije. Prvo mjesto je osvojeno i u Kupu za područje Sanskounske regije, a iz daljnjeg takmičenja Trgoprodaja je ispala nakon poraza od banjalučkog Borca od 1:2 u Prijedoru.

V. MIRKOVIĆ

RUKOMET

BORAC OSTAO BEZ KAPITENA

KOSO, IPAK, ODLAZI

BANJALUKA - Sve dileme oko odlaska dugogodišnjeg prvotimca Envera Kose u inostranstvo su najzad riješene. Koso je već otuptovao u San Galen inarednu sezonu će braniti boje ovog prvoligaša Švajcarske. Sa ovim klubom on je postigao veoma povoljan finansijski dogovor, za razliku od prvih kontakata, prije dvije nedjelje, kada nije nađen zajednički jezik.

„Vozni red" pripremnih utakmica još uvijek nije definisan. Za sada je poznato da će se Borac od 17. do 21. avgusta pripremati u Cazinu, a nastupiće i na turniru kluba domaćina. Prije toga od 7. do 10. avgusta u goste mu dolazim švajcarski prvoligaš Union Benjoaz iz Liježa, koji će u Banjaluci odigrati jedan meč, a još dva susreta će imati sa Iskrom u Bugojnu, Bosnamontažom u Prijedoru ili Borcem u travniku. Tradicionalni TV-turnir u Doboju održava se od 28. avgusta do 2. septembra i Borac na njemu po tradiciji učestvuje, da bi odmah nakon toga banjalučki prvoligaš igrao na turniru „Kablovi 85" u Svetozarevu. Na njemu će, pored domaćina drugoligaša Jagodine, igrati: Metaloplastika, Dubočica i Borac.

U slučaju da se ne postigne sporazum sa prvoligašem SR Njemačke, Švabingom iz Minhena, o nastupu na njegovom turniru u čast 100 godina postojanja, Banjalučani bi nastupili na „Memorijalu Jurice Lakića" u Rijeci, gdje će igrati: Zamet, Infosistem, Nirmberg, Skafati (prvak Italija), Dubovac (Karlovac) i Borac.

M.J.

POZLATILE MU SE RIJEČI !?

Proteklih dana u listu „Sport" objavljena je zanimljiva izjava Marijana Bručića novog trenera ekipe Gošk-Jug iz Dubrovnika. Na pitanje ko su favoriti u narednom prvenstvu drugoligaša „Zapada" Brnčić je rekao:

- Sigurno je da će glavnu ulogu u borbi za prvo mjesto igrati Spartak i Iskra. Međutim, skriveni favoriti su još Proleter i banjalučki Borac.

Kada je ovo pročitao jedanod trenera u Borcu glasno je prokomentarisao:

- Pozlatile mu se riječi!

ŠAHOVSKI ZADATAK

Broj 917

Priprema: Nikola LAKIĆ, šahovski majstor

Bijeli: Kc1, Td1, Lc4. Lh4, Sc3, pješaci a2, b2, c2, f5, g2, h2 (11)

Crni: Kc5, Ta8, Th8, Sd7, pješaci a5, b7, c6, g7, h7 (10)

Bijeli vuče i dobija!

Na efektan način matirao je bijeli protivnika nakon šest poteza (Nenarokov - Solovjev, Moskva, 1898).

Rješenje prošlog zadatka: 1. Tg7 Lg7 2.Kf5 Ke7 3.Te6 Kd8 4.Te8 i crni je predao.

KINA — ZEMLJA PROMJENA:
ZMAJ KOJI SE BUDI

21

Piše Ivan PROTIĆ

Ženski Rosi i pop-muzika

Sadašnja popularnost ženskog fudbala u Kini nije nimalo čudna ako se poznaje kineska istorija, a mladi u ovoj zemlji, poslije mnogo godina nametnute smjernosti, žele da rade isto što i njihovi vršnjaci širom svijeta

Jedna od velikih promjena u svakodnevnom životu Kine posljednjih godina je i sve veća popularnost ženskog fudbala - nezamislive aktivnosti u vrijeme „kulturne revolucije".

Polovinom 1979. godine nekoliko srednjoškolki iz stare kineske prestonice Sijan u centralnom dijelu zemlje, gledalo je meč ženskih fudbalskih ekipa na televiziji. Odlučile su da i one pokušaju nešto slično. Poslije samo nekoliko mjeseci pobjeđivale su u školskom dvorištu svoje vršnjake. Danas je fudbalski tim iz Sijana najbolja ekipa ženskog fudbala u zemlji i okosnica kineske reprezentacije za svjetsko prvenstvo koje se održava ove godine.

Poslije ovih skromnih početaka sve se odvijalo filmskom brzinom. Klubovi su počeli da niču kao pečurke poslije kiše. Već 1981. godine postojeći fudbalski timovi nisu bili u stanju da prime sve djevojke — ljubitelje fudbalske igre. Tako se, na primjer, te godine novoformiranom timu u Gvandžou prijavilo 400 djevojaka. Danas se broj ekipa popeo već na desetine hiljada. Samo u okrugu Čušing u provinciji Junan registrovano je preko sto fudbalskih klubova.

Takmičenja u ženskom fudbalu

Kada je počinjala renesansa kineskog ženskog fudbala, osim entuzijazma nije bilo ničega. Ni znanja, ni novca, ni trenera, ni stadiona, ni publike. Vremenom su kineske djevojke počele da stiču stalne navijače, da osvajaju sebi prostor na postojećim stadionima. Istovremeno njihova igra je postajala tehnički bolja, preciznija i ljepša. Počeo je da pristiže i novac. Mnoga preduzeća, škole i mjesta u kojima žive i rade djevojke koje igraju fudbal počele su da izdvajaju novac za razvoj ženskog fudbala i finansiranje.

Novi podsticaj dat je osnivanjem svekineskih takmičenja u ženskom fudbalu. Prvi pobjednik ovakve vrste takmičenja u modernoj istoriji Kine postao je tim kineske provincije Šansi.

U kineskoj ženskoj reprezentaciji koja će igrati na svjetskom prvenstvu sigurno će jedna od najzapaženijih biti Dong Čiujan, 18-godišnja djevojka iz kineskog industrijskog grada Anšana. Ovaj centarfor koga publika i drugarice iz ekipe nazivaju ženski Rosi je najbolji strijelac u kineskoj ženskoj fudbalskoj ligi i jedan od najbržih igrača (100 m za 13 sekundi). Na međunarodnom turniru u Gvondžou pretprošlog novembra Dong je na pet utakmica postigla 15 golova.

— Sadašnja popularnost ženskog fudbala u Kini nije ništa čudna ako se poznaje kineska istorija — kaže ona. — Žene su u mojoj zemlji igrale fudbale prije 22 vijeka, u periodu dinastije Han. Jedan dobro očuvan reljef iz tog doba prikazuje prilično jaku ženu kako vodi loptu desnom nogom.

U vrijeme pretposljednje kineske dinastije Ming (14 — 17. vijek) postojali su i pravi ženski fudbalski profesionalci. Visoke svote za transfer isplaćivane su u zlatu, srebru, svili, žadu. Ostalo je zabilježeno i ime najboljeg ženskog fudbalskog profesionalca tog doba. Zvala se **Peng Slujan.**

Naravno, Dong i njene drugarice su amateri koji fudbal igraju prije svega iz zadovoljstva kao što iz zadovoljstva pjeva **Šen Sjaocen,** izuzetno popularna pjevačica zabavnih melodija u Kini.

Od ciglarke do pop-pjevačice

Prije samo šest godina Šen Sjaocen je bila radnica koja je raspoređivala ciglu za sušenje za 39 juana (3.500 dinara) mjesečno. Danas je mecosopran u šangajskoj baletskoj trupi i vrlo popularna pop-pjevačica. U posljednjih nekoliko godina Šen je održala koncerte u gotovo svim velikim kineskim gradovima i pobrala ovacije, naročito mlade publike. Njene pjesme su doprinijele popularnosti mnogih kineskih filmova, a njene trake i kasete spadaju u najbolje prodavane u Kini.

Priča o Šen kao da je pozajmljena iz neke prilično loše američke melodrame. Međutim, takvih priča je u kineskom svakodnevnom životu sve više iz dana u dan jer ova zemlja doživljava neke stvari prvi put, mnogo je toga novoga. Sve priče o brzim, pionirskim uspjesima, kao što je ova o Šen, imaju i jedan vrlo gorak začin — „kulturnu revoluciju".

Možda malo previše mirni klinci — obdanište u primorskom gradu Jentaj

Šen je rođena u najvećoj kineskoj luci Šangaj. Kao jedino dijete u porodici ona je očekivala sjajnu budućnost. Majka, koja je nekada bila igračica u armijskoj umjetničkoj trupi, razvila joj je interesovanje za pjevanje. Međutim, snovi su brutalno prekinuti 1975. godine. Poslije završene više škole, kao i hiljade školovanih mladih, Šen je poslata na prevaspitavanje uz fizički rad. Prenosila je i sušila ciglu gotovo četiri godine. Šansa joj se pružila kada je, krajem 1978. postala članica šangajskog amaterskog hora.

Slijede zatim prijem u šangajsku baletsku trupu i prvi solistički koncert u šangajskoj koncertnoj dvorani. Brojni su i koncerti održani po drugim velikim kineskim gradovima. Mladi vrlo brzo prihvataju muziku — stidljivi pop — koju Šen pjeva. Naime, ritam ima primjesa savremenih muzičkih struja, tu su i električni instrumenti, ali su riječi još uvijek jako patetične i pjevaju o domovini, radu, dužnosti, ljubavi prema partiji.

Uspjesi koje postiže na koncertima ohrabruju Šen da počne da pjeva i strane pjesme. Uči i engleski da bi, kako sama kaže, publici mogla da pruži pravi doživljaj pjevajući pjesme na jeziku originala.

Primjer Šen sljede hiljade mladih Kineza. Poslije mnogo godina nametnute smjernost i prekinutih veza sa svijetom, mladi Kinezi žele da rade isto što i njihovi vršnjaci širom svijeta — prije svega da sviraju svoju muziku. Kolike je to razmjere uzelo pokazuje i podatak da je u 1984. godini samo jedna radnja u Šangaju prodala 31.600 električnih gitara. Odlično se prodaju i drugi instrumenti — skupi klaviri i kompleti plesnih bubnjeva. Ta, moglo bi se reći muzička manija, ima još jedan dobar razlog za postojanje. Ona je mogućnost da prestaneš da budeš SAM.

U SLJEDEĆEM BROJU:

SAMI MEĐU MILIJARDOM

Turizam na kineski način — kupaće gaće za iznajmljivanje u ljetovalištu Bajdahe

---

Roman u nastavcima (13)

Ranko PAVLOVIĆ

Škola jahanja

Ana je ustala ranije i skuvala kavu. Donijela je šolje u krevet. U stanu je bilo toplo i ona je hodala u raskopčanoj haljini, skinuvši je prije nego što je ponovo legla. Opružila se gola po krevetu nabacivši nehajno pokrivač tek do sredine butina. Otišao sam po cigarete i pepeljaru i zapalio u spavaćoj sobi što se, po dotadašnjem Aninom shvatanju, graničilo sa jeresom. Nije ništa prigovorila. Bila je zamišljena i malo podbula. Odjednom je ustala, obišla krevete, prešla na moju stranu, uzela mi cigaretu iz ruke, ugasila je, iz druge ruke je uzela šoljicu i ostavila je na noćni ormarčić, pa se vratila u svoj krevet i legla. Onda je, nekako stidljivo, upitala zar jutros ne bismo mogli. Ne, ne bismo, odgovorio sam. Kakvog bi to smisla imalo i šta bi mijenjalo na stvari? Moramo shvatiti da smo sada dva svijeta i možda je dobro što je tako. Neka me pogrešno ne shvati, ja se ne ljutim na nju... Uostalom, glupo bi bilo ponovo počinjati o svemu. Što se mene tiče, sve je moglo ostati po starom. Briga me za Žakovo jašenje! Mogao sam za to da i ne saznam, a i kad mi je rekla, mogao sam joj oprostiti. Ovako, ona je birala i izabrala je ono što želi. Ana sve to shvata, ali zar nije glupo što se ovako rastajemo? Ni najmanje! Drugi se svađaju i tuku, vade jedno drugom oči, proklinju. Zar bi to željela? To je u redu što se ljudski rastajemo. Ali, mogli bismo za rastanak još jednom, da me i po tome pamti. Ne dolazi u obzir! Stvarno sam tako mislio.

Bila je subota, a subotom sam se uvijek nelagodno osjećao, posebno sada kada nisam znao o čemu bih s Anom razgovarao. Nisam htio da pred njom telefoniram, pa sam sišao na ulicu i iz govornice pozvao Draganu. Njena majka je pitala je li nešto važno jer ona još spava. Zamolio sam da je probudi. Dragani sam kazao da u jedanaest bude u „Starom gradu", to je onaj restoran na uglu Kočićeve i Cankareve. Anton nije spavao i podigao je slušalicu čim sam okrenuo posljednji broj. Obećao je da će u jedanaest biti u „Starom gradu". Njemu nisam morao objašnjavati gdje je to.

Ostala su mi još puna dva sata do sastanka sa Draganom i Antonom. Nisam htio da se vračam u stan, jer bih opet morao sa Anom razgovarati, a to je već postalo mučno. Želio sam da negdje popijem još jednu kavu, ali sam ipak svratio u prodavnicu i kupio hljeb i mlijeko. Meni neće trebati, jer sam odlučio da jedem u gradu, međutim, znao sam da Ana ne voli silaziti zbog tih sitnih kupovina, a i ona bi morala nešto da pojede. Otišao sam do stana, pozvonio i predao Ani kesu ne rekavši ništa. Zahvalila je i kazala da uskoro odlazi. U trenutku kada je lift kretao, još nije bila zatvorila vrata stana.

Kad se odjednom nađe sam, čovjek zaista ne zna čime može ispuniti cijeli bogovetni dan. Krenuo sam prema „Starom gradu" pomislivši da ću se negdje uz put zadržati do jedanaest. I onda sam, odjednom, vidjevši ženu koja je ulicom vodila kučence, poželio da odem u zoološki vrt. Tamo nisam bio od djetinjstva. Sjećam se da me jednom davno, još dok sam bio klinac, vodio otac.

Bila je subota, prošlo je dakle sedam dana od očeve sahrane. Mnogo se stvari od tada dogodilo i činilo mi se da smo davno sahranili oca. Već sam bio potpuno zaboravio na njegov mladež, kosu koja nije bila tako rijetka kao što sam mislio i na zalihe u ostavi. Ta mogućnost brzog i lakog zaboravljanja veoma bitnih stvari toliko me naljutila da mi se više nije išlo u zoološki vrt. Kupio sam novine i spustio se do obale gdje sam sjeo na jednu klupu. Bilo je prohladno i sjetio sam se da bih, čim se vratim kući, morao potražiti mantil. Trebaće mi uskoro, a ko zna koliko će ga dugo zadržati u hemijskoj čistionici.

U kavani „Starog grada" već se skupilo dosta gostiju, ali je restoran bio sasvim prazan. Jedino su dva stola bila zauzeta: u jednom uglu sjedila je Dragana i nije turpijela nokte već je nervozno lomila prste, a u drugom je Anton listao novine, ali je bilo očito da ih nije čitao. Sjeo sam za sto u sredini i bez riječi mahnuo rukom najprije Dragani a onda Antonu. Pošli su prema mom stolu. Upoznao sam ih nakon čega su sjeli za suprotne strane stola. Nisam zaista znao da li bi imalo smisla bilo što reći o onome što je dovelo do ovog susreta, pa sam predložio da najprije obilato objedujemo. Složili su se i činilo se da su oni tada osjećali kao dačići, čak sam imao osjećaj da svaki čas izvijaju ramenima kako bi namjestili torbice na leđima. Uz jelo smo popili bocu kutjevačkog crnog klikuna i svi smo govorili kako je vino dobro, kao što slučajno skupljeni nepoznati ljudi razgovaraju o prvoj stvari koja im se nametne, pa postanu toliko uporni da po nekoliko puta, ali uvijek u različitom obliku, ponavljaju ono što su već rekli. Razgovarali smo i o neuobičajeno lijepom vremenu za prvu polovinu oktobra i ja sam dobro pazio da ovaj mjesec ne pobrkam sa septembrom. Anton je pitao da li sam popunio tikete sportske prognoze, mada je vrlo dobro znao da ih nikada ne popunjavam, a Draganu je zanimalo jesam li išao da pogledam kraj oko Jezere jer je znala da ću raditi idejno rješenje budućeg turističko-ugostiteljskog kompleksa, pa sam joj morao reći da vrlo dobro zna da tamo nisam mogao otići. Postavljali su uglavnom meni pitanja, a među sobom nisu razmijenili nijednu rečenicu. E, moraćete razgovarati, pomislio sam, a rekao sam da ću ja častiti ručkom, jer za to imam valjan razlog o čemu ću im kasnije pričati. Dodao sam još neka oni popiju kavu, a da ja moram ići, i otišao sam u kavanu da potražim konobara.

Ana me dočekala obučena u farmerice i bluzu dugačkih rukava što mi se učinilo neprikladnim za topao stan, pa sam joj to i rekao. Kazala je da odlazi, samo je mene čekala. Dobro, rekao sam. Neka mi se svakako javi kada krene u Francusku. Pa ona danas putuje, rekla je i pokazala na spakovane kofere. Mislio sam da ide k majci i da neće još putovati. Nema smisla da više ostaje. Ona je Žaku rekla da će se odmah vratiti i učinila bi to da nije bila ovakva situacija. O kakvoj situaciji se radi. Ona nije znala da će mi otac umrijeti, pa je zato rekla Žaku da će se odmah vratiti. Međutim, nije me tek tako mogla ostaviti, a bilo joj je neprijatno, s obzirom na situaciju, da me sa svim upoznaje dok se za to nije ukazala prikladna prilika. Dobro, hajde da se i to što prije svrši. Hoće li svraćati do mame? Neće, mama će doći na stanicu. Voz polazi u šesnaest i petnaest, a sada je nešto više od četrnaest. Možda bismo mogli popiti kavu? Rekao sam da ću ja skuvati kavu. Ne, ona će to učiniti, samo moli da nađem kutiju s kavom, jer dobro znam kakva je, kad negdje neku stvar ostavi, onda je nikda sama ne može naći. Kazao sam da bi bilo dobro da navikne ostavljati stvari uvijek na isto mjesto, i onda ih ne bi morala tražiti. Uzalud, nasmiješila se. Nepopravljiva je, pa to je. Nego, dobro je što ne komplikujem stvari. Pa kad je već tako, onda će najbolje biti da za razvod nađemo advokata kome bi ona dala punomoć kako ne bi morala dolaziti. Jesam li saglasan? Baš sam srce! I onda, vjerovatno je shvatam, bila bi mi zahvalna ako bi snosio sve troškove, jer bi bilo nezgodno da od Žaka traži novac za razvod. Uostalom, ona ništa neće tražiti od stvari, i to će napisati u punomoću advokatu. E, baš sam srce. Izvadio sam iz novčanika sav novac koji sam imao, osim nešto sitniša, i dao joj za put. Telefonom sam pozvao taksi i iznio kofere. Ona se dugo osvrtala po stanu prije nego što je izišla. Bila je potpuno zbunjena, svaki čas je htjela nešto da kaže, ali nije mogla da govori. I ja sam u taksiju ćutao.

Njena mama je stajala ispred ulaza u staničnu zgradu. Izišao sam iz taksija i iznio stvari. Pružio sam Ani ruku i poljubio je, kratko, kao što ljubim tetku. Bio sam zbunjen i sve je bilo više nego glupo. Vratio sam se u kola i rekao vozaču da krene. Nisam se okretao. Pretpostavljam da je njena majka rekla da sam grubijan, jer je nisam ispratio do voza, a da je Ana odgovorila da sam ipak srce.

(Nastavlja se)

Na osnovu člana 136. Samoupravnog sporazuma o udruživanju u Radnu organizaciju i odluke Savjeta Centra od 26. 6. 1985. godine Radna organizacija Centar za osnovno obrazovanje i vaspitanje Banjaluka objavljuje

ZAJEDNIČKI KONKURS - OGLAS

za popunu poslova — radnih zadataka

1. OŠ „Ajša Karabegović" Vrbanja:

— nastavnik RTV i fizike na neodređeno vrijeme
USLOVI: završena VPŠ ili PA bez radnog iskustva (pripravnik).

2. OŠ „Branko Zagorac" Kola:

— nastavnik SH—HS jezika na određeno vrijeme do povratka radnice sa porodiljskog odsustva
USLOVI: završena VPŠ ili PA i 1 (jedna) godina radnog iskustva i položen stručni ispit osposobljenosti za samostalan vaspitno—obrazovni rad.
— kućni majstor na neodređeno vrijeme
USLOVI: KV radnik građevinske ili metalske struke i 3 godine radnog iskustva.

3. OŠ „Ivica Mažar" Donja Ivanjska:

— nastavnik RTV na neodređeno vrijeme
USLOVI: završena PA grupa RTV, bez radnog iskustva (pripravnik).

4. OŠ „Milan Radman" Banjaluka:
— pomoćni radnik 0,5 radnog mjesta na neodređeno vrijeme
USLOVI: NK radnik, završena 4 razreda osnovne škole.

5. OŠ „Mirko Višnjić" Banjaluka:

— pomoćnik direktora sa mandatom od 4 godine
USLOVI: nastavnik odnosno pedagog sa završenom PA ili VPŠ, da ima 5 godina radnog iskustva u vaspitno—obrazovnoj djelatnosti, a od toga 3 godine u nastavi, da se ističe stručnim i organizacionim sposobnostima, da je moralno—politički podoban za obavljanje dužnosti pomoćnika, da ima položen stručni ispit osposobljenosti za samostalan vaspitno—obrazovni rad, da ne postoji zabrana za imenovanje u smislu člana 511. ZUR-a i člana 63. Zakona o izboru organa upravljanja.
—ložač na neodređeno vrijeme
USLOVI: VKV ili KV ložač sa radnim iskustvom od 3 godine.

6. OŠ „Milorad Umjenović" Pervan:

— nastavnik razredne nastave na neodređeno vrijeme
USLOVI: završena PA ili učiteljska škola, bez radnog iskustva (pripravnik)
— nastavnik njemačkog jezika na neodređeno vrijeme
USLOVI: završena VPŠ, PA ili odgovarajući fakultet, bez radnog iskustva (pripravnik)
— nastavnik RTV—a na neodređeno vrijeme
USLOVI: završena VPŠ, PA ili odgovarajući fakultet, 1 godina radnog iskustva i položen stručni ispit za samostalan vaspitno—obrazovni rad
— nastavnik matematike—fizike na određeno vrijeme do povratka radnice sa porodiljskog odsustva
USLOVI: završena VPŠ, PA ili odgovarajući fakultet, 1 godina radnog iskustva i položen ispit osposobljenosti za samostalan vaspitno—obrazovni rad,
— nastavnik istorije—geografije 0,5 radnog mjesta sa dopunom u drugoj školi na neodređeno vrijeme
USLOVI: završena VPŠ, PA ili odgovarajući fakultet, bez radnog iskustva (pripravnik)

7. OŠ „Mladen Stojanović" Bronzani Majdan:

— nastavnik njemačkog jezika na neodređeno vrijeme
USLOVI: viša ili visoka stručna sprema odgovarajućeg smjera, bez radnog iskustva (pripravnik).

8. OŠ „Rada Vranješević" Krupa na Vrbasu:

— nastavnik razredne nastave na neodređeno vrijeme u područnoj školi Šumnjaci
USLOVI: završena PA, bez radnog iskustva (pripravnik).
— nastavnik RTV na neodređeno vrijeme u područnoj školi „Partizanski kuriri" Bočac sa dopunom u centralnoj školi
USLOVI: završena visoka ili viša školska sprema ili odgovarajući fakultet, bez radnog iskustva (pripravnik).
— nastavnik istorije—geografije 0,5 radnog mjesta na neodređeno vrijeme
USLOVI: završena visoka ili viša stručna sprema ili odgovarajući fakultet, 1 godina radnog iskustva i položen stručni ispit za samostalan vaspitno—obrazovni rad,
— nastavnik matematike—fizike 0,5 radnog mjesta na neodređeno vrijeme u područnoj školi „Partizanski kuriri" Bočac
USLOVI: završena visoka ili viša stručna sprema ili odgovarajući fakultet, bez radnog iskustva (pripravnik).

9. OŠ „Ranko Šipka" Banjaluka:

— sekretar škole na neodređeno vrijeme
USLOVI: završen pravni fakultet ili viša upravna, bez radnog iskustva (pripravnik).
— kućni majstor na neodređeno vrijeme
USLOVI: KV ili VK stolar.

10. OŠ „Prva KPB" Piskavica:

— nastavnik razredne nastave na neodređeno vrijeme u područnoj školi Radosavska
USLOVI: završena PA ili učiteljska škola, 1 godina radnog iskustva i položen ispit osposobljenosti za samostalan vaspitno—obrazovni rad.
— nastavnik razredne nastave na određeno vrijeme do povratka radnice sa porodiljskog odsustva
USLOVI: završena PA ili učiteljska škola, 1 godina radnog iskustva i položen stručni ispit osposobljenosti za samostalan vaspitno—obrazovni rad.
— 2 nastavnika razredne nastave na neodređeno vrijeme, 1 u područnoj školi Gornja Piskavica i 1 u centralnoj školi
USLOVI: završena PA ili učiteljska škola, bez radnog iskustva (pripravnik).
— administrativno—računovodstveni radnik na neodređeno vrijeme
USLOVI: završena ekonomska škola, bez radnog iskustva (pripravnik).
— pomoćni radnik 0,5 radnog mjesta u područnoj školi Radosavska na neodređeno vrijeme
USLOVI: završena osnovna škola.

11. OŠ „Petar Kočić" Stričići:

— nastavnik njemačkog jezika na neodređeno vrijeme
USLOVI: viša ili visoka stručna sprema odgovarajućeg smjera, bez iskustva (pripravnik).
— nastavnik RTV na neodređeno vrijeme
USLOVI: viša sprema odgovarajućeg smjera, bez radnog iskustva (pripravnik).
— nastavnik fizičkog vaspitanja na neodređeno vrijeme
USLOVI: viša stručna sprema odgovarajućeg smjera, bez radnog iskustva (pripravnik)

12. OŠ „Muhamed Kazaz" Banjaluka:

— nastavnik razredne nastave na neodređeno vrijeme u područnoj školi Donja Kola
USLOVI: završena PA ili učiteljska škola, 1 godina radnog iskustva i položen stručni ispit osposobljenosti za samostalan vaspitno—obrazovni rad.

13. OŠ „Dragočaj" — Dragočaj:

— nastavnik SH—istorije na neodređeno vrijeme
USLOVI: viša stručna sprema odgovarajućeg smjera, bez radnog iskustva (pripravnik)

14. OŠ „Rudi Čajavec" Zalužani:

— nastavnik SH—njemačkog jezika na neodređeno vrijeme
USLOVI: viša stručna sprema odgovarajućeg smjera, bez radnog iskustva (pripravnik)

15. OŠ „Drago Lang" Banjaluka:

— 2 nastavnika engleskog jezika, 1 na određeno vrijeme do povratka radnice sa porodiljskog odsustva i 1 na neodređeno vrijeme (15 časova)
USLOVI: viša školska sprema odgovarajućeg smjera, bez radnog iskustva (pripravnik).

16. OŠ „25. maj" Karanovac:

— nastavnik RTV na neodređeno vrijeme
USLOVI: završena PA ili VPŠ, bez radnog iskustva (pripravnik).
— nastavnik muzičkog vaspitanja sa dopunom u drugoj školi na neodređeno vrijeme
USLOVI: završena srednja muzička škola ili muzička akademija, bez radnog iskustva (pripravnik).
— pomoćni radnik u područnoj školi Ljubačevo 0,5 radnog mjesta na neodređeno vrijeme
USLOVI: završena osnovna škola.

Poslovi za koje se predviđa zasnivanje radnog odnosa sa pripravnicima a na koje se ne jave pripravnici popuniće se kandidatima sa radnim iskustvom. Konkurs — oglas ostaje otvoren 8 dana od dana objavljivanja, osim za poslove pomoćnika direktora koji je otvoren 15 dana. Prijave sa potrebnim dokazima dostavljaju se na adrese škola koje popunjavaju poslove. Neblagovremene i nepotpune prijave neće se razmatrati.

Tužnim srcem javljamo svoj rodbini, prijateljima i poznanicima da je u utorak, 30. jula 1985. godine u 57. godini života preminula naša draga

LJILJANA (rođ. ĆOSIĆ) PALAC

Sahrana će se obaviti u srijedu, 31. jula 1985. godine u 17,30 sati na groblju „Sv. Marko" u Banjaluci.

OŽALOŠĆENI: suprug Vinko, sinovi: Nikola i Vinko, kćeri: Slavica i Dijana, braća: Niko, Jerko, Viktor i Ado, sestre: Katica i Zdenka, snahe: Ljiljana i Marica, djeverovi sa porodicama, unučad Karlo, Saša i Klaudija i ostala ožalošćena rodbina.

074633

Na osnovu odluke Predsjedništva i Radne zajednice Auto-moto društva „Mrkonjić-Grad" od 22.7.1985. godine raspisuje

OGLAS

Za prijem u radni odnos na neodređeno vrijeme vozača - instruktora. 1 izvršilac.

Pored opštih uslova propisanih zakonom kandidat teba da ispunjava sljedeće uslove:

1. - da posjeduje srednju stručnu spremu i položeni stručni ispit za vozača-instruktora „B" kategorije, sa iskustvom na ovim poslovima.
2. - da je regulisao vojnu obavezu.
3. - da nije kažnjavan niti da se protiv njega vodi krivični postupak.

Lični dohodak prema Pravilniku o osnovama i mjerilima za raspodjelu sredstava za lične dohotke i zajedničku potrošnju radnika Radne zajednice Auto-moto društva „Mrkonjić-Grad".

Prijave sa dokazima o ispunjavanju uslova iz oglasa dostavljati na adresu Auto-moto društvo „Mrkonjić-Grad".

Nepotpune prijave i bez potrebnih dokumenata o dokazu ispunjavanja uslova neće se uzimati u obzir (razmatranje)

Oglas ostaje otvoren 8 (osam) dana od dana objavljivanja u dnevnom listu „GLAS".

Nakon godinu dana, podsjećamo prijatelje i rođake na dragi lik naše

EMIRE MURATBEGOVIĆ, rođ. BRKIĆ

NJENI NAJBLIŽI

048725

UGOSTITELJSKO—TURISTIČKI OUR

„VOJVODINA

BAČKA TOPOLA

Na osnovu odluke Komisije za radne odnose od 22.7.1985. godine

OGLAŠAVA

sljedeće poslove i radne zadatke
Naziv poslova i radnih zadataka

1. POSLOVOĐA u pj. „Aščiluk" u Čeliću - 1 izvršilac
2. KONOBAR - u p.j. „Aščiluk" u Čeliću - 3 izvršioca
3. KUHAR u p.j. „Aščiluk" u Čeliću - 1 izvršilac

Učesnik oglasa mora ispunjavati i sljedeće uslove:

1. Da ima završenu SSS, kv konobara ili osn. školu sa 1 godinom radnog iskustva, obavezan sanitarni pregled i da nema smetnji iz čl. 511 ZUR-a.
2. Da ima završenu SSS, kv ili pk konobara ili osnovna škola sa 1 godinom radnog iskustva i obavezan sanitarni pregled.
3. Da ima str. spremu kv ili pk kuvara sa 1 god radnog iskustva i obavezan sanitarni pregled.

Lični dohodak utvrđen Pravilnikom o raspodjeli ličnih dohodaka u UTOUR-u „Vojvodini"

Uz prijavu dostaviti
1. dokaz o stručnoj spremi,
2. dokaz o radnom iskustvu Rok podnošenja prijave 8 dana od dana objavljivanja.

Stan nije obezbijeđen.

Radni odnos zasniva se na NEODREĐENO vrijeme, radno vrijeme 42 časa nedjeljno, rad u 2 smjene.

Prijava sa potrebnim dokumentima podnosi se na adresu: UGOSTITELJSKO—TURISTIČKI OUR „VOJVODINA", BAČKA TOPOLA, MARŠALA TITA 44 (KOMISIJI ZA RADNE ODNOSE).

RO „ALUMINA" SKOPLJE

OOUR „BRATSTVO" SKENDER—VAKUF

Na osnovu člana 28. Pravilnika o radnim odnosima OOUR—a „Bratstvo" Skender-Vakuf, Komisija za radne odnose na sjednici održanoj 30.7.1985. godine, donijela je odluku o raspisivanju

OGLASA

za prijem radnika u udruženi rad

1. bravara - pripravnika - izvršilaca 9

Uslovi:

- KV bravar ili mašinbravar bez iskustva,
- odslužen vojni rok.
- Radni odnos se zasniva na određeno vrijeme do 31.12.1985. godine.

Oglas ostaje otvoren 8 dana od dana objavljivanja u listu „Glas" Banjaluka. Uz molbu sa kraćom biografijom dostaviti: uvjerenje o stručnoj spremi, rodni list i uvjerenje o regulisanju vojne obaveze.

Molbe se predaju putem pošte ili direktno na adresu: RO „ALUMINA" SKOPLJE, OOUR „BRATSTVO" 78230 SKENDER—VAKUF, Komisiji za radne odnose.

SOUR „KRAJINATRANS" BANJALUKA

„ROTAS"
RADNA ORGANIZACIJA TERETNOG AUTOSAOBRAĆAJA
BANJA LUKA — OOUR-a „REMONT-SERVIS" B. LUKA

Objavljuje

OGLAS

radi zasnivanja radnog odnosa na neodređeno vrijeme za poslove i radne zadatke:

1. Auto-mehaničar - 3 izvršioca.
2. Auto-limar - 2 izvršioca i
3. Auto-bravar - bravar - 1 izvršilac

Uslovi pod 1.2. i 3: KV radnik navedenog zanimanja sa 6 (šest) mjeseci radnog iskustva.

Oglas ostaje otvoren 8 dana od dana objavljivanja. Prije zasnivanja radnog odnosa vršiće se prethodno provjeravanje stručnih i drugih radnih sposobnosti.

Prijave sa dokazima o ispunjenju uslova iz oglasa slati na adresu: RO „Rotas" Banjaluka - RZZP - Ulica braće Pavlića bb 78000 Banjaluka.

Prijave bez dokaza neće se razmatrati.

Odluka o izboru biće donijeta u roku od 30 dana od dana isteka roka za podnošenje prijava.

PRODAJEM upotrebljavanu kadu, umivaonik i wc šolju, kao i peći na lož-ulje, pogledati u Zagrebačkoj ulici broj 50, BANJALUKA.

048671

PRODAJEM akustičnu gitaru melodika hohner, sintisajzer Jamaha CSO1, mikrofon jvc, vokmen crown s ispravljačem, moped apn 6, telefon broj 52-223, BANJALUKA.

048675

PRODAJEM auto kamp-prikolicu „adrija" tip yu 320, staru tri mjeseca Bosanska ulica broj 7, telefon broj 22-667, Banjaluka.

048676

PRODAJEM trosoban stan u Banjaluci u Ulici Karla Rojca broj 115, prizemlje, oko 90 kvadratnih metara, pogledati od 15,00 do 19,00 sati, Banjaluka.

1-2

048683-84

PRODAJEM rovokopač, ispravan, naprijed kašika za utovar, a nazad za kopanje i polip za željezo, utovara zemlju, šljunak i drugo. Telefon broj 52-324 od 1700 do 22,00 sata BANJALUKA.

048621

PRODAJEM dijelove za automobil škodu, Ulica Bose Živković broj 26, telefon broj 38-995 ili telefon broj 39-502, BANJALUKA.

048603

PRODAJEM motocikl jawa sport 175 kubnih centimetara, pogledati radni dan od 15,00 do 20,00 sati Mirko Kajkut, Ulica Vlade Vitjuka broj 78, BANJALUKA.

058610

PRODAJEM plinsku opremu bedini, komplet za automobil, Ulica Slavka Rodića broj 6 do 16,00 do 19,00 sati, Željko Vujinović, BANJALUKA.

048642

PRODAJEM stolove i stolice, upitati Ajiza Šistek, telefon broj 078/52-997 BANJALUKA.

048626

PRODAJEM skoro novu motornu trokolicu marke „tomos", prešla samo 800 kilometara, detaljne informacije putem telefona broj 850-046 ili u Čelincu u Ulici maršala Tita broj 51, BANJALUKA.

048664

PRODAJEM komplet instalaciju za centralno grijanje, telefon broj 45-503, BANJALUKA.

048647

STANOVI (PONUDE)

IZDAJEM jednosoban stan u Ulici Muharema Alibegovića broj 17, Banjaluka.

048639

IZDAJEM polunamješten jednosoban stan ili namještenu sobu, bliži centar, u Ulici Duška Koščice broj 45, Banjaluka.

048648

IZDAJEM dvosoban i trosoban stan s centralnim grijanjem, useljiv u novembru, jednogodišnja kirija unaprijed radi dovršenja, upitati u Ulici Marina Držića broj 15, Banjaluka.

048674

MAŠTA U PLIĆAKU...

BANJALUKA, juls - Šta uraditi ovih vrelih dana da se čovjek osvježi i dođe sebi: Vrbas i Vrbanja opsjednuti su kupačima, „Incelov" bazen privilegija samo za one koji imaju karticu sa slikom, hladovina u stanu puna jere...

Banjalučanin na slici snašao se: plivati Vrbasom nije baš lako - zato je sjediti mnogo ljepše. U plićaku, s nogom preko noge, izaziva zavist onih koji imaju manje mašte i vremena.

Snimio: D. RELJIĆ

U AUSTRIJI

Vinski skandal

BEČ - Austrijska policija je uhapsila 14 osoba i povela detaljnu istragu oko najvećeg „vinskog skandala" u istoriji te zemlje koji je izbio pošto je u austrijskim vinima pronađen otrovni dietilen-glikol. Nekoliko miliona litara austrijskih vina je zbog postojanja otrovnog sastojka povučeno iz prodaje u Austriji i brojnim zemljama Evrope. Najveći dio, tih vina potiče iz austrijske provincije Burgeland gdje je istragom obuhvaćeno oko 30 proizvođača vina. U austrijskim vinima je po litru pronađeno 48 grama dietilen-glikola što je više nego triput jače od minimalne doze otrovne i opasne po zdravlje i život. Dietilen-glikol se vinima dodavao da bi ono bilo slađe. To jedinjenje mnogo brže utiče na slast vina, nego prilikom klasične metode - dodavanja šećera.

U TURSKOJ

NESHVAĆENI SEKSOLOG

ANKARA — Ali Riza Demirkan, imam seksolog, koji je napisao best-seler „Seksualni život prema islamu" na 700 strana, izveden je pred državni sud u Istanbulu pod optužbom da je svojim djelom propagirao poligamiju koja je kažnjiva prema turskom krivičnom zakoniku. Demirkan je u svojoj knjizi, koja je pisana u stilu „priručnika za život", visoko ocijenio islamsko shvatanje braka, prema kome je čovjeku dozvoljeno da ima četiri žene. U Turskoj je poligamija kažnjiva, a Demirkanu zbog propagiranja poligamije prijeti zatvor - možda čak petnaest godina iza brave. Demirkan ima 39 godina, musliman je i otac devetoro djece. On je na prvom salušanju izričito tvrdio da je knjiga „Seksualni život prema islāmu" naučni rad zasnovan na Koranu i Hadisu, kao i da on nije niti jednom riječju upoređivao ili komentarisao islamska pravila i današnje zakone u Turskoj.

DOKTOR U KUĆI

Pripema: dr Božidar Balaban, spec. opšte medicine

POVIŠENI KRVNI PRITISAK

— Na 1000 ljudi oko 150 ih ima bolesti povišenog krvnog pritiska

Pod esencijalnom hipertonijom podrazumijevamo stanje trajno povišenog krvnog pritiska kod osoba kod kojih se klinički ni laboratorijski ne može pronaći određeni uzrok visokom tlaku. Inače, među hipertonijama, na esencijalnu hipertoniju otpada oko 85% slučajeva, dok se ostalih 15% slučajeva odnosi na hipertonije vezane uz druga oboljenja (bolesti bubrega, srca, endokrinološkog aparata, neki tumori i anomalije).

Pretpostavlja se da na 1000 ljudi, oko 150 ima bolest povišenog tlaka. Primijećeno je da češće obolijevaju žene. Ova bolest karakteristična je za dob iza 35. godine života.

Pravi uzrok nastajanja esencijalne hipertonije nije poznat, ali se navode neki faktori koji su vezani na ovo oboljenje. Smatra se da familijarnost igra značajnu ulogu. Osobe sklone debljanju i emocionalno labilne češće obolijevaju od ove bolesti. Kod hipertoničara je dokazano da postoji poremećaj u metabolizmu soli, a također i hiperaktivita vasomotornog sistema. Takođe je primijećeno da ovo oboljenje favorizuje nastanak i razvoj arterosklerozе.

Bolest obično počinje postepeno i naprimjetno. Najčešće se tek slučajnim pregledom ili na sistematskom pregledu, otkriju povišene vrijednosti krvnog pritiska. Može proći desetak i više godina od pojave povišenog krvnog tlaka do razvoja karakterističnih simptoma. Bolesnici se obično žale na uporne glavobolje i to najčešće u zatiljku, zatim na umor i malaksalost, povremene vrtoglavice i nesanice. Mogu imati povremeno „lupanje srca", probadanje u grudima, te pokazuju znake nervoze i emocionalne labilnosti. Kada bolest duže traje, a adekvatno se ne liječi ili ne reaguje na terapiju, dolazi do pojave vrlo nezgodnih komplikacija. Najčešće komplikacije su sa strane srca, bubrega i centralnog nervnog sistema. Tada će dominirati simptomatologija zahvaćenog organa.

Dijagnoza se postavlja tako da se prvenstveno isključe druga oboljenja kod kojih postoji povišeni krvni tlak. Dakle, potrebno je napraviti čitav niz različitih laboratorijskih, rentgentskih i drugih djagnostičkih pretraga, pa tek tada proglasiti nekoga hipertoničarom. U praksi se kod esencijalne hipertonije obično naprave nalazi urina, ureje, EKG, rentgenska slika srca i pluća i pregled očne pozadine.

Liječenje povišenog krvnog pritiska mora biti dugotrajno i uporno. Porvodi se medikamentozno i regulisanjem života. Potrebno je da se bolesnici što više odmaraju i dugo spavaju. Preporučuje se duža šetnja naročito u šumovitom ambijentu. U ishrani se može ograničiti unošenje soli i masnoća. Pušenje treba potpuno zabraniti, ili bar svesti na minimum. Jedna šoljica crne kafe ne smeta, ali veće količine se ne smiju upotrebljavati. Hipertoničari bi u principu trebali imati umjeren život, bez stresova i većeg nerviranja. Uz navedene higijensko-dijetetske mjere, dakako obavezna je i adekvatna medikamentozna terapija. Proizvedeno je zaista mnogo vrlo dobrih lijekova i dans se smatra da se gotovo za svakog hipertoničara može odrediti najadekvatniji lijek. Obično se daju sredstva za sniženje krvnog pritiska, zatim sredstva za širenje krvnih sudova, kao i blagi sedativ i sredstva za izmokravanje. Zavisno o težini bolesti i uznapredovalosti iste, određuje se i šema liječenja za svaki pojedinačni slučaj. Naročito je važno da bolesnik bude strpljiv i zainteresovan za svoje liječenje. Prekidati terapiju se ne smije, a ljekar će količinu i dozu lijeka određivati na redovnim kontrolama. Samo tako će se izbjeći nastupanje komplikacija kao što su moždani udar, srčani udar i slično.

EKONOMSKA KRIZA I ZDRAVLJE (III)

ZAŠTO UMIRU BEBE

Uticaj krize na smrtnost ima mnogo specifičnosti, ali se zna da ona povećava smrtnost od kardiovaskularnih bolesti, i to uz „zakašnjenje" od tri do pet godina. Kod neurovegetativnih bolesti, kakva je na primjer ciroza jetre, „kašnjenje" je kraće - jedna do dvije godine. Kod smrtnosti dojenčadi, međutim, reagovanje je neposredno i istovremeno: s pojavom ekonomske krize kao po nekom pravilu raste i broj živorođene djece koja umiru u prvoj godini života.

Po smrtnosti dojenčadi Jugoslavija je na prvom mjestu u Evropi. U 1982. godini od hiljadu rođenih beba umiralo je 30, a već sljedeće (1983) smrtnost dojenčadi porasla je na 31,7 promila. Raspon smrtnosti je vrlo veliki i kreće se od 15,8 promila u Sloveniji do 71,7 promila na Kosovu. Usporedbe radi, smrtnost dojenčadi u Švedskoj je 6,7, u Holandiji 8,6 promila iako u tim zemljama porođaje uglavnom vrše babice i to u 60 posto slučajeva u kućama roditelja.

Ove činjenice, nažalost, još ne uznemiruju svijest „običnih" ljudi, pa ni kreatora zdravstvene politike. Ova zabrinjavajuća pojava nije još dovoljno istražena, mada bi joj trebalo posvetiti istu pažnju kakvu dajemo i sve primjetnijem padu natalileta. Ne bi nas ni u kom slučaju mogla ostaviti hladnim činjenica da smo po pomoru dojenčadi još uvijek nerazvijena zemlja.

Ne samo da malo znamo i imamo malo interesa da doznamo o uticajima krize na zdravje, još manje imamo saznanja o socijalnim razlikama u zdravlju naroda. Koliko su, na primjer razlike u srednjem očekivanom trajanju života seljaka, metalskih radnika, čistačica, univerzitetskih profesora, ili činovnika? Od kojih bolesti boluje i umire radnička klasa, a od kojih birokracija? Ima li više nauroza u društvenom ili privatnom sektoru? U razvijenijim zemljama sve su ovo krupna pitanja oko kojih se spore političari i sindikalisti, pa čak padaju ministri i predsjednici sindikata. Razlike u zdravlju postaju najvažniji kriterij za mjerenje socijalnih razlika i kvaliteta žvota ljudi. Od toga ovisi i socijalna pravednost i društvena stabilnost. Našu javnost, a pogotovo ne politiku, ova pitanja još ne zanimaju, ali bez njih nije moguće na duži rok voditi odgovarajuću zdravstvenu politiku.

Nije da nema povremenih istraživanja koja daju bar grubu sliku o tome kako polne, etničke, klasne, regionalne i druge posebnosti utiču na razlike u zdravlju našeg stanovništva. Međutim, ona ostaju u sjenci. Najviše i zbog toga što bi te spoznaje možda narušile neke naše ideologizirane predstave o poželjnom i mogućem stanju stvari. Kako bi javnost, na primjer reagovala kada bi joj se sa odgovornih mjesta saopštilo da su istraživanja pokazala da je smrtnost dojenčadi kod čistačica dva puta veća nego smrtnost dojenčadi direktora, a očekivana dužina njezinog života manja tri do pet godina. Kada već smatramo da je sasvim normalno da javnost zna da jedna čistačica prosječno zarađuje do 200 posto manje od svoga direktora, ne bi li je trebalo „privikavati" i na ove manje poznate činjenice o razlikama u zdravlju.

Sutra: Zablude o narodnom zdravlju

U RIO DE ŽANEIRU

UBISTVO PRED KAMERAMA

RIO DE ŽANEIRO — Nekoliko hiljada TV-gledalaca u brazilskom gradu Marabi prisustvovalo je ubistvu u studiju kada je izneneda u toku intervjua u petak uveče ubijen bivši policijski inspektor Robson Abade. U toku emisije u studio su upala dvojica naoružanih ljudi i jedan od njih je ispalio šest metaka i na mjestu usmrtio inspektora, upravo u vrijeme dok je govorio o kriminalnom dosjeu Žoaoa Kamona Neta, člana Gradskog vijeća i kandidata za gradonačelnika, koji je bio poznati kradljivac automobila. Policija vjeruje da je za ubistvo u studiju kriv brat tog gradskog policitara. U vrijeme ubistva u studiju u gradu Marabo, oko tri hiljade kilometara sjeverno od Rio de Žaneira, radio je samo taj TV-kanal.

SATIRIKON

Jedan razočaran prijatelj mi se žali: dosadio mi je život, prijaviću se na konkurs za direktora...

xxx

Najbolje je bezveznjacima. Oni veze nemaju šta sve kod nas čine veze.

xxx

Jedan pesmista kaže: što volim kad se ništa ne događa. Onda sam siguran da se nešto kuva.

xxx

Jedan mladić je nasrnuo na stariju ženu. To je obrazložio: nemam drugog načina da se dokazujem...

xxx

I da nebinas stotinu išlo na more i trošilo se, mi smo delegirali svog delegata uz obavezu da nam u povratnoj informaciji donese i flašu morske vode.

Slobodan JANKOVIĆ

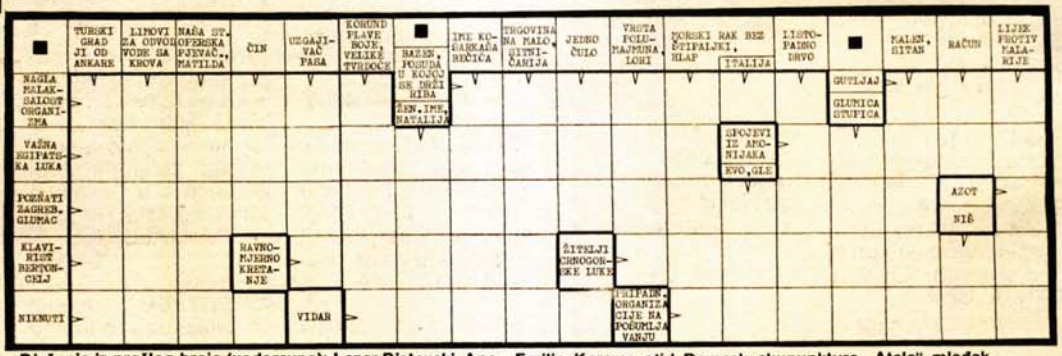

Rješenje iz prošlog broja (vodoravno): Lazar Ristovski, Apo, Emilio, Karame, stid, Damask, akupunktura, „Atala", mlađak, oolit, cic, Čatavej, grlati.

ZANIMLJIVOSTI

FRANCUZI SVE STARIJI

Francuska je početkom ove godine imala 55.061.000 stanovnika, odnosno 130.000 više nego prethodne godine. Prema najnovijim demografskim podacima, Francuza je sve više, ali je isto tako tačno da je Francuska i sve starija. Danas, čak 58,1% Francuza ima između 20 i 64 godine, dok je prije tri godine u tom dobu bilo za gotovo 2% manje.

Bitan razlog da Francuzi, ipak, ne gledaju tako crno na budućnost, je svakako podatak da je natalitet, koji je godinama bio veliki problem ove zemlje, u porastu. Prošle godine u Francuskoj je bilo 760.000 novorođenčadi, odnosno za oko 10.000 više nego u 1983. godini.

NEPROVJETRENE PROSTORIJE OPASNE

Količina nikotina i ugljenmonoksida u dimu koji ispunjava slabo provjetrene prostorije gdje borave pušači, dva puta je veća, a količina kancerogenih (izazivači raka) nitrožamina i deset puta od one u dimu koji se udiše direktno iz cigareta, utvrdili su britanski naučnici u svojim najnovijim ispitivanjima o štetnosti nikotina i pušenja.

Procjenjuje se da godišnje od posljedica pušenja u Velikoj Britaniji umre oko 100.000 pušača!

IZJAVITE ZA ŠTAMPU

BANJALUKA: ŠTA MISLITE O ČISTOĆI GRADA?

UKLJUČITI OMLADINU I PIONIRE

Bela Drča, radnica PTT-a:

— Ne znam šta je razlog da nam je grad nedovoljno čist. Možda bi trebalo povećati broj radnika, a i građani bi mogli dati vlastiti doprinos. Ovdje prije svega mislim na omladinu i pionire, odnosno njihove organizacije koje bi trebalo više da se uključuju u akciju čišćenja grada.

KRIVI SU GRAĐANI

Naim Dedić, penzioner:

— Čistoća u gradu nije na zadovoljavajućem nivou. Mislim da su više krivi građani, nego radnici „Čistoće". Jer, smeće se iznosi svaki dan, a zna se da je odvoz svakog drugog dana. Veliko smeće se iznosi od 10. do 20. u mjesecu. Na to se, izgleda, od građana malo ko obazire.

SMEĆA SVUGDJE

Emil Vižin, penzioner:

— Nisam zadovoljan čistoćom našeg grada. Smeća ima svugdje. Trebalo bi da komunalci češće čiste i ulice i trotoare, pogotovu u ovim ljetnjim mjesecima.

NEAKTIVNI KOMUNALCI

Nermina Dedić, domaćica:

— Jedan grad, a pogotovo njegov centar, ne bi trebalo da tako izgleda. Smatram da komunalne ekipe ne čine dovoljno mada im je to posao. Doduše, nečistoći mnogo doprinosimo i mi, građani, koji otpad bacamo gdje stignemo. Eto, postoje i ulične korpe za smeće, a smeće je kraj njih.

Ž. PAVLOVIĆ

RADIO — PROGRAM

SRIJEDA, 31. jula

BANJALUKA

PROGRAM EMITUJE NA ST 280 METARA (1071 kHZ) i UKT 95,9 MHz

Od 5,00 do 9,00 — JUTARNJI PROGRAM RADIO-BANJALUKE
6,00 — Jutarnji dnevnik RS
7,30 — Jutarnja hronika
8,00 — Iz mjesnih zajednica
Od 12,00 do 14,00 — ZAJEDNIČKI PROGRAM RADIO-STANICA BiH
14,00 — Početak programa
14,05 — REVIJA NA 33 i 45
15,00 — Oglasi i obavještenja
15,30 — Dnevnik
15,45 — Intermeco
16,00 — Dnevnik Prvog programa Radio-Sarajeva
16,30 — Magazin sedam
17,00 — Klasika za sve
18,00 — Završetak programa
Od 18,00 do 01,00 — PRVI PROGRAM RADIO-SARAJEVA

PRIJEDOR

12,00 — Zajednički talas
13,00 — Najava programa
13,02 — Vijesti
13,05 — Čestitke, želje, pozdravi...
14,00 — AKTUELNO U OOUR-ima
14,55 — Muzika — slušane melodije
15,30 — Instrumentalna muzika
16,00 — Odjava programa

BOSANSKA GRADIŠKA

5,00 — 7,00 — JUTARNJI PROGRAM (Vijesti u 5,30 i 6,30)
12,00 — 14,00 — ZAJEDNIČKI PROGRAM RADIO-STANICA BiH
(Susret na talasu)
14,00 — Početak emitovanja i najava popodnevnog programa
14,05 — Muzika — informacije — muzika
14,50 — Oglasi i obavještenja
15,00 — KULTURNI MOZAIK — zanimljivosti iz kulture
15,30 — IZUDRUŽENOG RADA I MJESNIH ZAJEDNICA, informativno-politička emisija
15,45 — U narodnom tonu
16,00 — Dnevnik Prvog programa Radio-Sarajeva
16,30 — Snimajte — emitujemo, odabrane melodije
16,55 — Vijesti
17,00 — Odjava i završetak popodnevnog programa

BOSANSKA DUBICA

12,00 — Zajednički program RS BiH
14,00 — Najava i pregled programa
14,05 — Naša top-lista
14,30 — Vijesti
14,33 — Imam jednu želju (stare gradske pjesme)
15,00 — IZ UDRUŽENOG RADA
15,25 — Muzički intermeco
15,30 — HRONIKA KOMUNE I UDRUŽENOG RADA
15,45 — Obavještenja, muzika, oglasi
16,00 — Dnevnik Prvog programa RS
16,30 — Tamburalo momče uz tamburu (emisija narodne muzike)
17,00 — Odjava programa

BOSANSKI NOVI

12,00 — Susret na talasu (Zajednički program RSA II i ORS BiH)
14,00 — I danas smo zajedno (najava, vijesti, melodija dana)
14,10 — Mladi i mlade (muzički program)
14,30 — Delegatski vidici
15,00 — Od zlata jabuka (emisija — ETNO—muzičkog blaga jugoslovenskih naroda i narodnosti)
15,30 — Novosti dana
15,45 — EP-prospekt
16,00 — Dnevnik RSA I i odjava programa

SRBAC

11,00 — Početak emitovanja
11,05 — Danas na talasima Radio-Srpca
11,10 — Od Vardara pa do Triglava (emisija narodne muzike)
11,30 — U zabavnom tonu
12,00 — Zajednički program RS BiH
14,00 — Ponovo zajedno
14,05 — Magazin 85
15,30 — Hronika srbačke komune
15,45 — Zabavljaju vas...
16,00 — Odjava i završetak emitovanja

JAJCE

14,00 — Najava programa
14,10 — Vijesti
14,15 — EPP
14,30 — Uključite vaše magnetofone (narodna muzika-noviteti)
15,00 — Klasika za sve (emisija umjetničke ozbiljne muzike)
15,10 — Zabavna muzika — sa informacijama iz TANJUG-ovog Pressbiltena i drugim zanimljivostima
15,30 — Hronika komune
16,00 — Odjava programa

SARAJEVO
Treći program u 18,02 sati

JUGOSLOVENSKA MUZIKA

Večeras u emisiji „Jugoslovenska muzika" možete slušati djela Stjepana Šuleka, Borisa Ulriha i Milka Kelemena. Biće to najprije Sonata za klavir br. 1 Stjepana Šuleka, kompozitora koji je veliki broj svojih djela posvetio klavirskoj muzici. Sonatu br. 1 je komponovao 1947. godine, a slušaćete Koral za dva hora i ansambl Borisa Ulriha. Djelo je nagrađeno prvom nagradom Jugoslovenske radio-televizije za 1975. godinu. Izvešće je Zbor Radio-Televizije Zagreb i ansambl „Acezantez". Dirigovaće Igor Kuljerić.

Na kraju će čuti Pet eseja za gudački kvartet Milka Kelemena, djelo u prvoj verziji napisano za gudački orkestar, a posvećeno ansamblu Rudolfa Baumgartnera, koji je prvi put izveo 1961. u Lucernu. U pet studija Kelemen je pokušao da u dvanaestonski sistem unese elemente našeg muzičkog folklora. Urednik je Svetlana Arnautović.

INFORMATOR

BANJALUKA

KOZARA - SJETI SE MOJE PJESME (indijska melodrama) od 17, 19 i 21 sati.
VRBAS — NAPAD NA PLATFORMU DŽENIFER (američki film) od 16, 18 i 20 sati.
PALAS - velika sala - KRALJ ZAVODNIKA (francuska komedija) od 16, 18 i 20 sati, mala sala - GROZNICA LJUBAVI (domaći muzički film) od 16, 30; 18, 30, i 20, 30 sati.
NARODNO POZORIŠTE
Nema predstave
DJEČIJE POZORIŠTE
Nema predstave

DOM KULTURE
U velikom izložbenom salonu-izložba likovnih tečajeva Doma kulture a u malom izložbenom salonu izložba „Pjesma nas je održala".
Umjetnička galerija
Stalna postavka.

UMJETNIČKA GALERIJA
Ispred Galerije u 21,15 sati projekcija filmova iz umjetnosti.

STALNA POSTAVKA SPOMEN ZBIRKE DRAGINJE I VOJE TERZIĆ nalazi se u Ulici Vladimira Nazora 19

MUZEJ BOSANSKE KRAJINE
Stalna izložbena postavka Muzeja je otvorena svakog radnog dana osim ponedjeljka od 9 do 13 i od 17 do 19 sati, i subotom nedjeljom i praznicima od 9 do 13 sati.
Do 22. septembra otvorena je etnološka izložba „Zmijanje".

BIBLIOTEKA
Odjeljenje u Domu radničke solidarnosti i ogranak 1 radi svakog dara osim subote od 7,30 do 14,00 sati (od 1.7. do 5.7. od 15.7. do 19.7. od 29.7. do 2.8. od 12,8 do 16.8 od 26.8. do 30. 8).
Od 12,30 do 19 sati (od 8.7. do 12.7. 22. do 26.7. 5.8. do 9.8. od 19.8. do 23.8.)
ODJELJENJE U MEJDANU (radi ponedjeljkom i utorkom od 12,30 do 19 sati, srijedom, četvrtkom i petkom od 7,30 do 14 sati.

DEŽURNA APOTEKA
Noćno dežurstvo ima apoteka „1. maj" u Ulici V. Nazora 21, tel. 21-914.

VAŽNIJI TELEFONI:

SUP 92
Vatrogasci 93
Hitna pomoć 94
Bolnica 33-725 (stara lokacija) i 38-111 (Paprikovac).
Autobuska stanica 45-355
Željeznička stanica 31-229
Taksi-stanica 22-222
Inspekcija 32-100
Dežurna inspekcija 32-354
Elektrobanjaluka 42-555
Servis za hitne popravke stanova 45-404
Atlas 31-995
Inex-turist 21-261
Putnik 43-900
Turist-biro 35-082
Slavnik Koper 31-113
Mladost BiH 39-835
Opštinski sekretarijat za narodnu odbranu - Centar za obavještenja 985.

POLASCI VOZOVA

Izmijenjeni red vožnje željeznice važi od 2.6.1985. godine
Za Sarajevo: 0,56 (brzi), 02,00 (brzi), 06,07 (olimpik), 9,26 (brzi), 13,15 (brzi), 16,05 (brzi) i 18,10 (poslovni)
Za Zagreb: 01 11, 03, 13, 04, 12, 09,57 (poslovni), 15,06 i 16,22.
ZA BEOGRAD: 06,53 (poslovni, a od Rume se odvaja za Novi Sad), 10,01 (putnički do Doboja, iz Doboja brzi u 14,00), 14,50 (putnički do Doboja, iz Doboja u 17,32), 22,45 putnički do Doboja, iz Doboja u 01,38.

DOLASCI VOZOVA

IZ SARAJEVA: 01,08 03,00 (brzi) 09,55 (poslovni) 15,04 (brzi) 16,16 (brzi) 20,10 (poslovni).
IZ ZAGREBA: 042 01,52 13,12 16,02 (brzi) 18,08 (poslovni) 21,42 (ubrzani).
IZ BEOGRADA: 05,35 08,25 13,28 16,16 19,05 21,57

VANREDNI VOZOVI

Svake nedjelje BANJALUKA — MARIBOR u 13,25 i DOBOJ — BANJALUKA — LJUBLJANA u 14,01

POLASCI AUTOBUSA IZ BANJALUKE

ZA ZAGREB: 01,20 02,00 03,00 05,30 06,00 07,45 08,30 09,30 11,00 12,00 12,40 13,15 14,30 15,10 15,20 17,00 18,15 19,24 20,00
ZA BEOGRAD: 05,00 06,00 09,30 15,00 17,00 23,30
ZA LJUBLJANU: 01,20 08,20 12,00 13,15 15,10 19,25
ZA SARAJEVO: 00,30 08,00 12,00 00,45 (u prolazu u 10,00 13,35 i 15,15)
ZA KRANJSKU GORU: 13,15
ZA TUZLU: 05,35 i 15,45
ZA DUBROVNIK: 20,20 22,00 24,00 (polasci u prolazu)
ZA MOSTAR: 06,00 13,00 (preko Bugojna, Prozora i Jablanice) 11,26 (u prolazu) 22,00
ZA BIJELJINU: u 11,00 (iz Prnjavora u 12,15 i Dervente u 14,40 sati).
ZA NOVI SAD: u 13,00 (u 14,05 iz Prnjavora i iz Dervente u 14,40)
ZA DERVENTU: u 12,00 sati.
ZA PRIJEDOR: u 4,45
ZA KUKOLJE I SRBAC: u 6,15 a povratak iz Srpca u 11 sati.
ZA SRBAC: u 17,15
AUTOBUS NA RELACIJI BANJALUKA — LUŠCI PALANKA u povratku saobraća preko PRIJEDORA umjesto BRONAZNOG MAJDANA sa polaskom iz LUŠCI PALANKE u 5,45, SANSKOG MOSTA 6,35 i PRIJEDORA u 7,10.
ZA KOVINJ: 7,45 19,45
ZA RIJEKU: 6,00 7,45 22,00
ZA UMAG: 6,00
ZA SPLIT: 6,40 21,15 8,30 (u prolazu)
ZA ŠIBENIK: 7,30, 22,30

BOSANSKA GRADIŠKA

U Domu kulture prikazuje se film LJUDI MAČKE.

NARODNA BIBLIOTEKA u gradskom Domu kulture otvorena je ponedjeljkom i srijedom od 10 do 17 sati, a utorkom, četvrtkom i petkom od 10 do 14 sati. GRADSKA ČITAONICA u Bosanskoj Gradišci radi od 10 do 18 sati, a subotom od 7 do 13 sati. Odjeljenje biblioteke u Novoj Topoli (u zgradi SUBNOR-a) radi ponedjeljkom, srijedom i petkom od 12 do 15 sati. Istim danima knjige se izdaju i u odjeljenju biblioteke u Orahovi (Domu kulture) od 17 do 20 sati.

Stalna izložba „Putevi pobjede" otvorena je od 10 do 13 u Radničkom domu. U Spomen-domu „Lepa Radić" u Gornjim Podgradcima postavljena je izložba „Revolucionarna prošlost Gornjih Podgradaca".

APOTEKA u Ulici maršala Tita broj 11 (telefon 813-130) radi od 7 do 19 sati. Otvara se i u 21 sat za hitne slučajeve. Apoteka kod bolnice radi od 7 do 14 sati. Nedjeljom i praznikom apoteka radi od 9 do 11 sati, a otvara se i u 13, 16, 19 i 21 sat.

Medicinski centar u Bosanskoj Gradišci — 813-433
Autobuska stanica u Bosanskoj Gradišci — 813-500
Turist-biro 813-080
Taksi-stanica — 811-716
„Elektro-Bosanska Gradiška" — 813-344.

ČELINAC

Nema kino-predstave.

Dežurna apoteka Doma zdravlja radi od 7 do 15 sati, osim subote, telefon 850-047 Hitna pomoć Doma zdravlja radi od 15 do 07. Dom zdravlja radi od 7 do 15 sat svaki dan osim nedjelje i državnih praznika. Telefon 850-015 — Narodna biblioteka „Ivo Andrić" radi svaki dan od 7 do 15 sati, osim nedjelje i državnih praznika. Telefon 850-013. Autobuska stanica 850-139.

KOTOR—VAROŠ

U kino—sali „25. maj" prikazuje se film RATNICI ŠAOLINA.

Apoteka radi od 7 do 19 sati, a subotom od 7 do 14 sati. Hitna pomoć Doma zdravlja 880-001. Dežurna vatrogasna služba 880-104. Biblioteka radi od 7 do 19 sati.

LAKTAŠI

Nema kino-predstave.

Narodna biblioteka „Veselin Masleša" radi od 7 do 15 sati, a nedjeljom ne radi. Hitna pomoć Doma zdravlja, telefon broj 830-250. Apoteka radi od 7 do 19 sati, subotom od 7 do 14 sati, telefon 830-030. Dobrovoljno vatrogasno društvo 830-006.

SKENDER—VAKUF

Nema kino—predstave.

Biblioteka, pozajmno odjeljenje, radi svaki dan od 7,30 do 15,30 sati, a ponedjeljkom od 10 do 16 sati. Dom zdravlja radi od 7,30, do 15,30 sati, telefon 890-611. Opštinski centar za obavještenje radi od 00 do 24 sata, telefon 890-620.

SRBAC

Apoteka 840-003. Dobrovoljno vatrogasno društvo 840-150. Biblioteka 840-038.

PRNJAVOR

DEŽURNA STRANA

PRIVREDNA SARADNJA

ALŽIRSKA DELEGACIJA U SR SLOVENIJI

BRDO KOD KRANJA, 30. jula (Tanjug) - Delegacija Alžira, predvodi je član CK FLN-a i ministar za energetiku, hemijsku i petrohemijsku industriju Narodne Demokratske Republike Alžira Nabi Belkasem i delegacija Jugoslavije, koju predvodi član SIV-a potpredsjednik Saveznog komiteta za energetiku i industriju SFRJ Rade Pavlović vodili su danas na Brdu kod Kranja razgovore o dugoročnoj industrijskoj, energetskoj i petrohemijskoj saradnji između Alžira i Jugoslavije. Danas su predstavnici „Petrola" i „Ine", na Brdu kod Kranja potpisali sa alžirskom firmom Sonatrok dugoročni ugovor o uvozu gasa, a „Naftagas" je u ime privrede Jugoslavije potpisao takođe sa alžirskom firmom dugoročni ugovor o uvozu nafte.

U ULICI KASIMA HADŽIĆA

TEŠKO POVRIJEĐEN DJEČAK

BANJALUKA, 30.jula - Šestogodišnji Nehru Bajrami (6) iz Lukavca teško je povrijeđen u saobraćajnoj nesreći koja se dogodila danas oko 8,15 sati u Ulici Kasima Hadžića u Banjaluci. Njega je, u trenutku kad je pretrčavao ulicu na mjestu koje nije označeno kao pješački prelaz, udario automobil „zastava 101" BI 111-79, kojim je upravljao Borislav Petrović (28) iz Donjih Vijačana. Nehru Bajrami je zadobio lom desne potkoljenice i povrede glave, pa je zadržan na liječenju u Kliničko - bolničkom centru u Banjaluci.

Istraga o uzrocima nesreće je u toku.

M.D.

POSLIJE PET DANA „TRAGANJA"

OTKRIVEN ZAGAĐIVAČ ZAPADNE MORAVE

ČAČAK, 30. jula (Tanjug) - Na vanrednoj sjednici Izvršnog savjeta Skupštine opštine Čačak danas je saopšteno da Zapadnu Moravu zagađuje hemijska industrija „Milan Blagojević" iz Lučana. Na osnovu laboratorijskih analiza, i uvida na terenu utvrđeno je da u rijeci Belić koja je pritoka Zapadne Morave, nedaleko od lučanske fabrike koncentracija nitrata i nitrata višestruko premašuje dozvoljene količine.

Republički vodoprivredni inspektor je naložio hemijskoj industriji „Milan Blagojević" da odmah obustavi dalje izlivanje otpadnih voda.

U SR CRNOJ GORI

TREĆE POVEĆANJE PENZIJA

TITOGRAD, 30. jula (Tanjug) - Penzije u Crnog Gori povećavaju se od 1. aprila ove godine za još 10 odsto - odlučeno je na današnjoj sjednici Skupštine republičke Samoupravne interesne zajednice za penzijsko i invalidsko osiguranje. Ovo treće ovogodišnje povećanje (penzioneri su u ovoj Republici od ovog datuma već dobili ukupnu povišicu od 28 odsto: oko 50.000 crnogorskih penzionera dobiće 1. septembra.

U BOSNI I HERCEGOVINI

OZBILJNO UGROŽENO POVRĆE I VOĆE

SARAJEVO, 30. jula - Izuzetno visoke temperatura bez kiše i u Bosni i Hercegovini ozbiljno su ugrozile ovogodišnji rod povrća, a mogle bi drastično umanjiti i urod voćakažu u odjeljenju Republičkog hidrometeorološkog zavoda za poljoprivredu u Sarajevu.

U Hercegovini, gdje se temperatura posljednjih dana i ne spušta ispod 30 stepeni, kiše nije bilo više od mjesec dana, a u Bosni su mjestimično kiše koliko-toliko omogućile rast povrća. Trenutno je najugroženiji krompir kome nedostaje vlaga.

Najveća opasnost , ipak, prijeti zbog vjerovatnoće da neće biti dovoljno trave za prehranu stoke preko zime.

ZBOR RADNIKA „FENIJA"

VIŠE RADA, MANJE SASTANAKA

KAVADARCI, 30. jula (Tanjug) Odluke Sobranja SR Makedonije o prestanku rada rudnika i industrije nikla, celika i antimona „Feni" veoma se sporo i neefikasno sprovode u život. Do sada je zaposleno samo oko 1.000 radnika, a ostalo je još 1.250 neproduktivno angažovanih radnika. Ovo je, danas rečeno na velikom zboru radnika ove organizacije održanog u Kavadarcima.

Među radnicima „Fenija", koji traže posao, opravdano vlada određena nervoza i nemir jer se radi o životnoj egzistenciji, samih radnika i članova njihovih porodica. Nakon elektrizirano stanje naročito je došlo do izražaja posljednjih dana kada su radnici bez posla ostali i bez ličnih dohodaka koji nisu isplaćeni posljednja tri mjeseca.

U diskusiji, koja je bila veoma naelektrizirana, ali i principijelna, rečeno je da je krajnje vrijeme da se prestane sa sastancima i „pravljenjem papira", posebno kada je pitanju zapošljavanje. Treba raditi ekspeditivno i praktično kako bi se dobili pozitivni rezultati i za preostale radnike koji sada traže posao.

ZAVRŠEN DOKAZNI POSTUPAK PLJAČKAŠIMA SREBRA

PRESUDE — ZA DESETAK DANA

ZVEČAN, 30. jula (Tanjug) - Predočavanjem zapisnika o posjedovanju pokretne i nepokretne imovine i drugih dokaznih materijala, u Zvečanu je danas završeno izvođenje dokaznog postupka protiv 71 lica optuženog za pljačku i preprodaju najmanje 17 tona srebrnog koncentrata iz Trepčine rafinerije. Time je ovaj dio suđenja okončan i pretres će se nastaviti za sedam dana, kada se očekuju završne riječi tužioca i branilaca optuženih.

Presude akterima ove najveće kriminalne afere u zemlji najavljene su za desetak dana, odnosno tri dana nakon saslušanja završnih riječi tužioca i advokata.

Kroz nedjelju dana takođe treba da se čuje i odštetni zahtjev kombinata Trepča. Za sada se još ne zna da li se on temelji na nalazima vještaka Instituta za nuklearne i druge sirovine u Beogradu, koji predočava da je iz Trepčine rafinerije u posljednjih sedam godina nekud nestalo, ne računajući opravdane tehničke gubitke, najmanje 83 tona i 188 kilograma srebrnog koncentrata, ili će se zasnivati samo na optužnici koja pljačkaše tereti za krađu 17 tona, ovog dragocenog metala.

ZEMLJOTRES U PAKISTANU

ISLAMABAD, 30. jula - Najmanje šest osoba je poginulo, a više od 30 povrijeđeno u snažnom zemljotresu koji je juče pogodio sjeverne oblasti Pakistana. Kako javlja AP, pozivajući se na zvanične izvještaje Islamabada, mnoge kuće su srušene, a postoji vjerovatnoća da u tim ruševinama ima još žrtava. Mnoge komunikacije sa pogođenim oblastima su prekinute.

Privremeni izvještaj za 31. kolo sportske prognoze od 27. I 28.07.1985. godine.

Sa 13 pogodaka ima 6 dobitnika po 736.983,00 dinara

Sa 12. pogodaka ima 149 dobitka po 44.516,00 dinara

OSNOVNA BANKA „BANJALUKA"

KURSNA LISTA

(formirana 30.jula 1985. godine)

KURS U DINARIMA

Zemlje	Valuta	Kupovni za devize	Prodajni za devize
Austrija	100 šilinga	1373,75	1377,87
Belgija	100 franaka	474,76	476,18
Danska	100 kruna	2738,69	2746,91
Francuska	100 franaka	3175,03	3184,57
Holandija	100 florina	8618,65	8644,54
Italija	100 lira	14,45	14,49
Norveška	100 kruna	3325,31	3335,30
SR Njemačka	100 maraka	9655,45	9684,46
Švajcarska	100 franaka	11813,44	11848,93
Švedska	100 kruna	3302,75	3312,68
Japan	100 jena	116,03	116,38
V. Britanija	1 funta	391,53	392,71
Kanada	1 dolar	205,43	206,04
SAD	1 dolar	275,00	275,82
Australija	1 dolar	196,05	196,64

Kupovni i prodajni kursevi za devize primjenjuju se od 14,00 sati 30.jula 1985. godine, a kursevi za efektivu od 23.jula 1985. godine.

TV

SRIJEDA, 31. JULA

PRVI PROGRAM

14,30 - Ljetno popodne
18,05 - Pregled programa
18,10 - Vijesti
18,15 - Legende svijeta - serija za djecu
18,45 - Pjesma mi srce uze - narodna muzika
19,15 - Crtani film
19,30 - Dnevnik II
20,00 - Filmsko veče: DŽELATOVA PJESMA — američki igrani film II dio
22,00 - EPP
22,05 - Dnevnik III
- Program plus:
22,25 - Beni Hil
22,30 - Video-spotovi
22,40 - Na kotačima - serijski film
23,30 - Vijesti
23,35 - Pregled programa za četvrtak

DRUGI PROGRAM

18,55 - Pregled programa
19,00 - Škola zelenog plana
19,30 - Dnevnik
19,55 - EPP
20,00 - Dubrovačke ljetne igre 85: koncert pijanistice Dubravke Tomšić
20,45 - Vijesti
20,50 - Budućnost je već počela - dokumentarni program
21,35 - Džez na ekranu
22,20 - Pregled programa za četvrtak

PRVI PROGRAM - 20,00 SATI

DŽELATOVA PJESMA

U prošlu srijedu gledali ste prvi dio američkog filma „Dželatova pjesma" koji je snimljen prema istoimenom romanu Normana Mejlera, za koji je dobio Pulicerovu nagradu.

Večeras je na programu drugi dio i podsjetićemo vas ukratko na sadržaj. U aprilu 1976. godine trideset petogodišnji zatvorenik Geri Gilmor poslije 12 godina napušta zatvor u Ilinoisu i odlazi da živi sa svojima u državu Jutah... Samo devet mjeseci kasnije nad njim je izvršena smrtna kazna strijeljanjem zbog ubistva dva čovjeka prilikom pljačke benzinske pumpe i motela.

Ono što je Gilmoru donijelo publicitet van granica države Jutah i van samih Sjedinjenih Država bila je njegova odluka da se protiv presude i smrtne kazne ne žali. Da se žalio, proces bi se odužio i do izvršenja smrtne kazne vjerovatno ne bi ni došlo...

VRIJEME

IZVJEŠTAJ REPUBLIČKOG HIDROMETEOROLOŠKOG ZAVODA BiH

PROMJENLJIVO

ZA BOSANSKU KRAJINU: Sutra se očekuje promjenljivo oblačno i svježe vrijeme, mjestimičo sa lokalnim pljuskovima i grmljavinom. Najviša dnevna temperatura kretaće se od 27 do 32 stepena.

ZA BANJALUKU: Promjenljivo oblačno sa lokalnim pljuskovima i grmljavinom. Najviša dnevna temperatura oko 30 stepeni.

ZA NAREDNA DVA—TRI DANA: Veći dio perioda biće promjenljivo oblačno i svježe vrijeme u popodnevnim časovima sa lokalnim pljuskovima i grmljavinama.

VODOSTAJ: Una-Bihać 10 cm, bistra, temperatura vode 18 stepeni, Una-Bosanski Novi - 7 cm, bistra, temperatura vode 18 stepeni, Sana-Sanski Most 116 cm, bistra, temperatura vode 20 stepeni, Vrbas-Banjaluka 64 cm, bistar, temperatura vode 19 stepeni. Na svim rijekama vodostaj u stagnaciji.

Miro Mladenović

DAVID ŠTRBAC

GLAS

REDAKCIJA Ulica AVNOJ-a 93. Telefon: direktor i odgovorni urednik 34-417. Redakcija 37-979, 37-977, daktilografi 34-449. Oglasno u Ulici Veselina Masleše 13, telefon 34-448. Teleks 45-208 YU GLAS, OOUR Novinska djelatnost Banjaluka, žiro-račun broj: 10500-603-4106 kod SDK Banjaluka. Pretplata za SFRJ: jednomjesečna 800 dinara, tromjesečna 2.400 dinara, polugodišnja 4.800 dinara, godišnja 9.600 dinara, samo za „Nedjeljni Glas" 1.660 dinara godišnje. Pretplata za inostranstvo: jednomjesečna 1.600 dinara, tromjesečna 4.800 dinara, polugodišnja 9.600 dinara, godišnja 19.200 dinara, samo za „Nedjeljni Glas" 3.320 dinara. Uplate na devizni račun broj: 10500-620-71000-552 kod Privredne banke Sarajevo, Osnovne banke Banjaluka. Rješenjem Republičkog komiteta za obrazovanje, nauku, kulturu i fizičku kulturu SR BiH broj 02-4153/82 „Glas" je oslobođen plaćanja poreza na promet.